

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

1. zasedání zastupitelstva města dne: 18. 12. 2014

Bod pořadu jednání:

Program regenerace městské památkové zóny Liberec pro období let 2015 - 2019

Zpracoval:	Ing. arch. Ivana Vitoušová, architekt veřejného prostoru města
odbor, oddělení:	odbor hlavního architekta, oddělení urbanizmu a architektury
telefon:	48 524 3513
Schválil: vedoucí oddělení	Ing. arch. Petr Kincl
vedoucí odboru	Ing. Petr Kolomazník
Projednáno:	s Ing. Karolínou Hrbkovou, náměstkyní primátora pro územní plánování, veřejnou zeleň a životní prostředí
Poznámka:	rada města dne 9.12.2014
Předkládá:	<i>p. Tibor Batthyány, v.r. primátor statutárního města Liberec</i>

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města po projednání

s c h v a l u j e

Program regenerace městské památkové zóny pro období let 2015 – 2019, 6. aktualizaci.

Důvodová zpráva

Vláda České republiky dne 25. března 1992 přijala usnesení č. 209 k Programu regenerace městských památkových rezervací a městskej památkových zón. Území historického jádra Liberce bylo prohlášeno za městskou památkovou zónu.

Hlavním cílem bylo na základě komplexního pohledu na rozvoj území, s vyžitím nástrojů územního rozvoje hledat zdroje a rezervy v území – zvýšit efektivnost územního rozvoje i efektivnost užití veřejných prostředků státu a měst. Jde o pomoc městům uskutečňovat záměry záchrany a zhodnocení kulturních hodnot v jejich území. Program se zaměřuje na realizaci vybraných akcí pro určité období. Na konci daného období, či po skončení realizace, nebo v případě změny podmínek se připraví program nový (jeho aktualizace) a proces se opakuje.

Poskytnutí příspěvku v rámci programu regenerace podle § 16, odst. 2, zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, je vázáno na zpracování a schválení programu regenerace pro příslušnou památkovou zónu města.

Komentář Ministerstva kultury ČR k programu regenerace s doporučením:

- Průběžně pracovat na aktualizaci programu regenerace.
- Rozvíjet znalosti o památkových hodnotách území pořizováním stavebních historických, archeologických a památkových průzkumů.
- Podporovat obnovu kulturních památek v soukromém vlastnictví z rozpočtu města.
- Průběžně pracovat na aktualizaci ÚPD ve vztahu k památkově chráněnému území.
- Podporovat kulturní aktivity v památkově chráněných územích.

Časová posloupnost Programu regenerace městské památkové zóny Liberec:

rok 1992 - prohlášení městské památkové zóny (MPZ) Liberec Ministerstvem kultury ČR, vyhlášení Programu regenerace městských památkových zón Ministerstvem kultury ČR

rok 1995 - zpracování a schválení Programu regenerace MPZ Liberec

rok 1998 - schválení 1. aktualizace

rok 2002 - schválení 2. aktualizace

rok 2005 - schválení 3. aktualizace

rok 2008 - schválení 4. aktualizace (období 2009 až 2011)

rok 2011 - schválení 5. aktualizace (období 2012 až 2014)

rok 2014 – schválení Programu regenerace MPZ Liberec na období 2015 – 2019, 6. aktualizace.

V roce 1995 byl zpracován Program regenerace městské památkové zóny města Liberce, který byl koncipován na období 5 let. Během tří let se podařilo zrealizovat většinu plánovaných akcí. Vzhledem k potřebám stanovení dalšího postupu a přehledu akcí pro následující roky byla v roce 1998 zpracována 1. aktualizace s horizontem do roku 2000 a z důvodu předpokládaných rostoucích stavebních nákladů s prodloužením do roku 2002. Přesto se nepodařilo program naplnit v celém rozsahu. Vzhledem k nutnosti stanovení dalšího postupu a přehledu akcí pro další roky byla v roce 2002 projednána a schválena 2. aktualizace programu regenerace MPZ do roku 2005, která opět nebyla z finančních důvodů vlastníků památek vyčerpána. Z důvodu nutnosti upřesnění postupu realizace programu regenerace MPZ pro další období a to do roku 2008 bylo přikročeno k jeho 3. aktualizaci, kterou se opět nepodařilo vyčerpat vzhledem k velkému nárůstu cen stavebních prací a stavebních materiálů v kontrastu s výškou přidělených finančních prostředků na pří-

spěvky z programu regenerace. Pro další období bylo přikročeno k 4. aktualizaci programu regenerace MPZ na období let 2009 – 2011, která opět nebyla vyčerpána a v převážné většině přechází do 5. aktualizace programu regenerace pro období 2012 – 2014.

Předložený Program regenerace městské památkové zóny je zpracován na období 2015 – 2019.

Příloha: Aktualizace Programu regenerace městské památkové zóny města Liberec pro období let 2015 - 2019

Aktualizace Programu regenerace městské památkové zóny města Liberec pro období let 2015 - 2019

ing. arch. Jan Sedlák, projekční atelier
listopad 2014

1. Autorizace

Zadavatel: **Statutární město Liberec,**
odbor hlavního architekta
ing. Petr Kolomazník, vedoucí odboru
ing. arch. Petr Kincl, vedoucí odd. urbanismu a architektury
ing. arch. Ivana Vitoušová, architekt veřejného prostoru města

Zpracovatel: ing. arch. Jan Sedlák, projekční atelier

Spolupráce: ing. akad. arch. Hana Zachová
ing. arch. Adéla Přibylová

Fotodokumentace: Jan Sedlák, Adéla Přibylová,
se souhlasem NPÚ scany z publikace Soupis památek města Liberce

Termín: listopad 2014

2. Konzultace a kooperace

Magistrát města Liberce
-odbor hlavního architekta
-odbor životního prostředí – odd. památkové péče
-odbor strategického rozvoje a dotací
-odbor správy veřejného majetku
-odbor kancelář tajemníka – odd. provozu a správy budov

Národní památkový ústav, pracoviště Liberec
Vlastníci nemovitostí navržených do Programu regenerace

3. Obsah

	Název kapitoly	strana	formát
1	Autorizace	02	
2	Konzultace a kooperace	02	
3	Obsah	03	
4	Úvod	04	
5	Zásady památkové ochrany území MPZ	04	
6	Aktualizovaný seznam památek	05	tabulka
7	Identifikační mapa	08	mapa
8	Rekapitulace provedených rekonstrukcí památkově chráněných objektů 1998 – 2014	11	tabulky
9	Rekapitulace provedených rekonstrukcí památkově chráněných objektů 2011 – 2014 (včetně fotodokumentace)	14	listy
10	Rekapitulace stavebních úprav parterů 1998 – 2014	15	tabulky
11	Rekapitulace stavebních úprav parterů na území MPZ 2011 – 2014 (včetně fotodokumentace)	17	listy
12	Stavebně technický vývoj území MPZ 1995, 2002, 2011, 2014	18	mapy
13	Stavebně technický vývoj parteru 2002, 2011, 2014	22	mapy
14	Seznam objektů navržených k regeneraci 2015 - 2019	25	tabulka
		26	mapa
15	Identifikační listy objektů navržených k regeneraci 2015 – 2019 -objekty zapsané ÚSKP na území MPZ	27	listy
	-objekty zapsané ÚSKP mimo území MPZ	42	listy
	- objekty v památkovém zájmu na území MPZ	46	tabulky
16	Identifikační listy vybraných veřejných prostorů	47	listy
17	Prohloubení analýzy stavu území a analyticko-regulativní plány	52	
18	Příloha – Zásady ochrany vyplývající z vybraných souvisejících závazných dokumentů	55	mapy
		63	

4. Úvod

Návrh památkové zóny Liberec byl zpracován v roce 1991 a dne 10.září vydalo Ministerstvo kultury ČR vyhlášku č.476 /1992 o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny (vč. MPZ Liberce). Vláda ČR dne 25. března 1992 přijala usnesení č. 209 k Programu regenerace městských památkových rezervací a památkových zón.

Časová posloupnost Programu regenerace městské památkové zóny Liberec:

1995 - 2000	zpracování a schválení Programu regenerace MPZ Liberec, většina záměrů realizována během 3 let
1998 - 2002	schválení 1. aktualizace, program se nepodařilo uskutečnit
2002 - 2005	schválení 2. aktualizace, program se nepodařilo uskutečnit
2005 - 2008	schválení 3. aktualizace, program se nepodařilo uskutečnit
2009 - 2011	schválení 4. Aktualizace, program regenerace pokračuje do dalších let
2011 - 2014	schválení 5. aktualizace s platností do konce roku 2014
2014	zpracování 6. aktualizace platnost 2015 - 2019

Během období 5. aktualizace průběžně probíhaly opravy a rekonstrukce památkových objektů jak MPZ, tak mimo hranice. Podařily se významné rekonstrukce a opravy jak objektů tak veřejných prostranství. Negativním jevem je absence žádostí o dotaci z Programu regenerace.

5. Základní zásady památkové ochrany území MPZ a cíle její regenerace

5.1 Zásady vyplývající z 5. aktualizace Programu regenerace

Zásady ochrany státní památkové péče v památkové zóně vyplývající z prohlášení MPZ

1. chránit historický půdorys a jemu odpovídající prostorovou a hmotovou strukturu s charakteristickými městskými interiéry
2. chránit panorama a hlavní dominanty města v blízkých i dálkových pohledech
3. chránit nemovité kulturní památky a objekty dotvářející charakter památkové zóny (objekty v památkovém zájmu)
4. chránit veřejnou a vyhrazenou zeleně
5. při investiční činnosti na území MPZ budou respektovány podmínky stanovené zástupci státní památkové péče

Obecné zásady vyplývající z požadavků a cílů programu regenerace MPZ Liberec

(na základě Usnesení vlády ČR č. 209, ze dne 25. 3. 1992)

1. prosazovat zachování a zdůraznění jedinečného charakteru a identity prostředí MPZ
2. prosazovat zachování MPZ jako přirozeného centra města
3. prosazovat zachování bydlení jako nedílné a prioritní funkce MPZ, zlepšování kvality bytového fondu
4. prosazovat zachování životního prostředí a respektování stávající hodnotné vzrostlé zeleně
5. pokračovat v rekonstrukcích a obnovách fasád domů
6. ozdravit vnitrobloky a dvory např. zachováním stávající zeleně s využitím převážně pro bydlící
7. citlivě dostavovat proluky dle režimu pro komplexní regeneraci MPZ stanoveném v návrhu MPZ
8. novou výstavbu řešit tak, aby byl zachován charakter prostorů i historické zástavby, to je urbanistická kompozice, měřítko, respektovat dominanty a zastavovací systém
9. zachovat původní trasy komunikací
10. postupně obnovovat systémy zastaralé infrastruktury - dopravní, vodohospodářské, energetické a spojové

Konkrétní zásady stanovené pro centrum Liberce věnované převážně problému s dopravou a užíváním veřejného prostranství

1. dopravně zklidnit území MPZ, omezit parkování aut na Nerudově, Sokolovském a Malém náměstí
2. dopravní řešení přizpůsobit možnostem stávajících komunikací např. systémem jednosměrných ulic bez zásahu do stávající historické zástavby
3. při rekonstrukci ulic maximálně používat původní charakteristické materiály
4. nová výstavba na území MPZ nepřevýší hladinu střech stávající zástavby
5. vyřešit systém umístování nádob na tuhý komunální odpad mimo plochy veřejného prostranství
6. na území MPZ nepovolovat velkoplošnou reklamu od velikosti nad 4 m², lze je umístit pouze na oplocení zařízení staveniště

5.2 Doplněné zásady a podněty pro období 2015 - 2019

- A. Dodržovat základní charakter urbánní struktury dle vymezených územních celků
- B. Dodržování svébytného charakteru jednotlivých veřejných prostranství z hlediska jejich role v celku, jejich významových a funkčních charakteristik, vycházejících z morfologické klasifikace
- C. Soustředit regeneraci do území v dezolátním stavebně-technickém stavu
- D. Podpora regenerace i objektů památkovém zájmu ve vlastnictví města (především objekty veřejné vybavenosti – školy)
- E. Při regeneraci území MPZ sledovat vazby na okolní zástavbu i navazující veřejná prostranství
- F. Soustředit pozornost na hodnotné stavby moderní architektury a průmyslové architektury
- G. Zvážit vymezení ochranného pásmá v kontaktním území MPZ
- H. Posílení urbanistického a architektonického významu nedoceněných libereckých zahradních měst
- I. Rozšíření památkové zóny o lokalitu tzv.Liebigova městečka

6. Aktualizovaný seznam památek

LIBEREC I - Staré Město

číslo rejstříku	čp/č.or.	památka	umístění
22868/5-3579		areál kostela Nalezení sv. Kříže	Malé náměstí
13408/5-5454		areál židovského hřbitova	Ruprechtická
29823/5-4116		hrobka - dvě hrobky, patnáct náhrobků a sochy sv. Petra a Pavla z hlavní brány	Budyšínská
33586/5-4172		sloup se sochou Panny Marie	Ruprechtická
43961/5-5245		meteorologický sloup	nám. Dr. Edvarda Beneše
19126/5-4114	1/1	radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1
14996/5-3573	264/14	městský dům - Appeltův dům	Sokolovské náměstí 264/14
32619/5-3576	268/8	soubor tří tzv. Valdštejnských domků	Větrná 268/8
37628/5-5054	425/1	areál zahradní restaurace	Lidové sady 425/1
19521/5-3580	437/11	areál Severočeského muzea	Masarykova 437/11
18893/5-4136	462/27	Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27
16909/5-4939	468/23	hotel	nám. Dr. Edvarda Beneše 468/23
32868/5-4156	562/21	tělocvična	Jablonecká 562/21
30663/5-5006	584/24	restaurace - kavárna Pošta	Nám. Dr. Edvarda Beneše 584/24
39123/5-4960	637/3	památník protifašistického odboje	Rumjancevova 637/3
52013/5-5934	642/23	areál domu - vila Franze Bognera	Jablonecká 642/23
40465/5-4159	696/3	městský dům	Rumjancevova 696/3
43948/5-5232	699/9	městský dům - bývalá obchodní komora	Masarykova 699/9
43949/5-5233	723/14	městské lázně	Masarykova 723/14
11891/5-5591	725/40	areál domu - vila Karla Herziga	Husova 725/40
44023/5-5328	770/7	vila	Vítězná 770/7

LIBEREC II - Nové Město

číslo rejstříku	čp/č.or.	památka	umístění
32573/5-4138		kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí
18229/5-5040	2/1	hotel Praha	Železná 2/1
31406/5-4160	8/2	škola	Kostelní 8/2
33327/5-4137	9	arciděkanství	Kostelní 9
34371/5-4135	14/15	městský dům	nám. Dr. Edvarda Beneše 14/15
51782/5-5938	123/12	bývalá přádelna	Papírová 123/12
49832/5-5859	133/6	městský dům	Pražská 133/6
40718/5-4962	192/16	činžovní dům	U Lomu 192/16
11293/5-5758	206/13	městský dům	Na Ladech 206/13
35011/5-3575	299/3	městský dům	Růžová 299/3
30542/5-3574	302/1	městský dům	Rámový vršek 302/1
51987/5-5929	307/6	měšťanský dům	Sokolovské náměstí 307/6
39155/5-4856	347/2	soud	U Soudu 347/2

LIBEREC III - Jeřáb

číslo rejstříku	čp/č.or.	památka	umístění
41331/5-4154		areál kapucínského kláštera - kostel sv. Máří Magdaleny	Jungmannova
16477/5-4115		pamětní kámen	nám. Dr. Edvarda Beneše
13929/5-3572		Neptunova kašna	nám. Dr. Edvarda Beneše
43942/5-5226	4/12	činžovní dům	nám. Dr. Edvarda Beneše 4/12
43959/5-5243	15/23	obchodní dům Brouk a Babka	Pražská 15/23
43957/5-5241	23	obchodní dům Baťa	Soukenné náměstí 23
39788/5-4152	118/7	městský dům	Barvířská 118/7
38049/5-4113	122	měšťanský dům s bránou	Barvířská 122
21331/5-4170	622/1	pekárna	Hanychovská 622/1

LIBEREC IV - Perštýn

číslo rejstříku	čp/č.or.	památka	umístění
39212/5-4142		krucifix	Na Perštýně
28855/5-4141		socha sv. Jana Nepomuckého	Na Perštýně
43943/5-5227	12/9	spořitelna	Felberova 12/9
35525/5-4144	13/4	městský dům	Moskevská 13/4
40858/5-4151	96/10	městský dům	U Jezu 96/10
17712/5-4139	131/1	měšťanský dům	Moskevská 131/1
19256/5-4140	243/15	městský dům	Na Perštýně 243/15
34638/5-4158	322/5	střelnice	U Krematoria 322/5
43944/5-5228	391/1	činžovní dům Annahof	Dr. Milady Horákové 391/1
43953/5-5237	460/7	krematorium	U Krematoria 460/7
100230	576/3	kostel sv. Vincence z Pauly s farou	U Jánského kamene 576/3

LIBEREC V - Kristiánov

číslo rejstříku	čp/č.or.	památka	umístění
54434/5-784		sloup se sousoším Nejsvětější Trojice	pův. Vrchnice, přemístěno před Oblastní galerii
54400/5-666		socha sv. Jana Nepomuckého	pův. Nové Sedlo, přemístěno před Oblastní galerii
43960/5-5244		Harcovská přehrada	údolí Harcovského potoka - na jih od ul. Chelčického
23863/5-4153	1/2	zámek s areálem	Felberova 1/2
43952/5-5236	7/22	areál domu - vila Otto Goltze	Jablonecká 7/22
36094/5-4147	24/15	městský dům s bránou	náměstí Českých bratří 24/15
42066/5-4146	25/14	městský dům s bránami	náměstí Českých bratří 25/14
37071/5-4148	35/2	fara	náměstí Českých bratří 35/2
43946/5-5230	41/27	areál domu - vila Theodora Liebiega mladšího	Jablonecká 41/27
27557/5-4145	81/1	areál domu - vila Johanna Liebiega mladšího - Oblastní galerie	U Tiskárny 81/1
43951/5-5235	82/2	areál školy	Tyršova 82/2
43958/5-5242	102/22	palác Adria	Boženy Němcové 102/22
43945/5-5229	117/2	areál kláštera voršilek - kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova	Klášterní 117/2
43947/5-5231	123/3	činžovní dům	Felberova 123/3
105397	184	vila	Husova 184
43954/5-5238	186/64	areál domu - vila Franze Strossa	Husova 186/64
43955/5-5239	279/6	areál domu - dům Braunsburgerových	Svobody 279/6

LIBEREC VI - Rochlice

číslo rejstříku	památka	umístění
21469/5-4165	areál kostela sv. Jana Křtitele	Na Žižkově

LIBEREC VIII - Dolní Hanychov

číslo rejstříku	památka	umístění
10309/5-5542	kostel sv. Bonifáce	Ještědská

LIBEREC IX - Janův Důl

číslo rejstříku	památka	umístění
39853/5-4162	kaple sv. Jana Nepomuckého	Kubelíkova
33452/5-4163	krucifix	Kubelíkova
46492/5-4164	socha sv. Václava	Volgogradská

LIBEREC XII – Staré Pavlovice

číslo rejstříku	památka	umístění
54655/5-4169	milník	nenalezen

LIBEREC XIV – Ruprechtice

číslo rejstříku	památka	umístění
44117/5-5597	areál kostela sv. Antonína Paduánského	Markova
22323/5-4171	areál kaple Panny Marie „U obrázku“	
54654/5-4161	socha sv. Jana Nepomuckého – torzo soklu	u mostu přes Černou Tisu, při křížovatce ulic Radčická a Kateřinská
38664/5-4937	předměstský dům	Na Vyhídce 499
43956/5-5240	městský dům – reprezentační dům, soubor domů	Hroznová 781/2, nám. Míru 464/8

LIBEREC XV – Starý Harcov

číslo rejstříku	památka	umístění
39820/5-4167	sousoší Kalvárie - torzo	na zrušeném hřbitově

LIBEREC XVI – Nový Harcov

číslo rejstříku	památka	umístění
31212/5-4166	krucifix	Lukášovská

LIBEREC XIX – Horní Hanychov

číslo rejstříku	památka	umístění
11864/5-5828	horský hotel Ještěd s vysílačem	vrchol hory Ještěd

LIBEREC XXI – Rudolfov

číslo rejstříku	památka	umístění
105393	přehrada – vodní dílo Rudolfov	k.ú. Kateřinky u Liberce k.ú. Rudolfov k.ú. Bedřichov u Jablonce nad Nisou

LIBEREC XXIV – Pilníkov

číslo rejstříku	památka	umístění
101484	kaple sv. Vavřince	

LIBEREC XXV – Vesec

číslo rejstříku	památka	umístění
20757/5-4480	milník	Hodkovická ulice

LIBEREC XXVIII – Hluboká

číslo rejstříku	památka	umístění
25695/5-4854	venkovský dům	Hluboká če. 2, pův čp. 16

LIBEREC XXX – Vratislavice nad Nisou

číslo rejstříku	památka	umístění
36643/5-4502	kostel Nejsvětější Trojice	Tanvaldská
34207/5-4505	socha sv. Jana Nepomuckého	nenalezena
38030/5-4506	socha sv. Václava	Tyršův vrch
54662/5-4504	socha - sloup	
29434/5-4503	fara	Tanvaldská 51
43950/5-5234	škola	Sladovnická 309

LIBEREC XXXI – Krásná Studánka

číslo rejstříku	památka	umístění
102580	krucifix	při silnici z Liberce do Frýdlantu

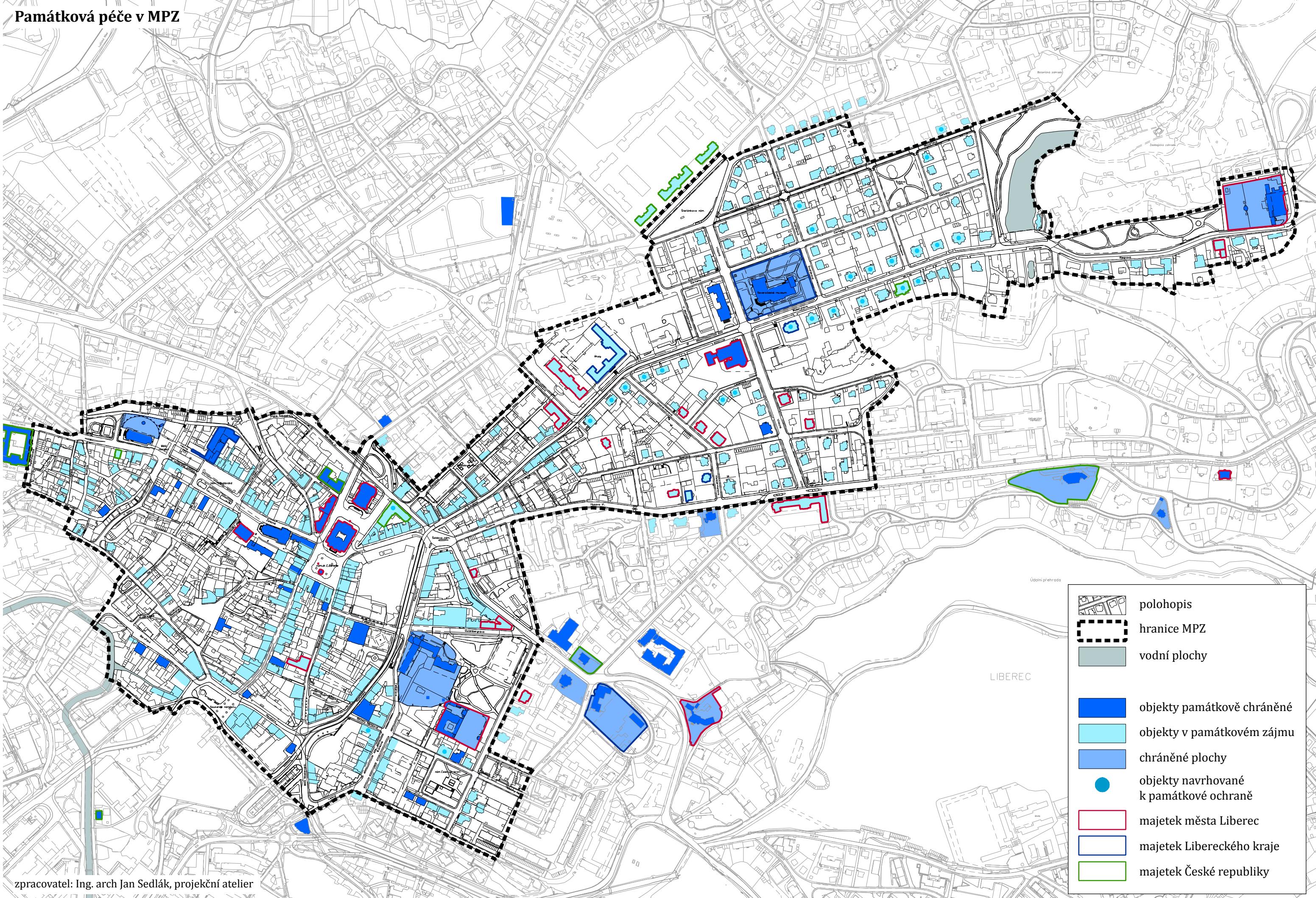
LIBEREC XXXIII – Machnín

číslo rejstříku	památka	umístění
37234/5-4387	hrad Hamrštejn, zřícenina	

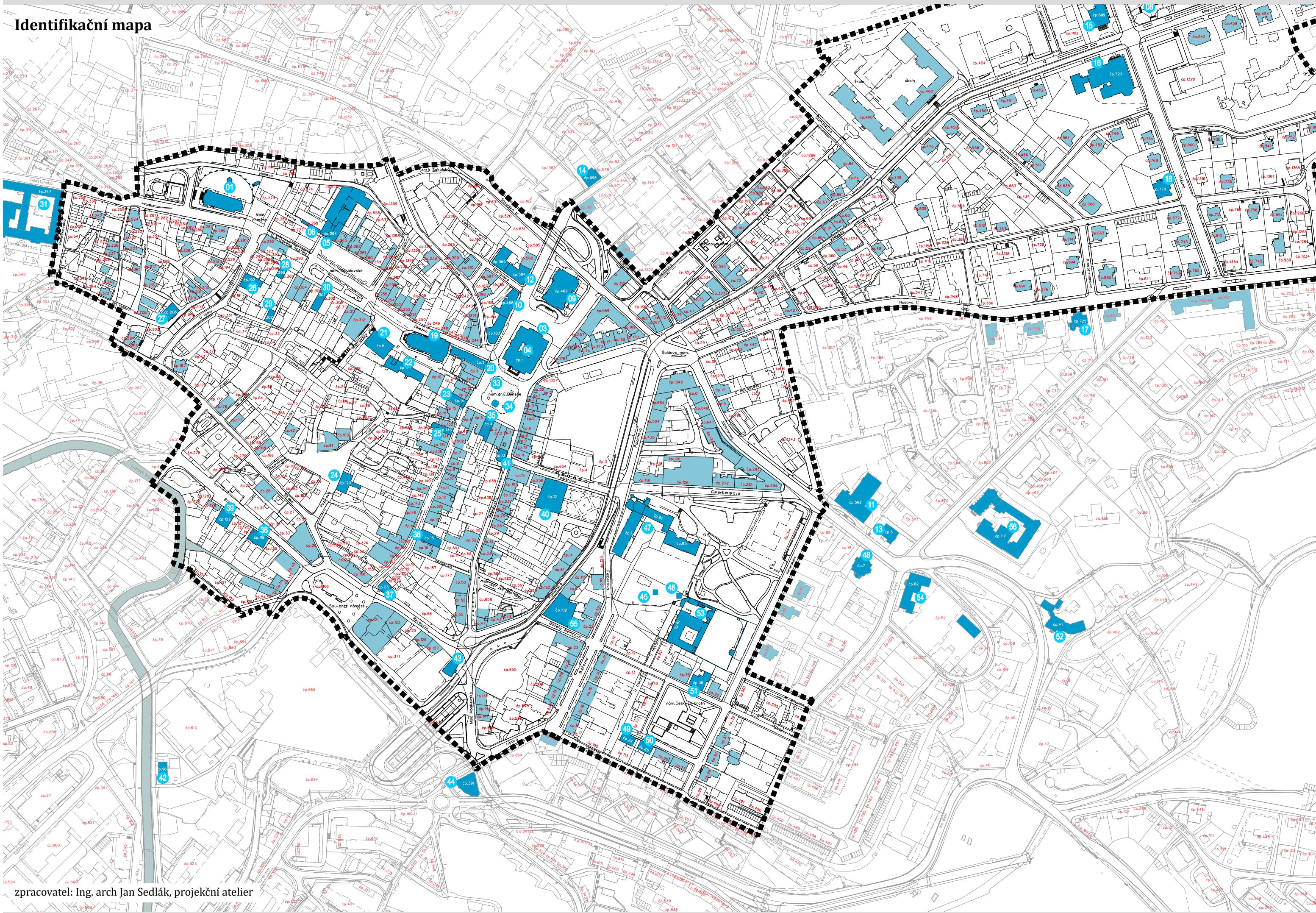
LIBEREC XXXIV – Bedřichovka

číslo rejstříku	památka	umístění
101241	kaple sv. Anny	u rybníčku při dnešní zahrádkářské kolonii v Bedřichovce

Památková péče v MPZ

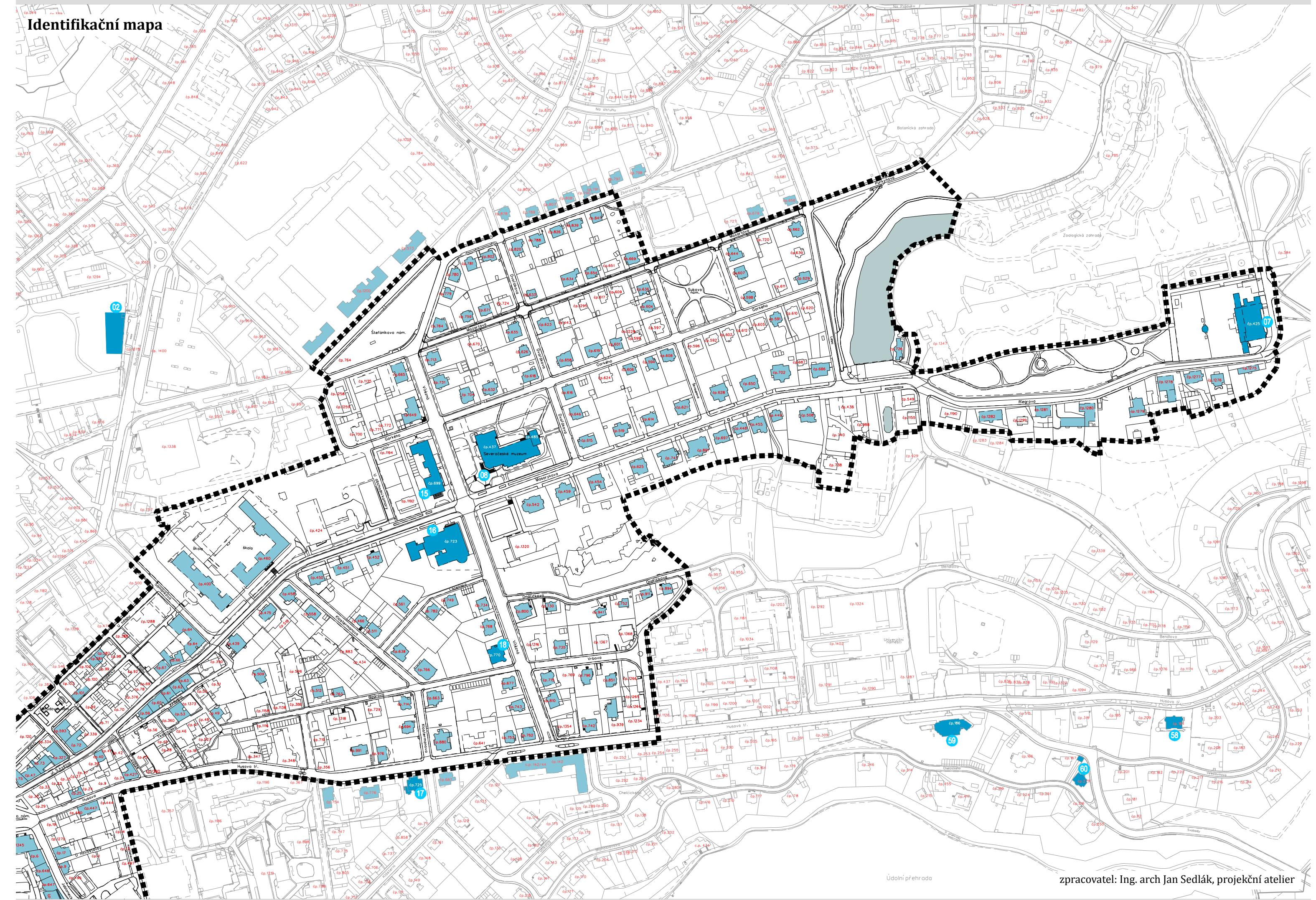

Identifikační mapa

zpracovatel: Ing. arch Jan Sedlák, projekční atelier

Identifikační mapa

zpracovatel: Ing. arch Jan Sedlák, projekční atelier

- 01 kostel sv. Kříže
- 02 hrobka – dvě hrobky, patnáct náhrobků a sochy z hlavní brány, Ruprechtická
- 03 meteorologický sloup, nám. Dr. Edvarda Beneše
- 04 radnice, nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1
- 05 městský dům - Appeltův dům, Sokolovské nám. 264/4
- 06 městský dům - soubor tří tzv. Valdštejnských domků, Větrná 268/8
- 07 restaurace výletní, Lidové sady 425/1
- 08 Severočeské muzeum, Masarykova 437/11
- 09 Divadlo F. X. Šaldy, nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27
- 10 hotel, nám. Dr. Edvarda Beneše 468/23
- 11 tělocvična, Jablonecká 562/21
- 12 restaurace – kavárna Pošta, Nám. Dr. Edvarda Beneše 584/24
- 13 vila, Jablonecká 642/23
- 14 městský dům, Rumjancevova 696/3
- 15 městský dům - bývalá Obchodní komora, Masarykova 699/9
- 16 městské lázně, Masarykova 723/14
- 17 vila, Husova 725/40
- 18 vila, Vítězná 770/7
- 19 kostel sv. Antonína Velikého
- 20 hotel Praha, Železná 2/1
- 21 škola, Kostelní 8/2
- 22 fara, Kostelní 9
- 23 městský dům, nám. Dr. Edvarda Beneše 14/15
- 24 bývalá prádelna, Papírová 123/12
- 25 městský dům, Pražská 133/6
- 26 činžovní dům, U Lomu 192/16
- 27 městský dům, Na Ladech 206/13
- 28 městský dům, Růžová 299/3
- 29 městský dům, Rámový vršek 302/1
- 30 měšťanský dům, Sokolovské náměstí 307/6
- 31 soud, U Soudu 347/2
- 32 kostel sv. Máří Magdaleny
- 33 pamětní kámen
- 34 Neptunova kašna
- 35 činžovní dům, nám. Dr. Edvarda Beneše 4/12
- 36 obchodní dům Brouk a Babka, Pražská 15/23
- 37 obchodní dům, Soukenné náměstí 23
- 38 městský dům, Barvířská 118/7
- 39 měšťanský dům, Barvířská 122
- 40 spořitelna, Felberova 12/9
- 41 městský dům, Moskevská 13/4
- 42 městský dům, U Jezu 96/10
- 43 měšťanský dům, Moskevská 131/1
- 44 činžovní dům Annahof, Dr. Milady Horákové 391/1
- 45 sloup se sousoším Nejsvětější Trojice
- 46 socha sv. Jana Nepomuckého
- 47 zámek s areálem
- 48 vila Otto Goetze, Jablonecká 7/22
- 49 městský dům, náměstí Českých bratří 24/15
- 50 městský dům, náměstí Českých bratří 25/14
- 51 fara, náměstí Českých bratří 35/2
- 52 vila Johana Liebiga, Jablonecká 41/27
- 53 vila – Oblastní galerie, U Tiskárny 81/1
- 54 škola, Tyršova 82/2
- 55 palác Adria, Boženy Němcové 102/22
- 56 klášter sv. Voršily
- 57 činžovní dům, Felberova 123/3
- 58 vila, Husova 184
- 59 vila Strossova, Husova 186/64
- 60 městský dům, Svobody 279/6

8. Rekapitulace provedených rekonstrukcí památkově chráněných objektů 1998 – 2014

ROK 1998						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
kostel sv. Kříže	Malé náměstí	22868/5-3579	rekonstrukce oltáře	0	0	400
meteorologický sloup	nám. Dr. Edvarda Beneše	43961/5-5245	generální oprava	146,6	0	146,6
výletní restaurace	Lidové sady 425/1	37628/5-5054	rekonstrukce vyhlídkové věže	800	0	800
Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	18893/5-4136	rekonstrukce hlediště	108,9	1 600	4 708,9
městský dům – býv. Obchodní komora	Masarykova 699/9	43948/5-5232	generální oprava fasády	1 450	250	1 700
městský dům	Na Ladech 206/13	11293/5-5758	generální oprava obvodového pláště	1 706	1 300	3 006
celkem:				7 211,5	3 150	10 761,5
celkem v rámci Programu regenerace:				3 264,9	3 150	9 414,9

ROK 1999						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
městský dům – býv. Obchodní komora	Masarykova 699/9	43948/5-5232	oprava části fasády	78	390	799,64
městské lázně	Masarykova 723/14	43949/5-5233	zakrytí světlíku (střešní program)	0	20	20
městské lázně	Masarykova 723/14	43949/5-5233	oprava světlíku (příspěvek z rozpočtu + OKÚ)	0	+190	190
činžovní dům	Felberova 123/3	43947/5-5231	obnova fasád	3 114,66	1 090	4 204,66
celkem:				3 192,66	1 690	5 215,3
celkem v rámci Programu regenerace:				3 192,66	1 480	5 004,3

ROK 2000						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
činžovní dům	Felberova 123/3	43947/5-5231	restaurování pískovcových částí fasády	2 187,65	1 570	3 757,65
celkem:				2 187,65	1 570	3 757,65
celkem v rámci Programu regenerace:				2 187,65	1 570	3 757,65

ROK 2001						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	19126/5-4114	restaurování vytráží (příspěvek z rozpočtu + OKÚ)	76,3	+400	476,3
Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	18893/5-4136	- restaurování a částečná výměna oken a dveří (+ OKÚ)	1 100	410 +700	2 200 700
činžovní dům	U Lomu 192/16	40718/5-4962	generální oprava střechy a fasády	2 760	2 000	4 760
celkem:				3 946,3	3 510	8 156,3
celkem v rámci Programu regenerace:				3 870	2 410	6 980

ROK 2002						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	19126/5-4114	- restaurování vitráží (příspěvek z rozpočtu + OKÚ) - rekonstrukce podatelny a infocentra, výtah	105,6	+300	405,6
				2 713	0	2 713
Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	18893/5-4136	- restaurování oken a dveří (+OKÚ) - rekonstrukce ÚT a elektro, restaurátorské práce	300	600 +300	1 800 300
				10 535	0	10 535
městský dům – býv. Obchodní komora	Masarykova 699/9	43948/5-5232	II. etapa opravy fasády a části střechy	0	0	850
měšťanský dům	Sokolovské náměstí 307/6	51987/5-5929	restaurování štuků na fasádě (z rozpočtu + OKÚ)	0	+ 346,5	346,5
celkem:				13 653,6	1 546,5	17 150,1
celkem v rámci Programu regenerace:				300	600	1 800

ROK 2003						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	19126/5-4114	rekonstrukce WC, odvlhčení budovy, mříže, příčky	2 538,5	0	2 538,5
kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí	32573/5-4138	oprava střešní krytiny	518,57	1 210	1 728,57
celkem:				3 057,07	1 210	4 267,07
celkem v rámci Programu regenerace:				518,57	1 210	1 728,57

ROK 2004						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	19126/5-4114	- oprava hlavní věže - rekonstrukce			

ROK 2005

památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	19126/5-4114	- docházkový systém, hlasové služby - rekonstrukce Radničního sklepku - dokončení opravy hlavní věže - restaurování a kopie rytíře	498,27 5 300 7 576 1300	0	14 674,27
Severočeské muzeum	Masarykova 437/11	19521/5-3580	- oprava pískového zdíva a východní stěny - rekonstrukce střechy a fasád (příspěvek + KÚ)	60 0	300 +14 214	651,23 14 214
arciděkanství	Kostelní 9	33327/5-4137	obnova střechy	0	0	750
hotel - nová radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 468/23	16909/5-4939	zahájení celkové rekonstrukce	188 572	0	188 572
činžovní dům	nám. Dr. Edvarda Beneše 4/12	43942/5-5226	generální oprava fasády (příspěvek + KÚ)	96	480 +100	2 057,51 100
obchodní dům Brouk a Babka	Pražská 15/23	43959/5-5243	rekonstrukce (příspěvek + KÚ)	0	0 +100	x
měšťanský dům	Barvířská 122	38049/5-4113	oprava střechy a balustrády (příspěvek + KÚ)	0	0 +100	1 000
fara	náměstí Českých bratří 35/2	37071/5-4148	oprava fasády (příspěvek + KÚ)	0	+150	200
tělocvična	Jablonecká 562/21	32868/5-4156	generální oprava střešního pláště	60	300	1450,14
celkem:				203 462	15 744	223 669
celkem v rámci Programu regenerace:				216	1 080	4 158,9

ROK 2006

památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	19126/5-4114	sejmutí vrcholu zadní věže, rekonstrukce věže, opravy v suterénu	3 200 3 000	0	6 200
městský dům - soubor tří tzv. Valdštejnských domků	Větrná 268/8	32619/5-3576	obnova dřevěných nosných prvků (grant. + KÚ)	0	+40	80
Severočeské muzeum	Masarykova 437/11	19521/5-3580	rekonstrukce střechy a střešních konstrukcí, fasád	0	0	35 548,04
městské lázně	Masarykova 723/14	43949/5-5233	I. etapa - oprava střechy, sejmutí kamen. prvků (příspěvek + KÚ)	6 403,07 +100	1 330	7 833,07
vila	Vítězná 770/7	44023/5-5328	celková oprava budovy vč. střechy	0	0	x
městský dům	Rámový vršek 302/1	30542/5-3574	udržovací práce	0	0	x
hotel - nová radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 468/23	16909/5-4939	dokončení celkové přestavby, zábradlí střech	141 428	0	141 428
obchodní dům	Soukenné náměstí 23	43957/5-5241	úprava interiéru	0	0	x
měšťanský dům	Barvířská 122	38049/5-4113	celková oprava domu - střecha, fasády	0	0	3 000
měšťanský dům	Moskevská 131/1	17712/5-4139	celková rekonstrukce	0	0	550
fara	náměstí Českých bratří 35/2	37071/5-4148	stavební úpravy	0	0	x
celkem:				153 731	1 470	194 629
celkem v rámci Programu regenerace:				6 167,38	1 330	7 497,38

ROK 2007

památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	19126/5-4114	opravy ve sklepku a Parlamentu	3 500	0	3 500
výletní restaurace	Lidové sady 425/1	37628/5-5054	stavební úpravy	0	0	x
Severočeské muzeum	Masarykova 437/11	19521/5-3580	rekonstrukce střechy a střešních konstrukcí, fasád čp. 485	0	0	11 210,82
městské lázně	Masarykova 723/14	43949/5-5233	II. etapa - oprava střechy, stav. úpravy balkonu, sejmutí tří pylonů z atik (příspěvek + KÚ)	7 101,85 +200	1 265	8 566,85
kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí	32573/5-4138	oprava střechy a oprava fasády věže	0	0	5 000
hotel Praha	Železná 2/1	18229/5-5040	stavební úpravy	0	0	x
městský dům	Pražská 133/6	49832/5-5859	stavební úpravy vstupu	0	0	x
městský dům	Rámový vršek 302/1	30542/5-3574	udržovací práce	0	0	x
měšťanský dům	Sokolovské náměstí 307/6	51987/5-5929	výměna oken	0	0	x
měšťanský dům	Barvířská 122	38049/5-4113	celková oprava domu - střecha, fasády	0	0	3 000
měšťanský dům	Moskevská 131/1	17712/5-4139	celková rekonstrukce	0	0	5 250
celkem:				10 601,9	1 465	36 527,7
celkem v rámci Programu regenerace:				2 662,23	1 265	4 127,23

ROK 2008

památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
kostel sv. Kříže	Malé náměstí	22868/5-3579	restaurování oltáře sv. Aloise	0	0	73,8
radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	19126/5-4114	dokončení zadní věže, doplnění zadních parapetů, restaurování 4x vitrážových oken v Parlamentu, oprava parket	1 300 3 500	0	4 800
městský dům - Appeltův dům	Sokolovské náměstí 264/14	14996/5-3573	obnova oken	0	0	x
výletní restaurace	Lidové sady 425/1	37628/5-5054	nová okna, oprava fasády	1 139,5	1 139	2 278,5
Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	18893/5-4136	sítě proti holubům	25	0	25
městský dům - býv. Obchodní komora	Masarykova 699/9	43948/5-5232	rekonstrukce a opravy - střešní pláště, fasáda, okna, terrazová podlaha, topení	0	0	153,3
městské lázně	Masarykova 723/14	43949/5-5233	II. etapa - oprava střechy a čelní fasády	8 500	0	8 500
kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí	32573/5-4138	oprava střechy a kamenných prvků, restaurování vstupního portálu, restaurování vitráží	0	0	1 590,8
městský dům	Rámový vršek 302/1	30542/5-3574	udržovací práce	0	0	x
měšťanský dům	Sokolovské náměstí 307/6	51987/5-5929	osazení mříží za vchodové dveře, výměna oken	0	0	x
měšťanský dům	Moskevská 131/1	17712/5-4139	celková rekonstrukce	0	0	3 420

městský dům	náměstí Českých bratří 24/15	36094/5-4147	výměna oken	0	0	x
celkem:		14 464,5	1 139	24 341,4		
celkem v rámci Programu regenerace:		1 139,5	1 139	2 278,5		
ROK 2009						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
Neptunova kašna	nám. Dr. Edvarda Beneše	13929/5-3572	oprava vany kašny a osazení zrestaurované sochy Neptuna a zrestaurovaného zábradlí	264	1 330	1 594
kostel sv. Kříže	Malé náměstí	22868/5-3579	oprava střechy, výměny ochranných sítí	0	0	806,4
Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	18893/5-4136	rekonstrukce fasády, kartuší, venkovního osvětlení nad lunetami, terénní úpravy okolo divadla, malování zázemí – jevištních stran, krytka komína	6 134	0	6 134
městský dům – býv. Obchodní komora	Masarykova 699/9	43948/5-5232	rekonstrukce a opravy částí – střešní pláště, fasáda, okna, terrazová podlaha, topení	0	0	124,2
městské lázně	Masarykova 723/14	43949/5-5233	oprava oken, střechy, klempířské prvky	2 482	0	2 482
kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí	32573/5-4138	oprava fasády, kamenných prvků, oprava varhan	0	0	2 632,5
celkem:		9 060	1 330	13 953,1		
celkem v rámci Programu regenerace:		264	1 330	1 594		

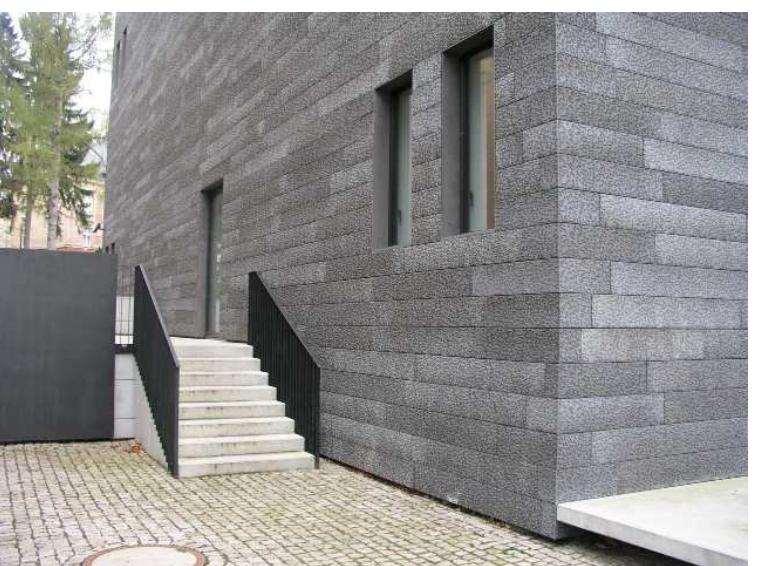
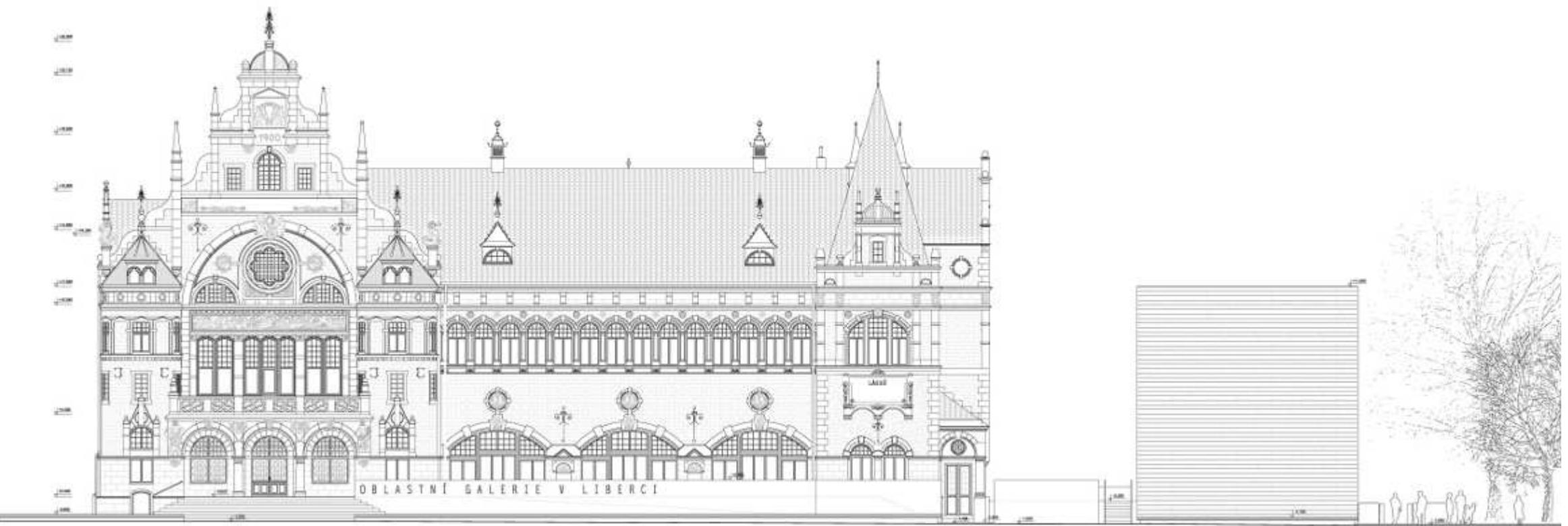
ROK 2011						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
kostel sv. Kříže	Malé náměstí	22868/5-3579	oprava krovu, výměna střešní krytiny, oplechování sanktusníkové věže (+LK havajní program MK)	0	+200	550
výletní restaurace	Lidové sady 425/1	37628/5-5054	výměna oken, oprava fasády	2 050,6	1 010	3 060,6
Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	18893/5-4136	Jimmy's Club – oprava omítek, nátery, částečná výměna skel v podlaze	60	0	60
městský dům – býv. Obchodní komora	Masarykova 699/9	43948/5-5232	rekonstrukce a opravy částí – střešní pláště, fasáda, okna, terrazová podlaha, topení	0	0	2 595,5
kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí	32573/5-4138	dokončení opravy elektroinstalace, obnova lustrů, opravy podlah sakristií a zimní kaple	0	0	231,6
arciděkanství	Kostelní 9	33327/5-4137	dokončení obnovy podkroví	0	0	323,1
měšťanský dům	Moskevská 131/1	17712/5-4139	dokončení interiéru – podlahy, dveře	0	0	750
celkem:		2 110,6	1 210	7 570,8		
celkem v rámci Programu regenerace:		2 050,6	1 010	3 060,6		

ROK 2010						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
Neptunova kašna	nám. Dr. Edvarda Beneše	13929/5-3572	oprava vany kašny a osazení zrestaurované sochy Neptuna a zrestaurovaného zábradlí	877	0	877
Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	18893/5-4136	restaurování soch na střeše, malování hledištní strany, rekonstrukce lustrů a nástěnných svítidel, kartuše na fasádě, hrotový systém proti holubům, vzduchotechnika v suterénu, oprava střechy	3 270	581	3 851
městský dům – býv. Obchodní komora	Masarykova 699/9	43948/5-5232	rekonstrukce a opravy částí – střešní pláště, fasáda, okna, topení	0	0	89,3
městské lázně	Masarykova 723/14	43949/5-5233	oprava oken, střechy, klempířské prvky	195,5	0	195,5
kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí	32573/5-4138	oprava střechy nad sakristií, rekonstrukce elektroinst. a svítidel včetně ozvučení	0	0	846,4
arciděkanství	Kostelní 9	33327/5-4137	oprava podkroví a 1. – 3. patra, oplocení pozemku	0	0	432,5
měšťanský dům	Moskevská 131/1	17712/5-4139	interiéry – podlahy, dveře	0	0	600
celkem:		4 342,5	581	6 891,7		
celkem v rámci Programu regenerace:		787,6	581	1 368,6		

ROK 2012 - 2014						
památka	umístění	číslo rejstříku	předmět rekonstrukce	náklady (v tis. Kč)		
				město	stát	celkem
kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí	32573/5-4138	2014 -výmalba kostela, oprava soklu, repliky původních zvonů		ROP 5 300	6 500
fara	náměstí Českých bratří 35/2	37071/5-4148	2012 – 2014 oprava oken			88
arciděkanství	Kostelní 9	33327/5-4137	2012 - oprava střechy			x
kostel sv. Kříže	Malé náměstí	22868/5-3579	2012 - oprava části střechy		MK 200	350
celkem:					5 500	6 938
celkem v rámci Programu regenerace:						x

9. Rekapitulace provedených rekonstrukcí památkově chráněných objektů 2011- 2014

Revitalizace městských lázní na galerii a dostavba depozitáře

Projekt „Revitalizace městských lázní na galerii a dostavba depozitáře“ zpracoval architektonický ateliér SIAL. Vedoucími projektu byli Ing. Karel Novotný a Ing. arch. Jiří Buček, tým architektů tvořili Dipl.-Ing. Petr Čihák, Ing. arch. Jan Duda, Bc. Jana Hlavová a Ing. arch. Filip Horatschke.

Prvotní koncept revitalizace městských lázní pro potřeby Oblastní galerie v Liberci vznikl v ateliéru SIAL již v červenci 2009. Tento koncept měl jediný cíl: ověřit prostorové možnosti budovy bývalých městských lázní a vhodnost jednotlivých prostor pro výstavní účely. Poté následovalo zpracování nezbytně nutných průzkumů a další stupně projektové dokumentace. V únoru 2010 tedy byla dokončena projektová dokumentace k územnímu řízení a již v květnu stejného roku dokumentace ke stavebnímu řízení.

Projekt předpokládal, že historická budova městských lázní bude celkově rekonstruována pro potřeby výstavního a kulturního centra. V budově jsou umístěny výstavní prostory pro stálou expozici i krátkodobé výstavy, místnosti pro edukační programy, knihovna, kavárna, šatna, prodejna katalogů, skladové a archivní prostory a kanceláře pro zaměstnance galerie. Budova je celá bezbariérová a návštěvníkům nabízí příjemné prostředí a pohodlí moderního výstavního provozu. Samozřejmostí je komplexní zabezpečení výstavních prostor pomocí kamerového systému a protipožárních a bezpečnostních čidel. Západně od historické budovy vznikla v Masarykově ulici novostavba depozitáře o půdorysnych rozměrech přibližně 23 x 12 metrů. Tato stavba je s historickou budovou lázní propojena komunikačním krčkem. V novostavbě jsou umístěna moderní pracoviště fotoateliéru, restaurátorské dílny a dílny údržby, správce depozitáře, badatelny a místnost pro ostrahu obou objektů. Největší část ale zabírá depozitář vybavený moderním depozitárním systémem a klimatizací, která zaručuje stabilní prostředí. Jednotlivá patra novostavby jsou propojena schodištěm a nákladním výtahem, který umožňuje „distribuci“ uměleckých děl po obou budovách.

Skloubit požadavky na ochranu památkově chráněné budovy lázní a potřeby Oblastní galerie v Liberci nebylo jednoduché. Nakonec se i díky pochopení obou stran podařilo dojít ke kompromisu, který oběma stranám vyhovuje. V interiéru historických lázní však došlo k několika citelnějším zásahům: vybouráním zdí a příček v prostoru bývalých vanových lázní vznikl zajímavý výstavní prostor o rozloze přibližně 15 x 6 metrů. Tento prostor se opakuje ve třech patrech. Nejviditelnějším zásahem bylo odstranění bazénové vany. Díky tomu se výrazně zvětšily výstavní prostory a umožnilo to jejich rozšíření i do druhého podzemního podlaží. Tento diskutabilní krok má ale i jiné opodstatnění - bazénová hala byla poškozená (netěsnila) a i kdyby se uvažovalo o návratu k lázeňskému provozu, musela by být historická bazénová vana nahrazena novou. Pokud v budoucnu dojde k navrácení původní funkce do budovy lázní, nic nebude bránit, aby se hlavní bazénová hala doplnila o nový bazén. Do malého dvorku mezi křídla budovy lázní a bývalou kotelnu byla vložena moderní přístavba, která slouží jednak jako výstavní prostor (první a druhé podzemní podlaží), tak jako pobytový prostor pro návštěvníky kavárny (první nadzemní podlaží). V prostoru bývalé kotelny vznikla vložením patra místnost pro výukové programy.

zdroje:

text: www ogl cz/lazne/projekt.php

foto: autoři dokumentace,

www ogl cz/lazne/projekt.php

www earch cz/cs/revue/vitezem-grand-prix-architektu-2014-se-stala-prestavba-mestskych-lazni-v-liberci-na-galerii

10. Rekapitulace stavebních úprav parterů 1998 – 2014

ROK 1990 - 1992

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce ulic Masarykova, Riegrova, Lidové sady	104 500

ROK 1993

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce křižovatky nám. Dr. E. Beneše - ulice 5. května	2 576

ROK 1994

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce ulic 5. Května, Palachova bez 1 chodníku	49 000
oprava povrchu ulice 5. května	2 853
rekonstrukce ulice Pražská	16 000
rekonstrukce parku u spořitelny	700

ROK 1995 - 1996

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce křižovatky Husova - Vítězná	918
rekonstrukce ulic Frýdlantská, Mariánská, Tovaryšský vrch, část Heliovy	17 102
vybudování parku po demolici letního kina - býv. zámecká zahrada	750

ROK 1997

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
oprava dlažby Nerudovo náměstí	200
oprava povrchu ulice Frýdlantská	251
výměna poškozené dlažby a žulových desek na nám. Dr. E. Beneše	368
oprava schodů na nám. Českých bratří	82
zpevnění ploch a oprava ulice Papírová	116
úpravy povrchů před LŠU ulice. Frýdlantská	216
predlázdění ulice Větrná	x

ROK 1998

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce ulic Moskevská, Felberova, Jezdecká	21 000

ROK 1999

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
-	-

ROK 2000

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce ulice Na Ladech (z rozpočtu stavby soudu)	x
rekonstrukce parku na Štefánikově náměstí	2 500
predlázdění ulice U Novostavby	x

ROK 2001

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
predlázdění chodníku pod zámkem ulice Gutenbergova	1 434

ROK 2002

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce Riegrovy sady	4 920
predlázdění chodníků ulice Boženy Němcové	182
rekonstrukce ulic Vzdušná, Tkalcovská, Bernardova, V Úvoze	3 200
rekonstrukce opěrné zdi ulice U Lomu	8 662

ROK 2003

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce ulic Vzdušná, Tkalcovská, Bernardova, V Úvoze - dokončení	1 500
část parku u Severočeského muzea	856,5

ROK 2004

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce ulice Kostelní	x
rekonstrukce ulice Zámečnická - zpevněné plochy	3 601
rekonstrukce konce ulice Moskevská - dodláždění	945,7

ROK 2005

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
dokončení rekonstrukce ulice Moskevská	52,3

ROK 2006

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
-	-

ROK 2007

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
-	-

ROK 2008

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce chodníku ulice Železná	140

ROK 2009

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
oprava komunikací po rekonstrukci inženýrských sítí ulice Barvířská	2 369
rekonstrukce cest v prahu Sukovo náměstí	162

ROK 2010

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce komunikací a odvodnění, veřejné osvětlení po rekonstrukci inženýrských sítí lokalita Na Ladech – ulice Perlová, Studničná, Na Ladech, Jungmannova	11 943

ROK 2011

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
rekonstrukce komunikací a odvodnění, veřejné osvětlení po rekonstrukci inženýrských sítí lokalita Nerudovo náměstí – ulice Rumjancevova, Šamáňkova, 5. května a Sokolská	14 679
údržba po rekonstrukci inženýrských sítí ulic Resslova a Železná	576

ROK 2011 - 2014

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
Nerudovo nám. I. Etapa	14 500
Nerudovo nám. II. Etapa	9 000
Soukenné nám	18 000
Bezbariérová trasa ke KNL	2 500
Lokalita Zoo I. etapa (Mozartova, Javorová)	20 000
Lokalita zoo II. etapa (Zborovská, Dvořákova, Škroupova, Lesní)	35 000
Lázeňská – oprava komunikace a chodníku	1 000
Sokolovské nám. – oprava I. Etapa	3 500
Kostelní I. etapa – oprava komunikace	1 500
Kostelní II. etapa - oprava komunikace	6 000

ROK 2011 - 2014

předmět úpravy	město (náklady v tis. Kč)
Park Sukovo nám. – revitalizace - odvodnění cest	2 233 44,1
Alej Masarykova - stabilizace aleje	x
Park Lidové sady - dosadby trvalek a obměna mobiliáře	120
Park Letní kino - dosadby trvalek a růží	45
Zámečnická - výsadba zeleně	56
Felberova – výsadba zeleně	45,6

11. Rekapitulace stavebních úprav parterů na území MPZ 2011 – 2014 (včetně fotodokumentace)

Nerudovo náměstí I. etapa 14 500 000 Kč
Nerudovo náměstí II. etapa 9 000 000 Kč

Kostelní I. etapa - oprava komunikace 1 500 000 Kč
Kostelní II. etapa - oprava komunikace 6 000 000 Kč

Soukenné náměstí 18 000 Kč

Park Sukovo náměstí - revitalizace
- odvodnění cest 2 233 004,9 Kč
44 127 Kč

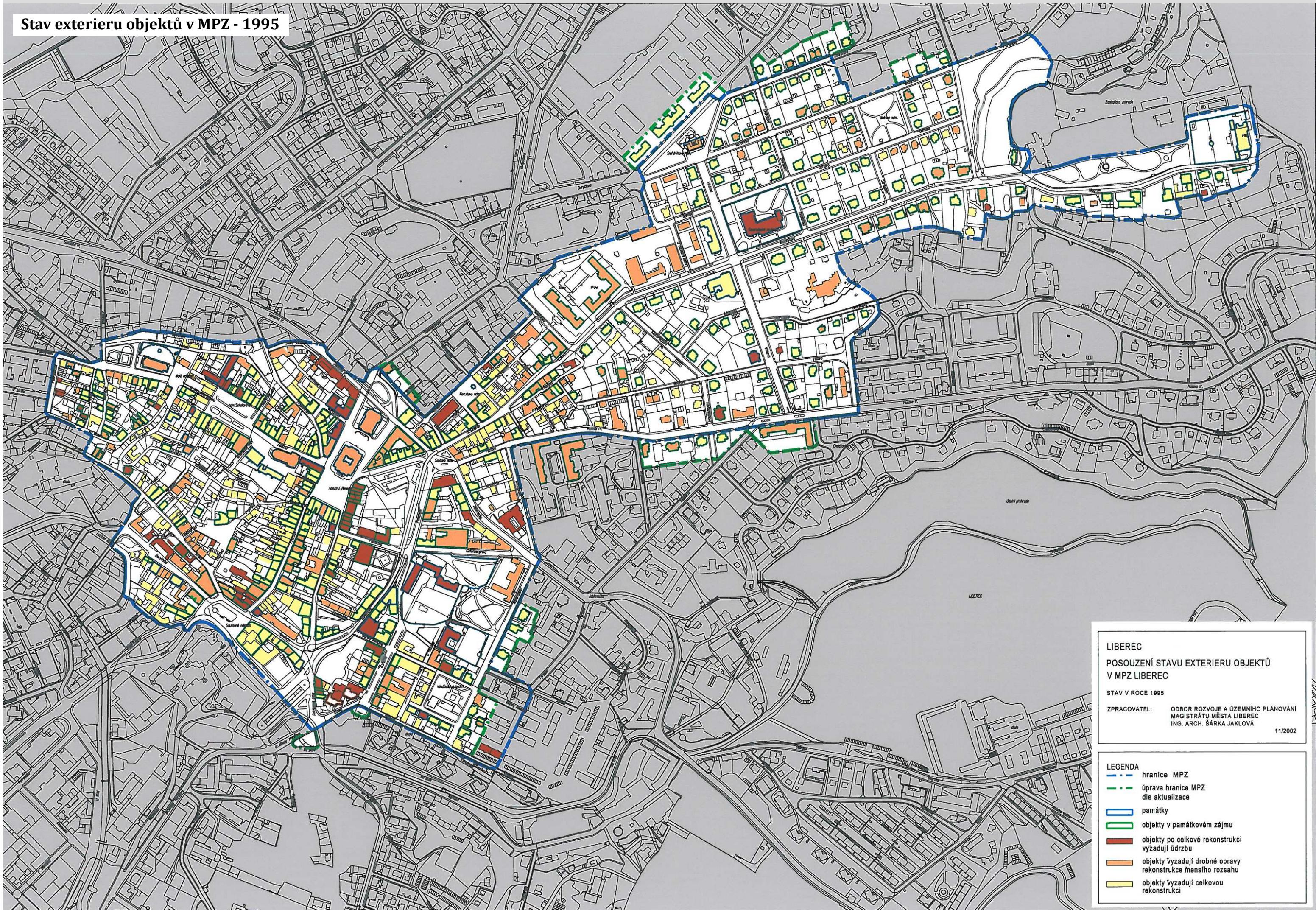
Felberova – výsadba zeleně 45 600 Kč

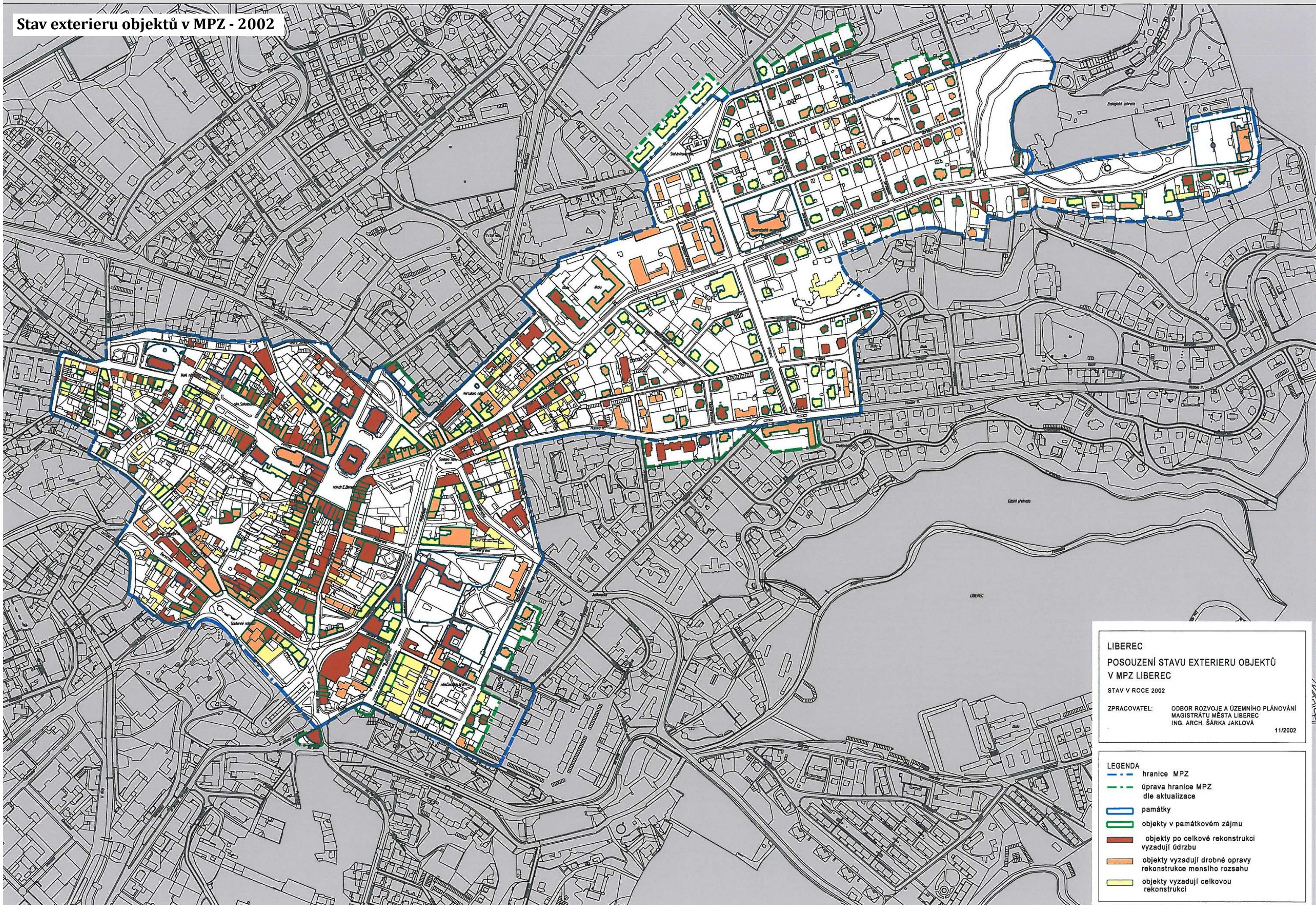
Zámečnická - výsadba zeleně 56 013 Kč

Stav exteriéru objektů v MPZ - 1995

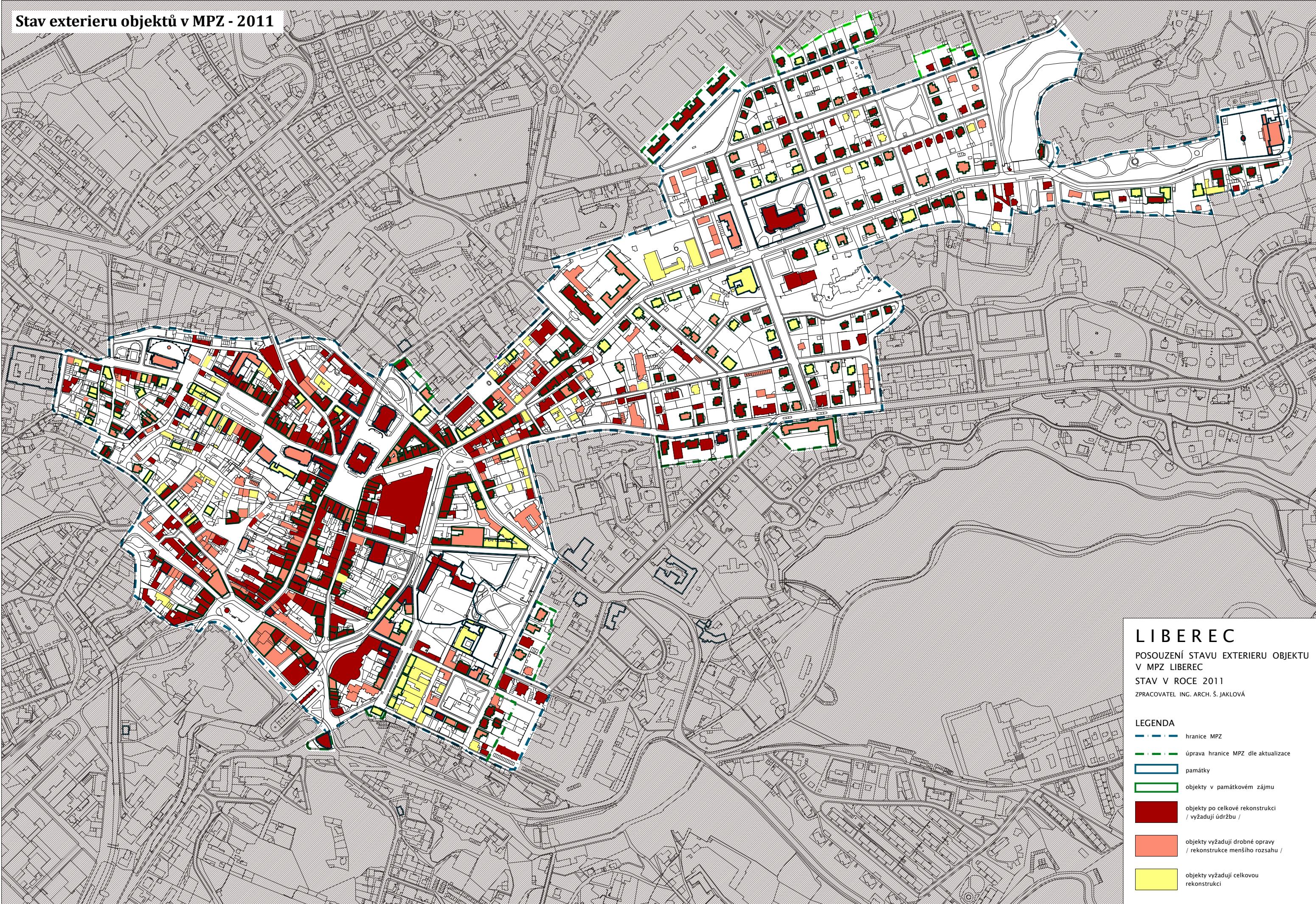
Stav exteriéru objektů v MPZ - 2002

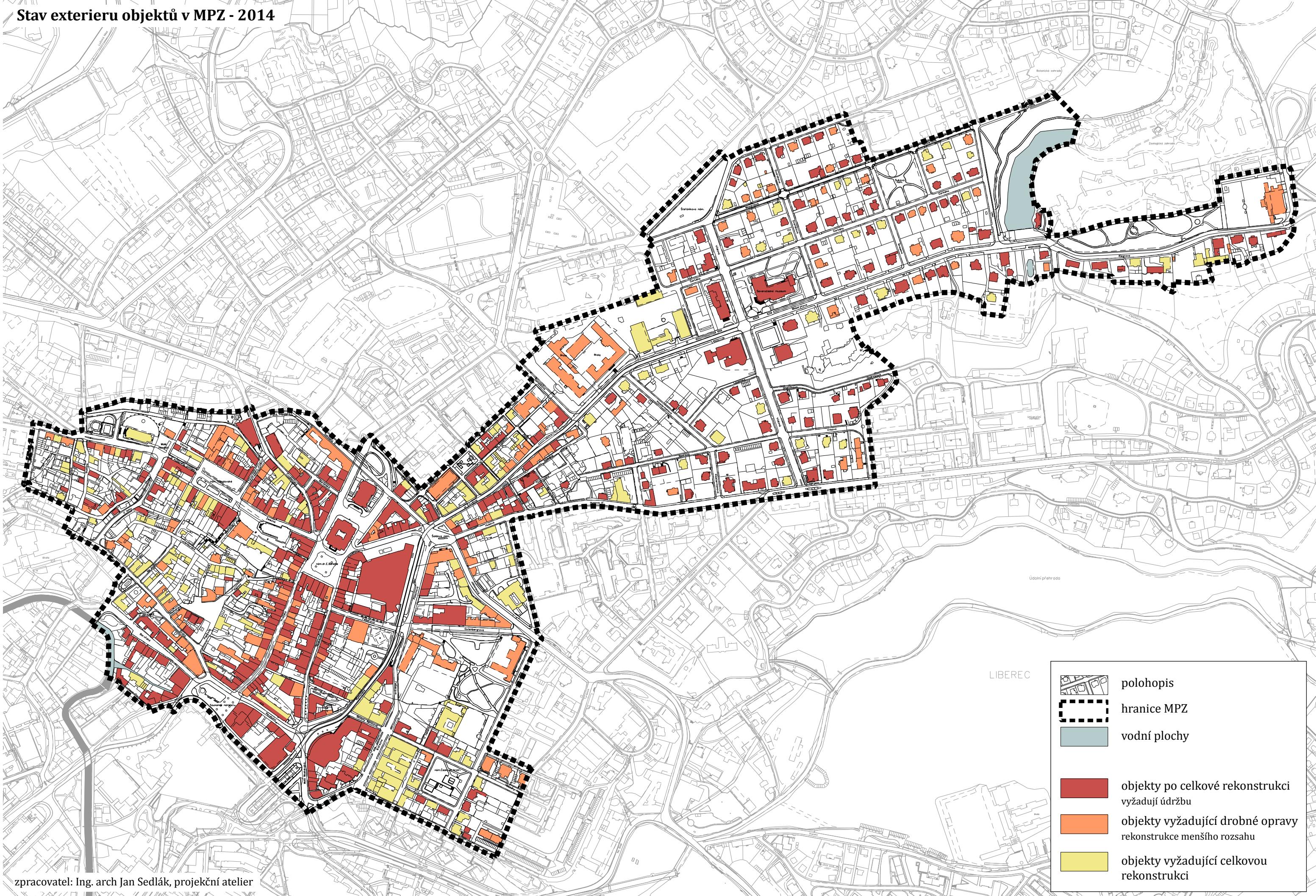
LEGENDA

- hranice MPZ
- - - úprava hranice MPZ
dle aktualizace
- památky
- objekty v památkovém zájmu
- objekty po celkové rekonstrukci
vyzadují údržbu
- objekty vyzadují drobné opravy
rekonstrukce menšího rozsahu
- objekty vyzadují celkovou
rekonstrukci

Stav exteriéru objektů v MPZ - 2011

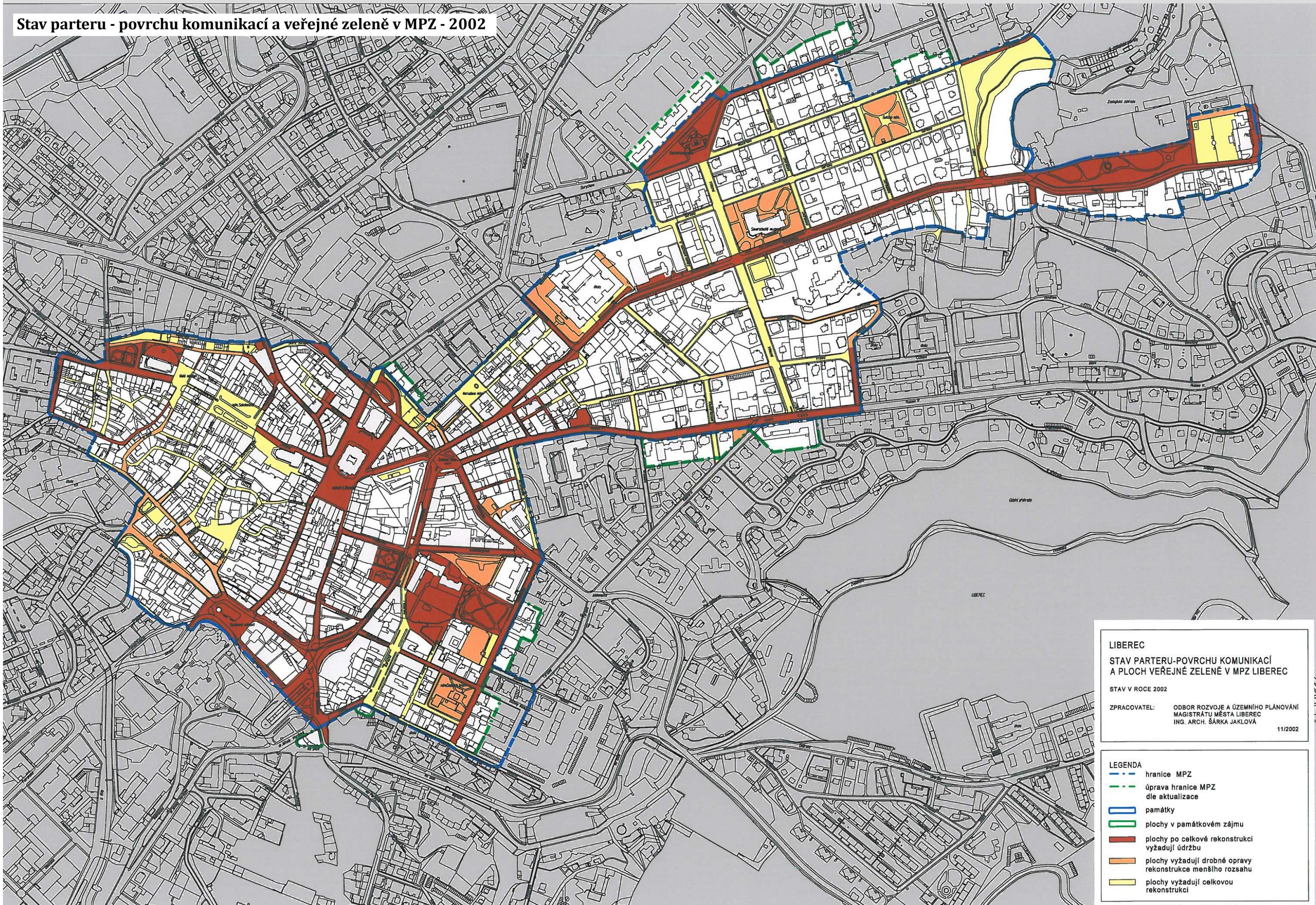

Stav exteriéru objektů v MPZ - 2014

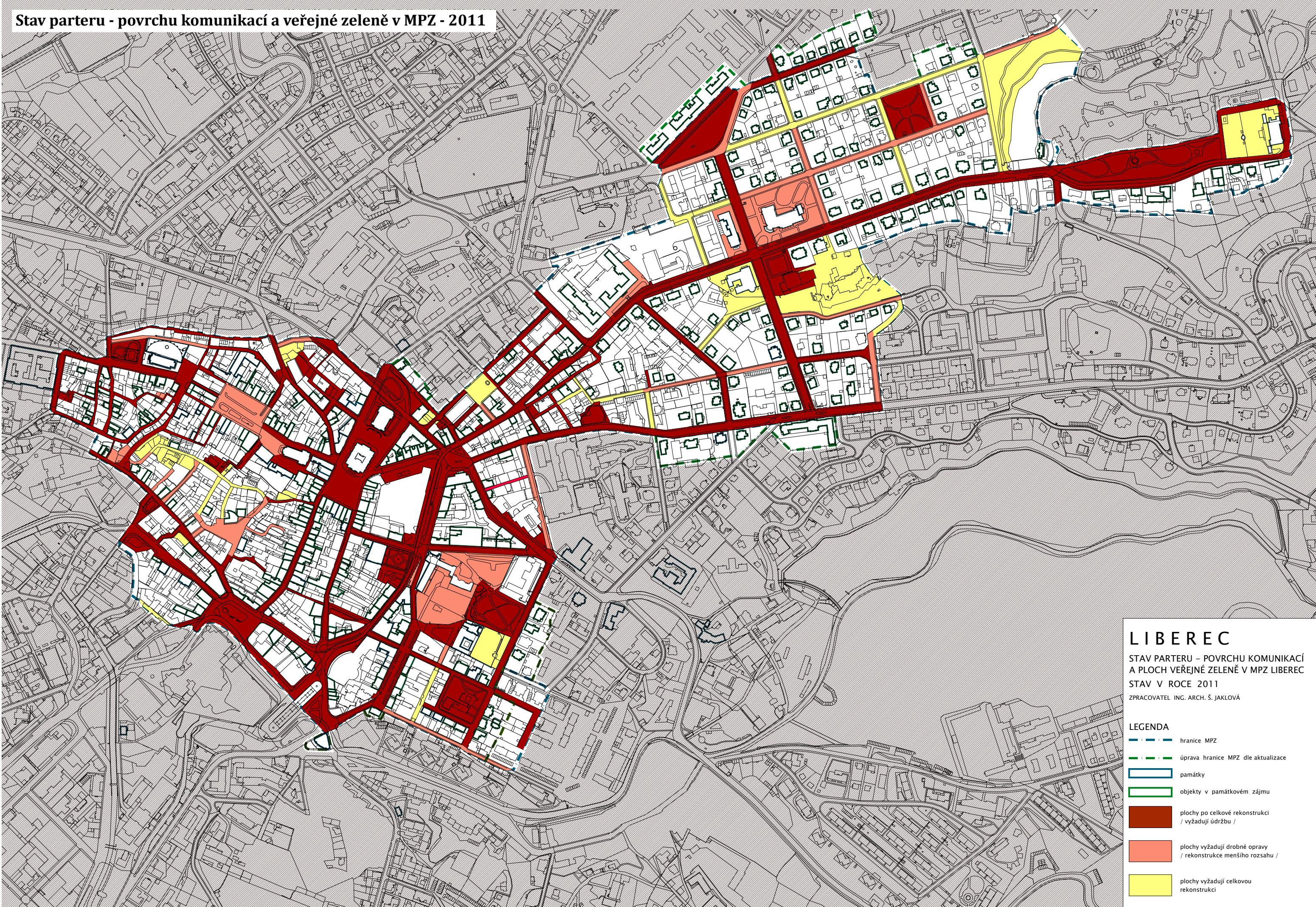

zpracovatel: Ing. arch Jan Sedlák, projekční atelier

Stav parteru - povrchu komunikací a veřejné zeleně v MPZ - 2002

Stav parteru - povrchu komunikací a veřejné zeleně v MPZ - 2011

LIBEREC

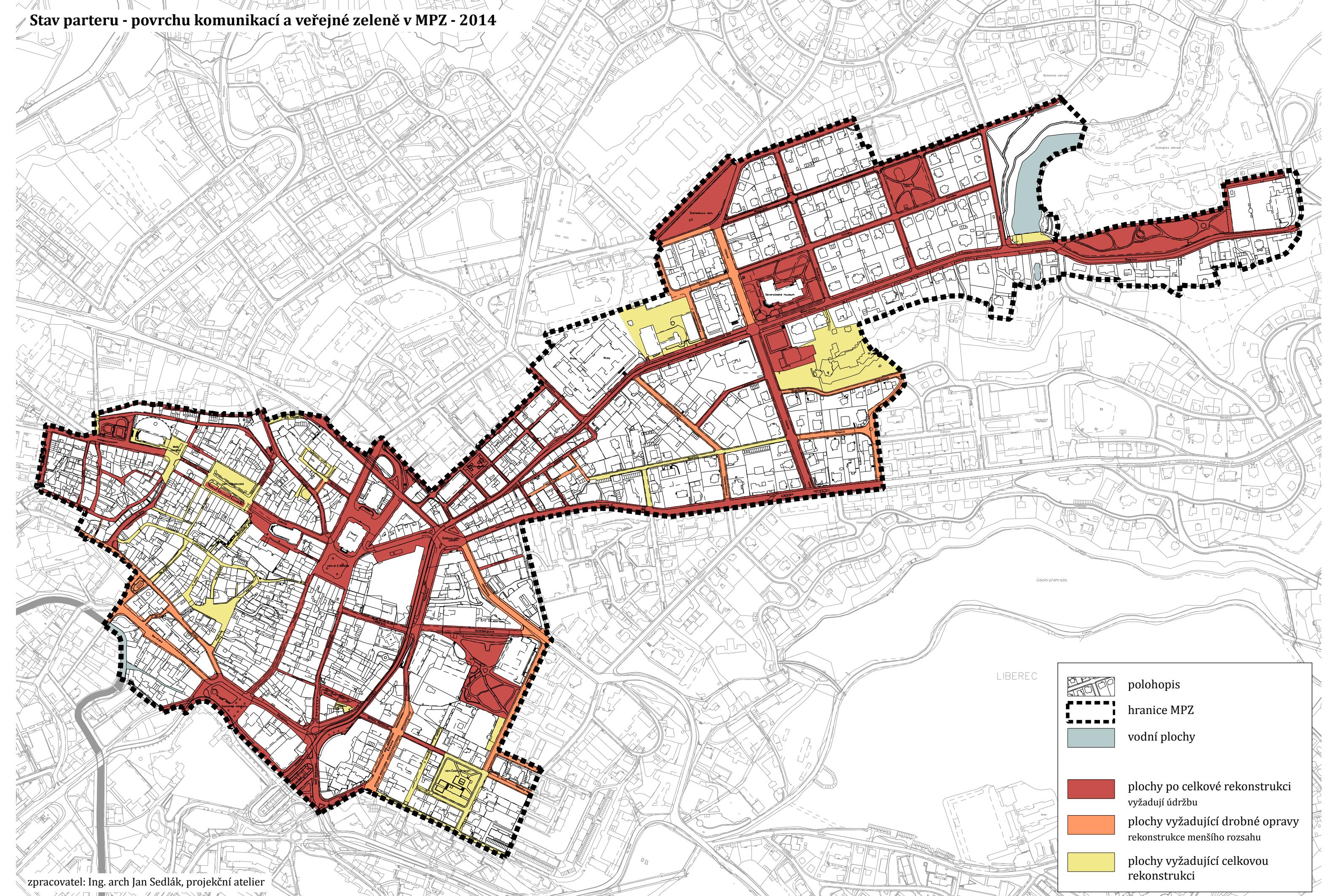
STAV PARTERU – POVRCHU KOMUNIKACÍ
A PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ V MPZ LIBEREC
STAV V ROCE 2011

ZPRACOVATEL ING. ARCH. Š. JAKLOVÁ

LEGENDA

- hranice MPZ
- úprava hranice MPZ dle aktualizace
- památky
- objekty v památkovém zájmu
- plochy po celkové rekonstrukci / vyžadují údržbu / plochy využívané pro rekultivaci
- plochy vyžadují drobné opravy / rekonstrukce menšího rozsahu /
- plochy vyžadují celkovou rekonstrukci

Stav parteru - povrchu komunikací a veřejné zeleně v MPZ - 2014

zpracovatel: Ing. arch Jan Sedlák, projekční atelier

14. Seznam objektů navržených k regeneraci 2015 - 2019

Nemovité kulturní památky na území městské památkové zóny města Liberec

číslo rejstříku	čp/č.or.	památka	umístění	odhad nákladů (v tis. Kč)
19126/5-4114	1/1	radnice	nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1	3 000
27557/5-4145	81/1	areál domu - vila Johanna Liebiega mladšího - Oblastní galerie	U Tiskárny 81/1	8 000
37628/5-5054	425/1	areál zahradní restaurace	Lidové sady 425/1	22 000
32573/5-4138		kostel sv. Antonína Velikého	Sokolovské náměstí	7 100
14996/5-3573	264/14	městský dům - Appeltův dům	Sokolovské náměstí 264/14	6 750
37071/5-4148	35/2	fara	náměstí Českých bratří 35/2	3 500
33327/5-4137	9	arciděkanství	Kostelní 9	8 500
22868/5-3579		areál kostela Nalezení sv. Kříže	Malé náměstí	10 500
30663/5-5006	584/24	restaurace - kavárna Pošta	Nám. Dr. Edvarda Beneše 584/24	-
31406/5-4160	8/2	škola	Kostelní 8/2	10 500
18893/5-4136	462/27	Divadlo F. X. Šaldy	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	-
51782/5-5938	123/12	bývalá přádelna	Papírová 123/12	-
36094/5-4147	24/15	městský dům s bránou	náměstí Českých bratří 24/15	-
35525/5-4144	13/4	městský dům	Moskevská 13/4	-
33586/5-4172		sloup se sochou Panny Marie	Ruprechtická	-

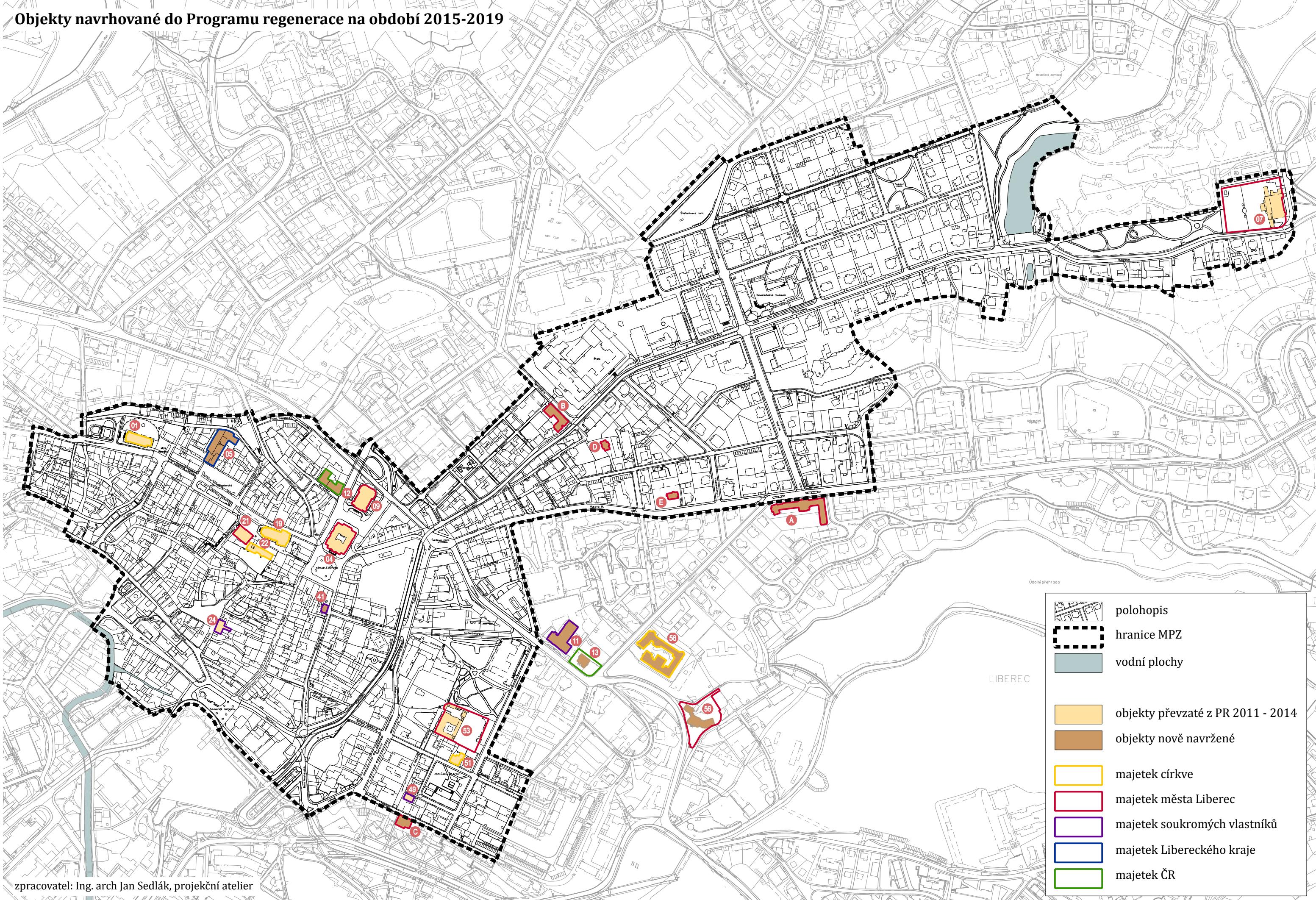
Nemovité kulturní památky mimo území městské památkové zóny města Liberec

číslo rejstříku	čp/č.or.	památka	umístění	odhad nákladů (v tis. Kč)
32868/5-4156	562/21	tělocvična	Jablonecká 562/21	-
52013/5-5934	642/23	areál domu - vila Franze Bognera	Jablonecká 642/23	-
43946/5-5230	41/27	areál domu - vila Theodora Liebiega mladšího	Jablonecká 41/27	70 000
43945/5-5229	117/2	areál kláštera voršilek - kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova	Klášterní 117/2	14 100

Objekty v památkovém zájmu na i mimo území městské památkové zóny města Liberec

-	čp/č.or.	objekt	umístění	odhad nákladů (v tis. Kč)
	142 / 44	základní škola	Husova 142 / 44	135 000
		základní škola	5. května	119 000
	101/ 15	základní škola	Oblačná 101/ 15	77 000
	509/ 20	materšská škola - Sedmikránska	Vzdušná 509/ 20	7 000
	991 / 35	materšská škola - Klášterní odloučené pracoviště	Husova 991 / 35	5 500

Objekty navrhované do Programu regenerace na období 2015-2019

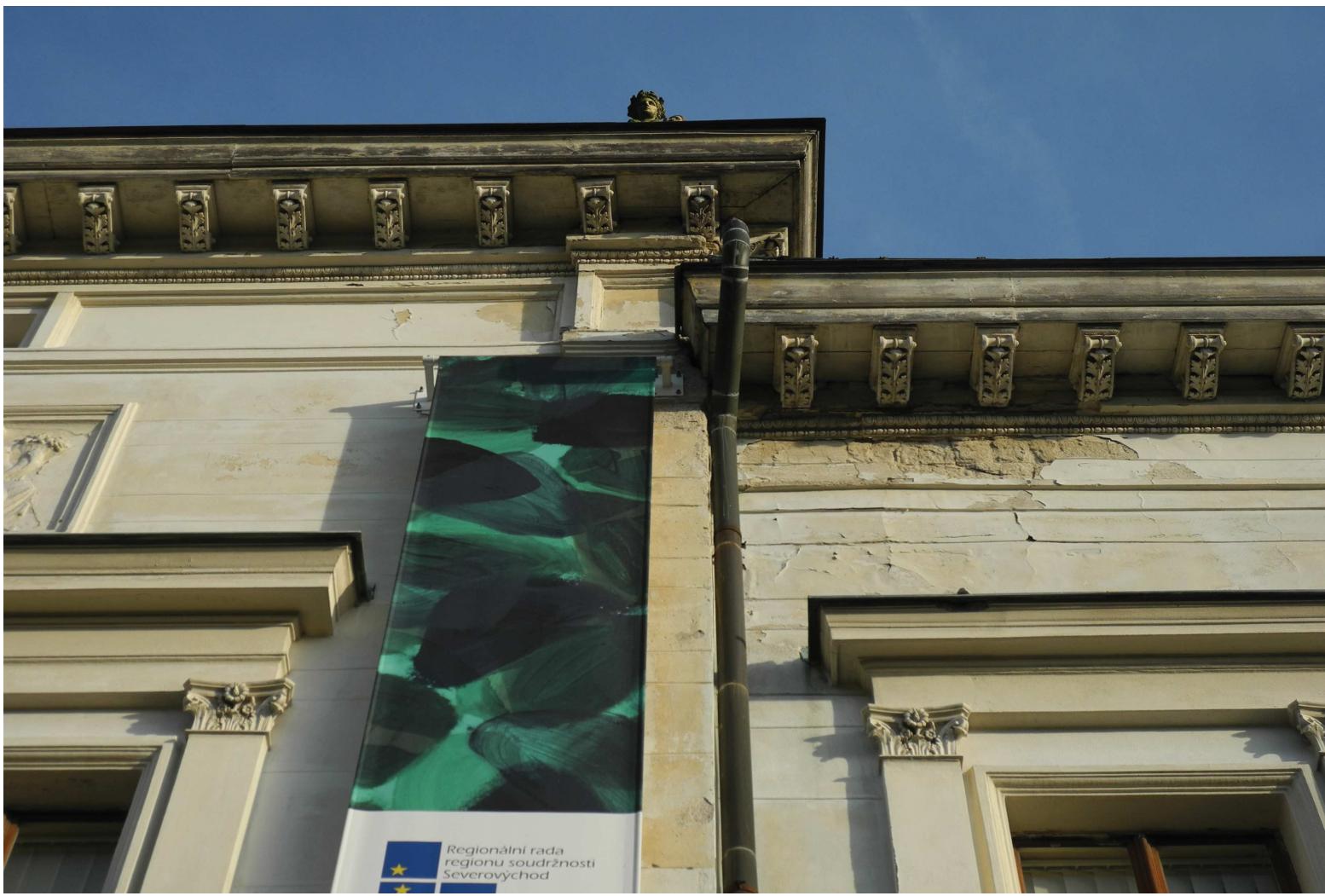

RADNICE 01 nám. Dr. Edvarda Beneše 1/1 vlastník: statutární město Liberec doporučuje do PR 2015 – 2019: Magistrát – oddělení památkové péče, odbor správy veřejného majetku, NPÚ Liberec	číslo rejstříku: 19126/5-4114
<p>Novostavbu radnice, realizovanou v letech 1888 – 1893 podle projektu vídeňského architekta Franze von Neumanna (1844 – 1905), nalezneme volně stojící v jihozápadní polovině náměstí Dr. Edvarda Beneše. Neumannův návrh vzešel z prestižné obsazené architektonické soutěže a plně vyhovoval reprezentativním požadavkům Magistrátu prudce se rozvíjejícího města. Monumentální historizující budova s prvky zaalpské renesance nahradila starou radnici, kterou postavil mezi roky 1599 – 1603 Marco Spazio z Lanza. Stavbě, financované městským patriciátem a spořitelnou, musela ustoupit severní fronta domů tehdejšího Staroměstského náměstí. Základní kámen, nacházející se v suterénu budovy, byl položen 30. září 1888, o čemž nás informuje nápis: „Grundstein / 30. September 1888“. Radnice, nový symbol a dominanta města, představující vzájemnou symbiózu architektury, umění a uměleckého řemesla, je součástí městské památkové zóny. Dvoupatrová budovy stojí na obdélném půdorysu, vymezeném čtyřmi křídly uskupenými okolo otevřeného nádvoří. Jednotlivá průčelí jsou precizně zdobena kombinací kamenický zpracované žuly a pískovce, doplněnou plasticky pojednanými plochami omítka. Vstupní jihozápadní průčelí se obrací do volného prostoru náměstí. Jeho dominantou je mírně předstupující, osově umístěná hranolová věž, doprovázená výrazným převýšeným rizalitem, který po stranách vymezuje dvojice menších tvarově obdobných věží. V centrální části rizalitu se nachází lodžie s vysokými arkádami zakončenými stlačeným obloukem. Hlavní vstup, pojednaný v iónském řádu, je umístěn u paty věže na konci širokého nástupního schodiště. Ve cviklech vstupního portálu nacházejí datace: „1888“ a „1892“. Věž s vročením: „1892“ nad ciferníkem hodin zakončuje nad prstenci dvou ochozů bohatě tvarovaná cibulová střecha s lucernou, vrcholící vysokou špicí s postavou rytíře s korouhví. Na ní je letopočet: „1892“. Boční průčelí člení vertikálně trojice rizalitů zakončených štíty s dílatickými střechami. Před zadní severovýchodní průčelí opět předstupuje rizalit korunovaný trojicí štítů a plechovou věží. Ploše rizalitu dominují vysoká okna zasedacího sálu. Členité střechy radnice, původně kryté břidlicí, v současné době asfaltovým šindelem, zdobí kovová koruna. Součástí náročně provedeného exteriéru je i sochařská výzdoba navržená vídeňským sochařem Theodorem Friedelem (1842 – 1900). Nad vstupním portálem nalezneme reliéf s motivem založení města a městský znak s figurami heroldů. Zadní průčelí nese trojici rozumnějších reliéfů. Pohledově vlevo se nachází reliéf věnovaný libereckými soukenkým a představující tradici textilní výrobky s nápisem: „Gewidmet ♦ von ♦ der ♦ Tuchmacher – Genossenschaft ♦ 1892“. Prostřední reliéf od společenstva řezníků znázorňuje alegorii holdování městu s nápisem: „1573 ♦ Gewidmet ♦ von ♦ der ♦ Fleisch hauer – Genossenschaft ♦ 1892“. Poslední, financovaný obchodním grégiem, zobrazuje liberecké styky se světem a nese text: „Gewidmet ♦ vom ♦ Reichenberg – Handelsgremium 1892 ♦“. Reprezentativností a zdobnosti vyniká i interér radnice, kterému dominuje prostorná vstupní hala s rozložitým mramorovým schodištěm. Nejhonosnější prostor představuje bohatě taflovaný zasedací sál s řadou uměleckých dřevořezeb, nástěnných obrazů a rozumnějších vitráží.</p>	

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
2001	restaurování vitráží (příspěvek z rozpočtu + OKÚ)	76,3	+400	476,3
2002	- restaurování vitráží (příspěvek z rozpočtu + OKÚ) - rekonstrukce podatelny a infocentra, výtah	105,6	+300	405,6
2003	rekonstrukce WC, odvlhčení budovy, mříže, příčky	2 713	0	2 713
2004	- oprava hlavní věže - rekonstrukce nádvoří a Radničního sklípku - oprava hlavní věže (grant + KÚ)	2 538,5	0	2 538,5
2005	- docházkový systém, hlasové služby - rekonstrukce Radničního sklípku - dokončení opravy hlavní věže - restaurování a kopie rytíře	280	280	560
		11 558,8	0	11 558,8
			+60	60
2006	- sejmout vrcholu zadní věže, rekonstrukce věže - opravy v suterénu	3 200	0	6 200
2007	opravy ve sklípku a Parlamentu	3 000	0	3 000
2008	- dokončení zadní věže, doplnění zadních parapetů - restaurování 4x vitrážových oken v Parlamentu - oprava parket	3 500	0	3 500
2015- 2019	rekonstrukce krovu a půdy	1 300	0	4 800
		3 500		3 000

Doporučení památkové péče: rekonstrukce krovu a střechy, vrácení břidlice místo bonského šindele, všeobecně oprava klempířských prvků zejména věžiček, čištění a oprava fasády

53	VILA JOHANNA LIEBIEGA MLADŠÍHO – OBLASTNÍ GALERIE	číslo rejstříku: 27557/5-4145
	U Tiskárny 81/1	
	vlastník: statutární město Liberec	
	doporučuje do PR 2015 – 2019: Magistrát – oddělení památkové péče, NPÚ Liberec	

Rodinnou vilu čp. 81/V si Johann Liebieg mladší (1836 – 1917) nechal postavit v dnešní ulici U Tiskárny, v těsné blízkosti zámku. Autorem návrhu a patrně i její realizace byl liberecký stavitec Gustav Sachers (1831 – 1874). Ten do stavby zakomponoval klasicistní dům Ferdinanda Römhelta, který se na pozemku plánované výstavby již nacházel. Ferdinand Röhmelt získal parcelu, která původně náležela libereckému zámku, od hraběte Kristiána Filipa Clam-Gallase v roce 1813. V majetku rodiny Liebiegů zůstal objekt do roku 1946. Kdy byl zestátněn a sloužil pro výstavní účely. Oblastní galerie v Liberci zde sídlí od roku 1953, kdy k tomuto datu získala právní samostatnost. Rozlehly areál, vymezený obdélným vstupním prostranstvím, na západě se zužujícím, tvoří jednotně koncipovaný celek skládající se ze samotné vily s konírnou, domku vrátného, vozovny, schodišťové rampy s balustrádou, zahrady se zahradním domkem a bazénu s hlavou Neptuna, který byl součástí altánu.

vila Johanna Liebiega mladšího čp. 81/V

Patrová historizující vila s vestavěným podkrovním polopatrem, situovaná přibližně v centrální části areálu, má obdélný půdorys s vnitřním pravoúhlým nádvořím prolomeným arkádami. Severovýchodní křídlo, nacházející se díky konfiguraci terénu pod úrovní zahrady, je opatřeno terasou s balustrádou, na niž navazovala převýšená salla terrena východního nároží. Nízké střechy objektu jsou valbové, kryté měděným plechem. Vstupnímu průčelí dominuje převýšený rizalit s bohyněmi Ceres a Florou na korunní římsce. Svým řešením je stavba zjevně inspirována severoitalskými vilami, čemuž odpovídá i bohatá reliéfní a sochařská výzdoba jejích fasád. Štuky s mytologickými antickými výjevy obsahují atributy textilního průmyslu a boha Merkura. Průjezd do hospodářského zázemí vily navazuje ze severu na vstupní průčelí. Pro své honosné architektonické řešení a půdorysné uspořádání byla vila v minulosti právem nazývána Liebiegovým palácem. Rozsah původního zdiva Römhelova domu ve stávajícím objektu zůstává i přes řadu průzkumů neznámý.

domek vrátného

Domek vrátného, který byl původně bytem zahradníka, stavebně navazuje na průjezd severního nároží vily a částečně předstupuje před její průčelí. Přízemní drobná stavba má půdorys písmene L a svou kratší kolmou částí přiléhá k ohradní zdi vymezující ze severovýchodu uzavřené prostranství hospodářského zázemí vily. Střecha objektu je pultová, krytá lepenkou. Dvorní průčelí, četně prolomená rozměrnými okny, odkazují na původní náplň stavby. Dekorace fasád koresponduje v méně honosné formě s novorenesančním řešením hlavní budovy.

vozovna

Bývalá vozovna uzavírá z jihovýchodu prostranství za průjezdem. V roce 1937 byla přestavěna na garáž podle návrhu liberecké stavební firmy Gustav Sachers Söhne. Patrová stavba téměř čtvercového půdorysu má k jihozápadnímu průčelí přistavěný kruhový věžovitý schodišťový rizalit. Ten vystupuje nad úroveň nízké jehlancové střechy objektu, kryté měděným plechem. Přístupný je dřevěnými dveřmi v kamenném pravoúhlém ostění. Fasády, členěné lizénovými rámcemi, mají v úrovni přízemí bosování. Dva segmentově ukončené vjezdy jsou opatřeny dřevěnými vraty s nadsvětlíky a lemují je kamenné pilastery. Patro sloužilo k obytným účelům.

schodišťová rampa s balustrádou

Schodišťová rampa s balustrádou přiléhá k severovýchodní ohradní zdi prostranství za vjezdem a z východu navazuje na vozovnu. Ze severu ji doplňoval skleník, na jehož místě byly v roce 1938 postaveny dle projektu libereckého stavitele Rudolfa Pohla nedochované garáže se stáním pro čtyři vozy. Rampu, sloužící k vstupu do zahrady, tvoří vysoká podezdívka s pískovcovými štuky v soklové části, na niž navazuje kyklopské zdivo. Ukončuje ji kamenný parapet, na nějž je posazena balustráda. Kuželky balustrády vyskládané mezi cihlovými sloupky překrývají kamenné desky. Původně byla rampa kryta pergolou, porostlou pnoucí zelení a vedoucí k zahradnímu altánu. Rampě je předsazen jednoramenné schodiště se třemi půlkruhově vyskládanými spodními stupni. V prostoře pod schodištěm se nacházela lednice přístupná dveřmi v kamenném ostění. Další schodiště je situované při vstupu do zahrady.

zahradní domek

Zahradní domek se nachází v zahradě u jihozápadní ohradní zdi. Navazoval na pergolu. Objekt byl výrazně přestavěn, či nově postaven na místě staršího objektu, což dokládá mapa stabilního katastru z roku 1843. Na ní je stavba vyznačená ve shodné půdorysné stopě. Drobná přízemní stavba obdélného půdorysu má nízkou valbovou střechu krytou asfaltovým šindelem. Objekt byl přístupný jednak po předloženém schodišti ze zahrady, jednak pergolou vedoucí od altánu. Fasády s novorenesančním tvaroslovím odkazují svojí florální výzdobou k funkční náplni domku.

zahradní altán s kašnou a pergolou

zahrada

ohradní zeď s branou

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015	odvedení dešťových vod			3 000
2016	oprava fasády			5 000

Doporučení památkové péče: celková rekonstrukce podle nového účelu, udržovací práce

07	AREÁL ZAHRADNÍ RESTAURACE LIDOVÉ SADY	číslo rejstříku: 37628/5-5054
	Lidové sady 425/1	
	vlastník: statutární město Liberec	
	doporučuje do PR 2015 – 2019: Magistrát – oddělení památkové péče, NPÚ Liberec	

Areál zahradní restaurace, umístěný v prostoru, který ohraničují ulice Lidové sady a Riegrova, má přibližně obdélný půdorys. Byl vybudován na místě výletní restaurace Belveder, již zde roku 1874 zřídil Emil Sibeer. V roce 1897 rozhodla městská rada o nahrazení Belvederu novou restaurací, která by více vyhovovala jejímu záměru vytvořit v této části města lázeňské a rekreační zázemí. Ve vypsané architektonické soutěži zwítězil návrh libereckého architekta Adolfa Horna. Finanční náročnost projektu však překročila možnosti města. Projekt byl z popudu Heinricha Liebiega (1839 – 1904) předložen k posouzení norimberskému architektu Josefu Schmitzovi (1860 – 1936), který pro něho navrhl nedalekou výletní restauraci, známou dnes jako Výšina. Schmitz zpracoval nový návrh, který však komise odmítla. Z jeho popudu byl následně osloven mladý norimberský architekt Jakob Schmeissner (1874 – 1955), který působil v jeho ateliéru. Schmeissnerův návrh, vycházející částečně z Hornova pojetí, byl kladně přijat. Stavbu realizoval Adolf Horn mezi lety 1900 – 1901 za Schmitzova stavebního dozoru. Restaurace byla nazvana Volksgarten. V roce 1955 objekt převzalo Ministerstvo národní obrany, které zde zřídilo Armádní dům. Mezi lety 1956 – 2000 byl sídlem PKO a od roku 2001 se zde nachází městské kulturní a společenské centrum Lidové sady.

zahradní restaurace čp. 425/I

Objekt zahradní restaurace vychází svým pojetím z podoby romantizujícího zámečku. Stavba ve svém výrazném hmotovém půdorysném členění odraží funkční náplň, pro kterou byla vytvořena. Její dominantou je vyhlídková věž, ukončená dlátkovou střechou a situovaná v severozápadní části objektu. Do věže je zasazen pískovcový reliéf se znakem města a dataci jejího ukončení: „i ♦ J. 1901“. Hlavní obdélnou část se sálem doplňují po stranách kolmo posazené přístavby nestejně výškové úrovni a zastřešení. Zahradní průčelí, původně koncipované jako hlavní s předsazenou restaurací, bylo znehodnoceno novodobými přístavbami. Rozmanité střechy, původně kryté pálenými taškami, dnes plechem, jsou sedlové, valbové, polovalbové, jehlancové, pultové a zvonové. Na fasádách se uplatňuje motiv hrázdění a dvě struktury omítek. Hrubší je užita v ploše a hladká v případě zdobných prvků.

zahrada s altánem

Architektonicky řešená zahrada, využívaná jako součást výletní restaurace, byla důmyslně členěna do několika teras s mlatovým povrchem. Ten býval dříve secesně tvarován a umocněn výsadbou stromů, především lip malolistých, v pravidelném rastru, jejž v minulosti doplňovaly pravidelně stříhané živé plůtky a sochařská výzdoba. Zahradě dominuje dřevěný hudební pavilon, určený pro letní koncerty, který je drobnou stavbou elipsovitého půdorysu. Z poloviny se otvírá směrem k restauraci, druhou část tvoří přibližně ze dvou třetin otevřené arkády. Vyvýšené zděné pódium je přístupné dvěma otevřenými arkádami pomocí postranních schodišť. Střechu, vrcholící věžičkou, lemuje z čelní strany zdobný dřevěný pás, náročně uměleckořemeslně pojatý. Další řezbářské prvky v podobě např. růžic a dalších florálních motivů se nacházejí také na vstupních arkádách.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
1998	rekonstrukce vyhlídkové věže	800	0	800
2007	stavební úpravy	0	0	x
2008	nová okna, oprava fasády	1 139,5	1 139	2 278,5
2011	výměna oken, oprava fasády	2 050,6	1 010	3 060,6
2015	rekonstrukce parketové opravy v sále			2 000
2017	rekonstrukce fasády a střechy			20 000

Doporučení památkové péče: dokončit celkovou rekonstrukci, interiéry, oprava hrázděného zdíva

19	KOSTEL SV. ANTONÍNA VELIKÉHO Sokolovské náměstí vlastník: Římskokatolická farnost, Arciděkanství Liberec doporučuje do PR 2015 - 2019: zpracovatelé dokumentace	číslo rejstříku: 32573 / 5- 4138																																																													
Arciděkanský kostel svatého Antonína Velikého je římskokatolický gotický kostel, jehož historie sahá až do roku 1579. Chrám leží v Kostelní ulici v prostoru mezi náměstím Dr. Edvarda Beneše a Sokolovským náměstím, je jednou z dominant města a zároveň nejstarším libereckým kostelem.																																																															
<p>Na místě, kde dnes tento chrám stojí, stával ještě ve 14. století obecní hřbitov, uprostřed kterého byl kostel postaven. Přestavba původního, dřevěného a snad roubeného, kostela na zděný trojlodní kostel začala v roce 1579 a byla provedena podle plánů neznámého stavitele. Stavbu dlouhou 47 loktů (36,6 m) původní mistr nedokázal dokončit. Rozestavěný kostel dokončil v roce 1587 Marco Spazio z Lanza, který musel stavbu zpevnit opěrnými pilíři a zesílením sloupů. Prostý luteránský kostel, nesoucí znaky přetrvávajících gotických forem, tvořilo halové trojlodí. Před vstupní průčelí předstupovala hranolovitá věž.</p> <p>Další výrazná přestavba 1733 - 35 souvisela s povýšením již katolického farního kostela na děkanský. Došlo k prodloužení lodi o transept (15,6 m), doplnění o příčnou loď, o renovaci věže, oltáře i kazatelny. Špatný stav věže si vynutil v roce 1788 barokní úpravu, kdy byla horní část věže přizpůsobena pro jednoduchou helmickou střechu.</p> <p>Po renovaci roku 1859 se začalo uvažovat o nahrazení původní věže, relativně nízké (37,30 m), o novější a vyšší. Rozsáhlou novogotickou úpravou prošel kostel v roce 1872 - 82. Věž dostala štíhlou jehlanovitou střechu vč. makovice a kříže na vrcholu. Dosáhla výšky 70,50 m, čímž byla na dlouhá léta nejvyšší budovou ve městě. Během stavby byla snížena podlaha chrámu o 50 cm a zrušeny tři podzemní krypty. Interiér byl vymalován, byly instalovány nové vitráže, hlavní i oba postranní oltáře i nová kazatelna. Byl také přestavěn hudební chór a varhany a osazeny nové kostelní lavice. Postavením nového oltáře a vybavením interiéru získal kostel téměř svou současnou podobu.</p> <p>Arciděkanský kostel je orientovanou zděnou stavbou s obdélným závěrem. Původní renesanční trojlodí doplňuje barokní transept. Průnik střech lodi a transeptu nese jehlancový sanktusník. Střechy, kryté břidlicí, zdobí kovová koruna s florálním dekorem. Krov nad trojlodím náleží dle konstrukčních znaků do období renesance. Před západní průčelí předstupuje hranolová věž, navýšená během poslední přestavby o patro, s vysokou jehlancovou střechou.</p> <p>Jednotlivá průčelí a věž pokrývá tvrdá, hrubě strukturovaná, omítka. Okna opatřená pískovcovou kružbou lemují ostění zakončená lomeným obloukem a doplněná rozetami. Interiér trojlodí je zaklenut poli křížových kleneb vznášených středovými osmibokými pilíři. Prostor transeptu a presbytáře uzavírají plackové klenby. V roce 1930 byly instalovány nové varhany, roku 1957 získal dvojici zvonů (původní byly roztaženy za války).</p>																																																															
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">rok</th> <th rowspan="2">předmět úprav</th> <th colspan="3">náklady (v tis. Kč)</th> </tr> <tr> <th>město</th> <th>stát</th> <th>celkem</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2003</td> <td>oprava střešní krytiny</td> <td>518,57</td> <td>1 210</td> <td>1 728,57</td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td>- oprava střechy a kamenických prvků - oprava věže (příspěvek +KÚ)</td> <td>429</td> <td>1 500 +300</td> <td>2 143,5 300</td> </tr> <tr> <td>2007</td> <td>oprava střechy a oprava fasády věže</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>5 000</td> </tr> <tr> <td>2008</td> <td>oprava střechy a kamenných prvků, restaurování vstupního portálu, restaurování vitráží</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>1 590,8</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>oprava fasády, kamenných prvků, oprava varhan</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>2 632,5</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>oprava střechy nad sakristií, rekonstrukce elektroinstalace a svítidel včetně ozvučení</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>846,4</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>dokončení opravy elektroinstalace, obnova lustrů, opravy podlah sakristií a zimní kaple</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>231,6</td> </tr> <tr> <td>2014</td> <td>výmalba kostela, oprava soklu, repliky původních zvonů</td> <td></td> <td>ROP - 5 300</td> <td>6 500</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">2015- 2019</td> <td>oprava vitráží</td> <td></td> <td></td> <td>1 000</td> </tr> <tr> <td>oprava varhan, síť proti holubům</td> <td></td> <td></td> <td>5 500</td> </tr> <tr> <td>obnova původních dřevěných lavic</td> <td></td> <td></td> <td>600</td> </tr> </tbody> </table>			rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)			město	stát	celkem	2003	oprava střešní krytiny	518,57	1 210	1 728,57	2004	- oprava střechy a kamenických prvků - oprava věže (příspěvek +KÚ)	429	1 500 +300	2 143,5 300	2007	oprava střechy a oprava fasády věže	0	0	5 000	2008	oprava střechy a kamenných prvků, restaurování vstupního portálu, restaurování vitráží	0	0	1 590,8	2009	oprava fasády, kamenných prvků, oprava varhan	0	0	2 632,5	2010	oprava střechy nad sakristií, rekonstrukce elektroinstalace a svítidel včetně ozvučení	0	0	846,4	2011	dokončení opravy elektroinstalace, obnova lustrů, opravy podlah sakristií a zimní kaple	0	0	231,6	2014	výmalba kostela, oprava soklu, repliky původních zvonů		ROP - 5 300	6 500	2015- 2019	oprava vitráží			1 000	oprava varhan, síť proti holubům			5 500	obnova původních dřevěných lavic			600
rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)																																																													
		město	stát	celkem																																																											
2003	oprava střešní krytiny	518,57	1 210	1 728,57																																																											
2004	- oprava střechy a kamenických prvků - oprava věže (příspěvek +KÚ)	429	1 500 +300	2 143,5 300																																																											
2007	oprava střechy a oprava fasády věže	0	0	5 000																																																											
2008	oprava střechy a kamenných prvků, restaurování vstupního portálu, restaurování vitráží	0	0	1 590,8																																																											
2009	oprava fasády, kamenných prvků, oprava varhan	0	0	2 632,5																																																											
2010	oprava střechy nad sakristií, rekonstrukce elektroinstalace a svítidel včetně ozvučení	0	0	846,4																																																											
2011	dokončení opravy elektroinstalace, obnova lustrů, opravy podlah sakristií a zimní kaple	0	0	231,6																																																											
2014	výmalba kostela, oprava soklu, repliky původních zvonů		ROP - 5 300	6 500																																																											
2015- 2019	oprava vitráží			1 000																																																											
	oprava varhan, síť proti holubům			5 500																																																											
	obnova původních dřevěných lavic			600																																																											

05	MĚSTSKÝ DŮM – APPELTŮV DŮM	číslo rejstříku: 14996/5-3573
	Sokolovské náměstí 264/14	
	vlastník: Liberecký kraj	
	doporučuje do PR 2015 – 2019: Magistrát – oddělení památkové péče, NPÚ Liberec	

Klasickistní palác – tzv. Appeltův dům postavili pro obchodníka se suknem Antonem Appelta libereckí stavitele Johann Joseph Kunze (1724 – 1800) a jeho syn Johann Karl Kunze (* 1769) v letech 1793 – 1794. Dům, stojící na hloubkových parcelách dvou starších objektů, představoval jednu z prvních zděných staveb na dnešním Sokolovském náměstí. Od roku 1823 sloužil dům účelům reálné školy. Nová funkční náplň stavby si v roce 1835 vynutila zřízení přístavby kolmého učebního křídla. Další rozsáhlější úpravou projekt prošel až v roce 1953. Od té doby v něm sídlí Střední průmyslová škola stavební. Dům ukončuje západní stranu zástavby severní fronty Sokolovského náměstí a je součástí městské památkové zóny. Dvoupatrový zděný dům s mansardovou střechou, krytou asfaltovým šindelem, stojí na obdélném půdorysu se středovým průjezdem. Jihozápadnímu průčelí, obrácenému do prostoru náměstí, dominuje bohatě ztvárněná fasáda. Přízemí člení pětice půlkruhových oblouků druhotně zazděného podloubí, vynášeného pískovcovými pilíři. Střední otevřené pole ústí zdobným pískovcovým portálem do průjezdu, zaklenutého pěti poli plackových kleneb. Před průčelí předstupuje v úrovni prvního patra balkón s kovaným zábradlím, nesený dvojicí pískovcových sloupů toskánského rádu. Fasádu s hrubší strukturou omítky člení hladké pilastry s korintskými hlavicemi a zdobí ji bohaté suprafenestry oken, roušky a další, především vegetabilní štukové motivy. Nad okny obklopujícími balkón se v medailonech nachází ženské a mužské poprsí. Celková kompozice se středovým tympanonem, jenž je součástí barokně tvarované atiky s balustrádou a pískovcovými vázami, vrcholí střešní štítovou nástavbou, osazenou také vázami. Tu z obou stran dále doplňují zděné vikýře. K severovýchodnímu průčelí, obrácenému do Heliovy ulice, přiléhá kolmé křídlo, doplněné utilitárními přístavbami.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
2008	obnova oken	0	0	x
2015- 2019	střecha – výměna krytiny, opravy klempířských prvků			2 000
	fasáda – oprava omítky + nátěr			250
	zadní fasáda – výměna oken /původní			150
	fasáda – oprava omítky + nátěr			250
	fasáda čelní – výměna oken /původní			700
	replika původních vchodových dveří			200
	rehabilitace zádvěří			150
	elektrorozvody, rozvaděče			500
	sklep – rekonstrukce pro školní využití			2 000
	Valdštejnské domky-opravy, zateplení, fasáda			400
	Valdštejnské domky-opravy, stálá expozice v domku			150

Doporučení památkové péče: oprava střechy, oprava nebo výměna oken, Valdštejnské domky: konzervační nátěry průčelí

51	FARA náměstí Českých bratří 35/2 vlastník: Náboženská Obec Církve československé husitské v Liberci doporučuje do PR 2015 - 2019: Magistrát – oddělení památkové péče	číslo rejstříku: 37071/5-4148
----	---	-------------------------------

Volně stojící klasicistní dům zvaný U Dvou sfing nalezneme v severovýchodní frontě náměstí Českých bratří. Objekt postavený v roce 1796, vznikl v rámci výstavby jednotně komponované městské čtvrti Kristiánov. Autenticky dochovaný dům, který je součástí městské památkové zóny, slouží jako fara Církve československé husitské. Patrová zděná stavba, situovaná na obdélném půdorysu, se obrací vstupním podélným průčelím do prostoru náměstí. Půdorys severního nároží rozšiřuje jednoosá patrová přístavba. Vstupní průčelí zvýrazňuje převýšený středový a tříosý rizalit, zakončený barokně tvarovaným oblým štítem vrcholícím pískovcovou sochou Vzkříšeného Krista. Jednotlivá průčelí s monochromním okrovým nátěrem jsou v ploše opatřena hrubými omítkami, vystupující prvky v podobě říms, lizénových rámců, šambrán oken a bohaté štukové výzdoby jsou hladké. Dekoraci v podobě festonů dotvářejí v jihozápadním průčelí reliéfy s variacemi mj. galantních výjevů pod okny patra a na štítu s reliéfem ženské hlavy obklopeným dvojicí holubic, který po stranách doplňují sfingy. Původní osově umístěný vstup, lemovaný bohatě zdobeným pískovcovým portálem, je upraven pro okenní výplň. Na klenáku je letopočet: „1,7 / 9 6.“. Do objektu se vchází z boční přístavby, kde se opět uplatnil klasicistní pískovcový portál zdobený festony.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
2004	osazení kamenného portálu a oprava zídky (grant + KÚ)	0	+20	40
2005	oprava fasády (příspěvek + KÚ)	0	+150	200
2006	stavební úpravy	0	0	x
2012-	oprava oken			88
2014				
2015-	kompletní oprava střechy, včetně klempířských prvků			1 500
2019	oprava přední fasády včetně štukových součástí			2 000
	repase nebo výměna vnitřních okenních křídel			-

Doporučení památkové péče: oprava fasády a oken

22	ARCIDĚKANSTVÍ Kostelní 9	číslo rejstříku: 33327/5-4137
vlastník: Římskokatolická farnost - arciděkanství Liberec		
doporučuje do PR 2015 - 2019: Magistrát - oddělení památkové péče, NPÚ Liberec		

Klasickistní budova arciděkanství stojí v Kostelní ulici jižně od kostela sv. Antonína Velikého. Stavba první liberecké fary proběhla současně s budováním kostela pravděpodobně v první polovině 14. století a lze předpokládat, že stávala v místě dnešního objektu. Ten byl postaven v letech 1784 - 1785 podle návrhu Johanna Josepha Kunzeho (1724 - 1800). Stavbu, zvýšenou v roce 1884 o patro upravil v roce 1905 architekt Julius Keil v novobarokním slohu se secesními prvky. V roce 2005 došlo k propojení arciděkanství s jeho vozovnou prostřednictvím zastřešeného dvorku. Vzniklé prostory využívá knihkupectví. Budova arciděkanství je součástí městské památkové zóny.

Samostatně stojící dvoupatrový zděný objekt, postavený na obdélném půdorysu, rozšiřuje v západní části nízká přístavba. Hmota objektu výrazně ustupuje proti uliční čáře, získaný prostor tak vzbuzuje dojem menšího náměstí. Podélné severní průčelí se obrací do Kostelní ulice, tedy prostoru někdejšího středověkého hřbitova. Jižní průčelí s vystupujícím suterénem směruje do terasovitých zahrad, situovaných v prudkém svahu. Jednotlivá průčelí, opatřená strukturovanými omítkami s rýhováním, člení hladké vystupující plochy bosáží, lizénových rámců a dalších dekoračních prvků. Obdélná okna lemují šambrány a suprafenestry. Severnímu průčelí dominuje středová část zvýrazněná dvojicí lizén, oblný vzdutím korunní římsy a střešní nástavbou. Osově umístěný vstup v pískovcovém portálu zdůrazňuje kvádrová bosáž. Středovou symetrickou kompozici doplňuje reliéf Božího oka, umístěný nad sdruženým oknem v prvním patře, pískovcové vázy, situované nad úrovni korunní římsy, a secesně tvarovaný reliéf okřídlené andělské hlavy nad štítem. Mansardová střecha, krytá vláknocementovými šablony, nese řady jehlancových vikýřů. Vnitřní palácová dispozice je situována podél centrálního schodiště, které se projevuje mělkým rizalitem na jižním průčelí s nečleněnou fasádou.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
2005	obnova střechy	0	0	750
2010	oprava podkroví a 1. - 3. patra, oplocení pozemku	0	0	432,5
2011	dokončení obnovy podkroví	0	0	323,1
2012	oprava střechy			x
2015-2019	montáž celodřevěných oken v původním rozměru			8 500

Doporučení památkové péče: celková rekonstrukce s výjimkou střechy

01	KOSTEL NALEZENÍ SV. KŘÍZE Malé náměstí vlastník: Římskokatolická farnost – arciděkanství Liberec, Kostelní 9/7, Liberec II – Nové Město doporučuje do PR 2015 – 2019: zpracovatelé dokumentace	číslo rejstříku: 22868 / 5 - 3579
----	--	-----------------------------------

Druhý liberecký kostel byl postaven u epidemického hřbitova v roce 1696 architektem M. Canevallem. Poutní kostel byl v letech 1753 – 6 rozšířen a přestavěn, částečně podle vzoru chrámu Navštívení Panny Marie v Hejnicích.

Kostel je jednolodní orientovanou zděnou stavbou, zakončenou obdélným presbytářem. Jednotlivá průčelí opatřená hladkými omítkami a monochromním nátěrem člení výrazná lizénová pole a bohatě profilovaná korunní římsa. Boční vstupy a okna přístaveb sakristie a oratoří jsou osazeny v profilovaných pískovcových ostěních. Hmotě kostela dominuje západní vstupní průčelí, před které předstupuje dvojice hranolových věží s cibulovou střechou a lucernou. Hlavní, osově umístěný vstup, uvozený širokým schodištěm, doprovází menší vstupy do obou věží. V lunetě nad vstupem se nachází současná malba Piety.

Vnitřní prostor lodi, zaklenutý dvěma poli plackových kleneb, přechází přes půlkruhový vítězný oblouk ke kněžišti, rovněž zaklenutému plackou. Honosný barokní interiér je doplněn freskovou výzdobou.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
1998	rekonstrukce oltáře	0	0	400
2008	restaurování oltáře sv. Aloise	0	0	73,8
2009	oprava střechy, výměny ochranných síť	0	0	806,4
2011	oprava krovu, výměna střešní krytiny, oplechování sanktuáriové věže (+LK havarijný program MK)	0	+200	550
2012	oprava části střechy		MK - 200	350
2015-	dokončení opravy střechy			500
2019	repliky 2 vitráží			500
	oprava průčelí, nátěr			3 000
	rekonstrukce 2 věží včetně křížů			1 500
	repliky 6 původních zvonů			5 000

12	RESTAURACE - KAVÁRNA POŠTA Nám. Dr. Edvarda Beneše 584/24 vlastník: ČR - Krajské ředitelství Policie LK doporučuje do PR 2015 - 2019: Magistrát – oddělení památkové péče, NPÚ Liberec	číslo rejstříku: 30663/5-5006
<p>Historizující reprezentativní objekt se nachází na kraji jednotně ztvárněného bloku tří domů při severozápadním cípu náměstí Dr. Edvarda Beneše. Tento celek, postavený libereckým stavitelem Adolphem Bürgerem (1839 – 1901) v roce 1893, pochází z velkorysé a jednotně komponované výstavby rozšířeného náměstí. Neoddělitelnou součást domu představuje unikátní kavárna Pošta zřízená Theodorem Cloinem podle vídeňského vzoru s novorokokovým interiérem. Otevřel ji v souvislosti s nedalekým nově postaveným poštovním úřadem. V suterénu se nacházela vinárna Zum Posthorn, na jejíž podobě se podíleli Rudolf Bitzan (1872 – 1938) a Josef Goller (1868 – 1947). Pohledově exponovaný dům leží v městské památkové zóně. Kavárna je od roku 2009 uzavřena. Rozlehly zděný třípatrový dům je situován na obdélném půdorysu hloubkově orientovaném podél Mariánské ulice. Lomené střechy, kryté asfaltovým šindelem a dekorované kovovou korunou, prostupují jehlancovitě zakončené zdobné vikýře. Dominantu objektu představuje vstupní nároží s rizalitem, zvýrazněné arkýřem ukončeným dlátkovým zastřešením, které vrcholí plechovou lucernou. Nároží dále doplňují z každé strany dva trojúhelné štíty s iniciálami: „TC“ odkazujícími na jméno provozovatele kavárny. Půlkruhově zakončený vstup do kavárny lemují dvojice pískovcových pilířů toskánského rádu. Na vstup směrem do náměstí navazuje prosklená iluzivní arkáda oken kavárny, podpíraná shodnými pískovcovými pilíři. Průčelí člení bohatá štuková výzdoba, vycházející z novorenesančního tvarosloví a mající podobu bosáží a iluzivního armování, edikul kolem oken, ríms, a dále ho zdobí např. květinové festony a maskarony. V horní části vstupního arkýře se nachází štit, který je po stranách přidržován gryfy a nese písmeno: „C“. Honosnost interiéru kavárny s keramickými obklady a zlacenými štukami zdůrazňuje tordované sloupoví iónského rádu.</p>		

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015- 2019	-	-	-	-

Doporučení památkové péče: restaurátorské interiérové práce, parkety, štuky

21 ŠKOLA Kostelní 8/2 vlastník: Statutární město Liberec doporučuje do PR 2015 - 2019: zpracovatelé dokumentace	číslo rejstříku: 31406/ 5-4160
---	--------------------------------

Klasickistní budova měšťanské školy je umístěna na jihovýchodním svahu ostrohu Nového Města v prostoru křižovatky ulic Kostelní a Mistrovský vršek. Novostavba školy byla postavena v letech 1812 – 14, byla umístěna v části někdejšího středověkého hřbitova. Jedna z největších školních budov v tehdejších Čechách byla rozdělena na 7 tříd a byty učitelů. Dvoupatrová zděná budova s nízkou valbovou střechou je situována na obdélném půdorysu. Svažitý terén je vyrovnan suterénem. Průčelí, provedená v hladkých omítkách, člení v přízemí bosování a mezipatrové římsy. Okna doplňují šambrány a suprafenestry. Hlavní severozápadní průčelí, obrácené do Kostelní ulice, je dále vertikálně strukturováno pilastrami, které vznášejí naznačené kladí. Výraznou korunní římsu, doplněnou zubořezem, završuje trojúhelný štít nesoucí malovaný letopočet. Ten byl původně doplněn sochařskou výzdobou. K jihozápadnímu průčelí přiléhá nízká plochostropá přístavba tělocvičny.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015-2019	dokončení opravy střechy			500
	repliky 2 vitráží			500
	oprava průčelí, nátěr			3 000
	rekonstrukce 2 věží včetně křížů			1 500
	repliky 6 původních zvonů			5 000

09	DIVADLO F. X. ŠALDY	číslo rejstříku: 18893 / 5 - 4136
	nám. Dr. Edvarda Beneše 462/27	
	vlastník: Statutární město Liberec	
	doporučuje do PR 2015 - 2019: Magistrát – oddělení památkové péče	

Budova libereckého městského divadla uzavírá severní frontu náměstí, byla postavena v období 1881 -1919 jako náhrada staršího tzv. Soukenického divadla. Původní divadlo bylo slavnostně otevřeno v roce 1820 a sloužilo do roku 1879, kdy bylo zcela zničeno požárem.

Divadelní spolek, který vznikl v roce 1872 z důvodu zlepšení špatného stavu původního divadla, obnovil svoji činnost. V roce 1880 vyhlásil veřejnou sbírku na nové divadlo a zároveň vypsal architektonickou soutěž. Oba vítězné návrhy byly příliš drahé, město a spolek pověřily úspornějším návrhem vídeňský architektonický ateliér F. Fellner a H. Helmer. Nový návrh byl hotov v srpnu 1881, stavba byla zadána liberecké firmě Sachers a Gärtner. Základní kámen byl položen 15. 9. 1881 a 29. září byly zahájeny zemní práce. Kvůli svažitosti terénu musely být základy vykopány až do desetimetrové hloubky.

Roku 1881 vyhořel vídeňský Ringtheater a zahynulo na 400 osob. Proto byly všeobecně zvýšeny nároky na bezpečnost divadelních budov. Plány stavby byly přepracovány tak, aby se zvýšila propustnost únikových cest. Protože však již byly vykopány celé základy a nebylo možné zvětšit obrys stavby, byla snížena kapacita divadla z původních 1050 na 850 a vyneschána plánovaná restaurace v suterénu. Dokončená budova byla městu předána 29. srpna 1883.

Situování i charakter budovy ukazují snahu o vybudování nového městského centra. Spolu s radnicí, umístěnou ve středu rozšířeného náměstí a dokončenou v roce 1893, jde o prezentaci moci a bohatství rychle se rozvíjejícího Liberce.

Samotná budova divadla je členitý patrový objekt na přibližně obdélném půdorysu. Bohatě dekorovaná novorenesanční průčelí člení rizality a pilastrov v podobě korintských polosloupů. Hlavní jihozápadní průčelí je přístupné po předloženém dvouramenném schodišti. Pilastrov a sloupy jsou opatřeny buď písmeny „RST“ (Reichenberger Stadttheater) nebo reliéfem městského znaku. Fasády dekorují rozvilinové pásy pod korunní římsou, bosáž přízemí, maskarony a balustrády. Fasády dále doplňují alegorické ženské postavy, vázy a nápisové pole s datací „1883“. Na atice se nacházejí alegorická sochařská díla na téma „Umění šířící oheň osvěty“, Apollon, Fortuna atd.

Interiér byl proveden v novobarokním duchu. Významná je především opona s námětem Triumf lásky (rané dílo bratrů G. a E. Klimtových a F. Matsche).

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
1998	rekonstrukce hledišť	108,9	1 600	4 708,9
2001	- restaurování a částečná výměna oken a dveří (+ OKÚ)	1 100	410 +700	2 200 700
2002	- restaurování oken a dveří (+OKÚ) - rekonstrukce ÚT a elektro, restaurátorské práce	300 10 535	600 +300 0	2 100 10 535
2004	rekonstrukce elektroinstalace, oken, dveří, jevištní podlahy	3 480	0	3 480
2008	sítě proti holubům	25	0	25
2009	rekonstrukce fasády, kartuší, venkovního osvětlení nad lunetami, terénní úpravy okolo divadla, malování zázemí – jevištních stran, krytka komína	6 134	0	6 134
2010	restaurování soch na střeše, malování hledištní strany, rekonstrukce lustrů a nástěnných svítidel, kartuše na fasádě, hrotový systém proti holubům, vzduchotechnika v suterénu, oprava střechy	3 270	581	3 851
2011	Jimmy's Club – oprava omítek, nátěry, částečná výměna skel v podlaze	60	0	60
2015-2019	restaurátorské opravy interiéru			-

24	BÝVALÁ PŘÁDELNA Papírová 123/12 vlastník: SOLOX s.r.o. doporučuje do PR 2015 – 2019: zpracovatelé dokumentace	číslo rejstříku: 51782/5-5938
----	--	-------------------------------

Objekt bývalé přádelny stojí v Papírové ulici, v jihozápadní části památkové zóny. V roce 1868 jej pro Philippa Schmidta vybudoval stavitec Anton Ferdinand Miksch. Jedná se o torzo někdejšího areálu, zahrnujícího tkalcovnu a kotelnu s továrním komínem, přiléhajícím k dvornímu průčelí přádelny. V posledních letech se zde nacházely sklad a restaurace, v současnosti je sklad bez využití. Dvoupatrový dům, postavený na obdélném půdorysu s předsazeným schodišťovým traktem ve dvorním průčelí, završuje sedlová střecha. Fasáda je ztvárněna v kombinaci omítaných ploch a prvků z režného cihelného zdiva. Přízemí člení slepé arkády s dvojicemi oken, ve druhé ose zprava se nachází průjezd se vstupem. Segmentově zaklenutá okna jsou sdružená, lemovaná cihelnými šambránami, v prvním patře se společnými odlehčovacími oblouky. Pod korunní konzolovou římsou hlavního průčelí probíhá deskový a geometrický vlys. V interiérech dochované litinové sloupy vynášejí segmentové klenby do traverz v přízemí a stropní trámy v patrech.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015- 2019	-	-	-	-

Doporučení zpracovatelů dokumentace: celková rekonstrukce

49	MĚSTSKÝ DŮM S BRÁNOU náměstí Českých bratří 24/15 vlastník: SJM Horák František a Horáková Hana doporučuje do PR 2015 – 2019: Magistrát – oddělení památkové péče	číslo rejstříku: 36094/5-4147
Volně stojící klasicistní objekt s bránou se nachází v jihozápadním cípu náměstí Českých bratří. Dům, postavený v rozmezí let 1795 – 1797, vznikl v rámci výstavby jednotně koncipované městské čtvrti Kristiánov. V roce 1887 byl objekt směrem do Oblačné ulice rozšířen o rozsáhlou přístavbu nesoucí samostatné čp. 113/V. Obě stavby se po roce 1934 sloučily a staly se součástí areálu tiskáren Gebrüder Stiepel a později dále sloužily navazujícímu podniku Severografia. Autenticky dochovaný dům, který je součástí městské památkové zóny, byl dlouhodobě neudržován. Symetricky řešená patrová zděná stavba, situovaná na obdélném půdorysu, se obrací vstupním podélným průčelím do prostoru náměstí. Dům stojí ve svažitém terénu, který vyrovnává suterén vystupující na jihozápadním průčelí. Sedlovou střechu kryjí eternitové šablony. Půdorys v jihozápadním směru rozšiřuje mladší, kolmé křídlo. Hlavnímu průčelí dominuje převyšený středový rizalit se vstupem, jenž je zakončen barokně tvarovaným oblým štítem. Novodobá přístavba jihozápadního průčelí nahradila hrázděný záchodový rizalit. Destruované fasády, opatřené v ploše omítkami hrubé struktury, člení hladké patrové a korunní římsy, lizénové rámce a okenní šambrány. Toto členění doprovází štuková florální výzdoba v podobě festonů a také reliéfy Korunovace Panny Marie s dvojicí andělů v patře a Boží oko na štítu rizalitu severovýchodního průčelí, dále reliéf Krista Dobrého Pastýře na jihozápadním štítu. Vstup vedoucí na náměstí lemují bohatě zdobený pískovcový portál, zakončený stlačeným obloukem, kolem něhož jsou spuštěny festony. V ose nad vstupem umístěný medailon obklopený rozvilinami a rozpustilými putti nese symbol obchodu – lodě, odkazující na činnost prvního majitele Antona Hybnera. Vnitřní trojdílná a dvoutraktová dispozice je symetricky uskupena podél středové síně zakončené schodištěm. Na severovýchodní nároží navazuje zděná, barokně tvarovaná brána s otvorem, který zakončuje stlačený oblouk s dřevěnými dobovými vraty.		

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
2008	výměna oken	0	0	x
2015- 2019	-	-	-	-

Doporučení památkové péče: celková rekonstrukce fasád

41	MĚSTSKÝ DŮM Moskevská 13/4	číslo rejstříku: 35525/5-4144
	vlastník: Duleba Ivan, Květnové Revoluce 349/32, Liberec XIII-Nové Pavlovice	
	doporučuje do PR 2015 – 2019: Magistrát – oddělení památkové péče	
Klasickistní dům přestavěný ze staršího objektu roku 1800 pro pláteníka A. Wörfela. Zděný patrový dům obdélného půdorysu s trojdílnou dispozicí se střední síní. Završuje jej mansardová střecha, krytá měděným plechem se dvěma vyzděnými vikýři. Hlavnímu východnímu průčelí dominuje středový rizalit, zakončený zvlněným barokním štítem. Vchod, umístěný v rizalitu, rámuje pískovcový portál. Fasáda je ztvárněna v kombinaci hrubozrnných ploch a hladkých architektonických článků. V patře rizalitu se nachází oválná kartuš věnčená girlandami s reliéfem lodi, symbolem obchodu a iniciálami původního majitele domu „AW“.		
rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)
-	-	-
2015-2019	oprava fasády vč. pískovcového portálu, oprava oken	-

Doporučení památkové péče: oprava fasády, oken

SLOUP SE SOCHOU PANNY MARIE	číslo rejstříku: 22868/5-3579			
Malé náměstí				
vlastník: Římskokatolická farnost – arciděkanství Liberec, Kostelní 9/7, Liberec II – Nové Město				
doporučuje do PR 2015 – 2019: NPÚ Liberec				
Pískovcový sloup se sochou Panny Marie z let 1719 – 1720 stojí ve střední části bývalého hřbitova. Sousoší připisované Matyáši B. Braunovi se původně nacházelo na dnešním Sokolovském náměstí, kde je nechal postavit panský hejtman K. Ch. Platz z Ehrenthalu. V roce 1877 bylo sousoší opraveno a přeneseno na dnešní místo. Opravy byly také provedeny v roce 1830 a 1909.				
Na třech pískovcových stupních spočívá prostorově členěná mohutná hmota podstavce se 4 pilíři, podstavec má přibližně půdorys rovnoramenného kříže. Na pilířích je čtverečice soch patronů proti moru v ustáleném ikonografickém ztvárnění: Jan Nepomucký s krucifixem, sv. Roch se sedícím psem, sv. Florián hasící hořící dům a sv. Šebastián přivázaný ke kůlu. Na centrální část, odlehčenou barokně tvarovanými průhledy, navazuje odstupňovaný pilíř. Jeho vrchol tvoří socha Panny Marie Immaculaty. Esovité prohnutá postava, oděná v nařasené, volně splývavé roucho, stojí na zemské sféře omotané hadem s jablkem. Tesané nápisy na pilíři se vztahují k dataci vzniku a oprav.				
rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
-	-	město	stát	celkem
2015- 2019	restaurátorské práce spojené s přesunem na původní místo			-

Doporučení památkové péče: zrestaurovat, přesunout na původní místo

11	TĚLOCVIČNA Jablonecká 562/21 vlastník: TJ Lokomotiva o. s. doporučuje do PR 2015 - 2019: Magistrát – oddělení památkové péče, NPÚ Liberec	číslo rejstříku: 32868/5-4156
----	---	-------------------------------

Historizující tělocvična, postavená v roce 1893 podle návrhu libereckého architekta Julia Keila, stojí na severovýchodě Jablonecké ulice v blízkosti křižovatky s ulicí Komenského. Novostavba nahradila starší tělocvičnu z roku 1865 od stavitele Gustava Sacherse (1831 – 1874), která byla situována v místech současné Sokolské ulice a musela ustoupit přestavbě středu města. Stávající objekt stále slouží účelu, pro který byl postaven.

Tělocvična je patrová zděna budova s provozním podélným traktem a kolmo navazujícím sálem utvářejícím půdorys písmene T. Na jednotlivých průčelích se uplatňují pohledové plochy režného cihelného zdiva, kombinovaného s omítanými plastickými prvky, např. v podobě podezdívky, zdobných okenních ostění, dekorativních bosází, průběžných ríms. Hlavnímu jižnímu průčelí, obrácenému do Jablonecké ulice, dominuje středový převýšený rizalit, zakončený dvojicí historizujících štítů. Výrazný hlavní vstup, umístěný ve středové ose rizalitu, uvozuje centrální schodiště s postranními rampami. Členitá, v zásadě valbová střecha, novodobě krytá plechem a eternitem, je doplněna vystupujícími průduchami zachovaného odvětrávání cvičebních sálů. V medailonech mezi okny se nacházel znak turnerského spolku (Deutscher Turnverein Reichenberg), který tělocvičnu provozoval.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
2005	generální oprava střešního pláště	60	300	1450,14
2015- 2019	-	-	-	-

Doporučení památkové péče: obnova fasády a interiéru

VILA FRANZE BOGNERA - NPÚ 13 Jablonecká 642/23 vlastník: Česká republika doporučuje do PR 2015 - 2019: Magistrát – oddělení památkové péče, NPÚ Liberec	číslo rejstříku: 52013/5-5934
---	-------------------------------

Areál historizující vily se zahradou má přibližně obdélný tvar se zaobleným jižním cípem. Nachází se na severní straně křižovatky ulic Jablonecké a Klášterní. Kvůli svažitosti terénu je ze tří stran vymezen opěrnou zdí. Přístupný je schodištěm z Jablonecké ulice. Vjezd byl řešen bud' podél vily z ulice Klášterní, nebo z ulice Jablonecké prolukou mezi vilou a sousedním objektem tělocvičny. Mezi lety 1896 – 1897 si nechal objekt vybudovat Franz Bogner libereckým stavitelem Adolphem Bürgerem (1839 – 1901, který je autorem návrhu vily. V roce 1910 došlo k přistavbě garáže, která vyplnila severní nároží objektu. O třináct let později byly na garáž nastavěny další obytné prostor. Také tyto stavební úpravy realizovala firma Adolf Bürger. Ve druhé polovině 20. století byla vila adaptována pro potřeby nemocnice, mj. sloužila jako ubytovna personálu. Od roku 2006 ji po rekonstrukci využívá jako své sídlo Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci.

vila Franze Bognera čp. 642/I

Vila je hmotově členitým historizujícím objektem postaveným na nepravidelném, přibližně obdélném půdorysu. Dominantu patrového objektu se zvýšeným přízemím tvoří věžovitý útvar nad schodištěm s jehlancovým zastřešením. Základní střecha je polovalbová, doplněná sedlovými, k ní kolmo posazenými střechami rizalitů. Střechu, prostoupenou drobnými vikýři s jehlancovým zastřešením a odvětrávacím „sanktusníkem“, kryjí břidlicové šablony. Vestavba s garáží severního nároží je ukončena terasou s jednoduchým kovovým zábradlím. Reprezentativní vstup se nachází na jihozápadním průčelí a je přístupný po předloženém schodišti skrz krytou terasu. Ta se otevírá třemi arkádami, sklenutými na kamenné iónské sloupy, a v patře tvoří balkón. Terasa i balkón jsou opatřeny zdobným kovovým zábradlím. Další vstup severozápadního průčelí je osazen bohatě dekorovanými dřevěnými kazetovými dveřmi. Nad nimi se nachází mříž s iniciálovou stavebníkem: „B“. Fasády vily jsou hladké, bosované s výzdobou v podobě edikul kolem oken, zubořezu říms a erbu na štítech rizalitů, ve kterých se opět nachází tentokrát celý monogram stavebníka: „FB“. S ním se ještě můžeme setkat na pískovaných dekorech oken schodiště.

zahrada

Z původní kompozice zahrady, obklopující vilu, zůstaly pouze vzrostlé stromy, a to buď jako solity, nebo skupiny. Při pohledu do Jablonecké ulice dominuje celému prostoru svým hedvábným habitem borovice vejmutovka, v zadní části směrem do druhé ulice pak skupinka listnatých stromů na vyvýšení tvořená jírovcem mad'alem, javorem mléčem a bukem lesním. Původně se zde vyskytovaly okrasné keře na kmínčích, které byly hlavním akcentem klasických perenových rabat. Stejně jako v minulosti tak i dnes doplňuje kovový plot výsadba liniové zeleně okrasných keřů dřišťálu, zlatice prostřední a zimolezu lesklého, která je občas tvarována. Podél vede cestní síť s odpočinkovou plochou, kterou doplňují výsadby azalek a rododendronů.

opěrná zeď se schodištěm

Opěrnou zeď vystavěnou podél Jablonecké a Klášterní ulice tvoří hrubě opracované žulové kvádry. Opatřena je parapetem ze žulových hladkých desek, na kterých je posazen nový kovový plot vycházející z historizujícího tvarosloví. Tvoří jej pole s průběžnými horizontálními pásky, jež protínají pruty ukončené bodcem. Mezi nimi jsou umístěny kroucené pásky s volutami. Pole oddělují jednoduché hranolové sloupky s dolní a horní rozšířenou částí vrcholící koulí. Oplocení směrem k tělocvičně má podobu pláňkových dílců mezi hrubě opracovanými žulovými sloupky. Kamenné přístupové schodiště vedoucí z Jablonecké ulice a situované v západním cípu areálu, je součástí ohradní zdi. Jeho boky vrcholí hladce opracovanými žulovými sloupky s vpadlými poli a jehlancovými hlavicemi. Vjezd z Klášterní ulice uvozuje dva kamenné pilíře se zaoblenými hlavicemi.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015- 2019	oprava terasy – zatékání, oprava terazzových podlah	-	-	-

Doporučení památkové péče: oprava terasy – zatékání, oprava terazzových podlah

52	VILA THEODORA LIEBIEGA MLADŠÍHO Jablonecká 41/27 vlastník: statutární město Liberec doporučuje do PR 2015 – 2019: Magistrát – odbor správy veřejného majetku	číslo rejstříku: 43946/5-5230
----	--	-------------------------------

Areál domu čp. 41/V je situovaný v ohybu Jablonecké ulice a rozprostírá se mezi ulicemi Josefino údolí a Pod Klášterem. Nechal si ho vybudovat Theodor Liebieg mladší (1872 – 1939) v místě starší zástavby dvou objektů. Inspirativním zdrojem této romantizující stavby, vycházející z podoby středověkého, částečně raně novověkého šlechtického sídla, byla zřejmě o dva roky starší vila Theodorova strýce Heinricha Liebiega (1839 – 1904) ve Frankfurtu nad Mohanem od mnichovského architekta Leonharda Romeise (1854 – 1904). Stavba probíhala v několika etapách mezi lety 1897 – 1912.

Areál, částečně ohraničený oplocením, má přibližně lichoběžníkový půdorys, do nějž je vestavěna vila. Tu z čelní strany doplňují vydlážděné vstupní prostranství a přední část zahrady, která pokračuje dále za domem. Garáž je situována ve východním cípu zahrady.

vila Theodora Liebiega mladšího čp. 41/V

Výstavba rodinné vily Theodora Liebiega mladšího probíhala ve třech etapách. Nejprve byly mezi lety 1897 – 1898 postaveny libereckým stavitelem Adolphem Bürgerem (1839 – 1901) centrální část a severozápadní křídlo podle návrhu vídeňského architekta Humberta Walchera von Molthein (1865 – 1926). V rozmezí let 1904 – 1906 vznikla kolmá přístavba k hrázděné části, označovaná v literatuře jako dětské křídlo. Stavbu provedl opět Adolf Bürger podle návrhu norimberského architekta Jakoba Schemissnera (1874 – 1955). Přístavba východního křídla probíhala podle Schmeissnerova návrhu mezi lety 1911 – 1912 a stavebně se na ní podíleli místní stavitelé Ernst Schäfer (*1862) a Richard Wojatschek. Mezi lety 1939 – 1940, po smrti Theodora Liebiega, došlo k úpravám vily, z nichž nejzásadnější se týkala přestropení schodišťové haly z roku 1911. Vila za války sloužila i pro úřední účely. Po roce 1945 byla využívána Textilanou, sídlila v ní mj. i školka. Od roku 2005 je vila v držení města Liberec a slouží především pro úřední účely.

Historizující vila s četnými věžemi, rizality a arkýři je půdorysně i hmotově velice členitá, což se odrazilo i na jejím zastřešení. Na objektu se uplatňují střechy valbové, jehlancové, dlátkové, kryté měděným plechem, který nahradil pálené tašky. Průčelí ve své zdobnosti čerpající inspiraci především ze stylu severoněmecké renesance, avšak na nejmladší přístavbě lze vysledovat i novobarokní formy. Na jihozápadním křídle objektu, které je v plánové dokumentaci nazýváno hospodářským, se uplatňuje motiv hrázdění. Ostatní části vily mají hladké omítané fasády s kamennými konstrukčními i sochařskými prvky. Za zmínku stojí plastika Madony na věži vstupního průčelí a honosný portál tamtéž. Na objektu se dochovaly původní výplně otvorů, především v případě dveří se zde jedná o unikátní uměleckoremeslná díla čerpající náměty z historických předloh. V interiéru se dochovala část honosné výzdoby korespondující s celkovým architektonickým řešením vily.

garáž čp. 9/V

Garáž byla mezi lety 1904 – 1906 postavena podle Schmeissnerova návrhu Ernstem Schäferem ve východním cípu zahrady, u severovýchodní hranice pozemku. Nahradila stáje a arkádové verandy z roku 1862.

Patrový objekt pro baronův automobil má obdélný půdorys s předstupujícím rizalitem jihozápadního průčelí. Ve východním nároží se nachází schodišťový rizalit vystupující helmicovým zastřešením nad úroveň střechy. V severním nároží je jehlancovité ukončená věž, která původně sloužila k uskladnění benzínu. Objekt, zastřešený valbovými a polovalbovými střechami, kryjí plechové šablony, které nahradily pálené tašky. Objekt garáží svým pojtem průčelí s hladkými fasádami a motivem hrázdění u rizalitu odkazuje na řešení vily. V přízemí se nachází tři segmentově ukončené vjezdy s dřevěnými kazetovými a částečně prosklenými vrata. Za nimi byly stání pro auto, montážní jáma, prostor pro mytí vozu a dílna. V patře se nachází vstupem na terasu, která byla mezi lety 1939 – 1940 zrušena vestavbou dalších místností.

zahrada

Zahrada vily je tvořena ze dvou částí. Přední, menší část zahrady při Jablonecké ulici tvoří skupina vzrostlých stromů, které můžeme považovat za původní. Najdeme zde jedli ojíněnou, cypříšek Lawsonův a lípy srdčité, zbytek pozemku je zatravněn. Za zmínku stojí také dva vzrostlé stromy sloupovitých dubů, které rostou po levé straně při hlavním vstupu do budovy. Zadní část zahrady je poněkud větší, její terén je mírně svažitý a rozprostírá se podél ulice Josefino údolí. Hlavní kostrou zahrady je opět původní skupina vzrostlých stromů s dominantními červenolistými a převislými kultivary buku lesního, dále borovice lesní, douglaska tisolistá. Skupina stromů je doplněna podrostem pěnišníků a tisů. V zahradě se dochoval systém drobných cestiček a výskyt větších kamenů pohromadě naznačuje přítomnost dnes již zaniklé skalky. K posezení sloužila kamenná lavička částečně zapuštěná do terénu.

oplocení

Oplocení areálu vily je různorodé, avšak téměř vždy posazené na žulové podezdívce za haklikového zdíva. Mezi vilou a garáží má omítaná zděná ohrazení zeď předstupující pilíře s kamennými, segmentově ukončenými hlavicemi, které vystupují nad její korunu, krytou pálenými taškami. Zeď prolamuje vjezd s novodobými dřevěnými vrata. Severovýchodní část ohrazení je řešena kaskádovitě s dřevěným plaňkovým plotem na místy velmi vysoké podezdívce. Severozápadní úsek se skládá ze tří částí. V úrovni zahrady se nachází omítaná zděná zeď s vystupujícími pilířky, které spolu s korunou kryjí pálené tašky. Na ni v úrovni přístavby navazuje dřevěné oplocení, které směrem k Jablonecké ulici přechází v kované oplocení náročnějšího uměleckoremeslného ztvárnění.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2016	rekonstrukce střechy			30 000
2017	rekonstrukce fasády			40 000

56 AREÁL KLÁŠTERA VORŠILEK

Klášterní 117/2

vlastník: Českomoravská provincie Římské unie řádu sv. Voršily

doporučuje do PR 2015 – 2019: Magistrát – oddělení památkové péče

číslo rejstříku: 43945/5-5229

Areál bývalého kláštera řádu sv. Voršily s kostelem Nejsvětějšího Srdce Ježíšova se nachází na křižovatce ulic Klášterní a Jablonecké. Autorem architektonického návrhu i fotografa celé stavby je liberecký stavitec Adolf Bürger (1893 – 1901). Budovy konventu a dívčí školy uzavírají ze tří stran čtvercové nádvoří, které na západní straně doplňuje kostel připojený k severnímu křídlu konventu. Voršilky původně sídlily v Berlíně, ale kvůli Bismarckovu Kulturkampfu byly nuceny odejít a usídlily se v Králkách. Přesídlení kláštera z Králk do většího Liberce začátkem 90. let 19. století souviselo s jeho vzdělávací a misijní činností.

Kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova

Klášterní kostel, stojící v severozápadní části areálu, byl vybudován jako jeho první budova mezi lety (1894 – 1896). Vysvěcen byl 14. srpna 1897. V současnosti je ve správě pravoslavné církve. Jednolodní neorientovaná stavba novogotického kostela na půdorysu latinského kříže má polygonální presbytář. Vysokou sedlovou střechu se zdobnou kovovou korunou na hřebeni chrání břidlicová krytina. Hranolová věž s hodinami je půdorysně excentricky situována na západní nároží kostela. V horní části věž přechází v iluzivní arkádu s balustrádou, nad kterou pokračuje subtilnější osmiboká lucerna, zastřelená jehlanovou střechou. Hlavní vstup do kostela lemují ústupkový portál, ke kterému vedou kamenné schody s kovovým zábradlím. Dlouhá, úzká okna v některých případech doplňují rozety s trojlistou a pětilistou kružbou. Chór pro rádové sestry, přístupný z konventu, je podle rádových regulí v kostele oddělen od volně přístupné části kostela mříží. Interiér kostela je v současnosti adaptován pro pravoslavnou církev (například vložením ikonostasu). Původní okenní vitraje a vnitřní vybavení pocházejí z mnichovské dílny Mayer.

klášter čp.117/V

Budovy konventu a klášterní školy, jejíž hlavní pohledové průčelí směruje do Jablonecké ulice, byly vybudovány v letech 1897 – 1898. Od roku 1957 jsou využívány jako poliklinika. Dvoupatrové novogotické budovy konventu uzavírají ze tří stran čtvercové nádvoří. Objekty kryje sedlová střecha s krytinou z břidlice. V souladu s rádovými regulemi je konvent propojen s chórem kostela. Architektonicky na budovách vyniká střídme využití novogotického dekoru v podobě korunních říms zdobených zubořezem, ostěním oken i dveří ve tvaru lomeného oblouku a kamennou bosáží přízemních partií. Technické řešení budov se vyznačovalo řadou moderních novinek a prvků (centrální vytápění školy, konventu i kostela, přívod pitné vody, tělocvična, sál s jevištěm a jiné). Vzdělávací a výchovné funkci kláštera odpovídalo využití rádové školy s dívčím penzionátem a učebnami. Konvent měl 28 cel. noviciát, společenskou místnost a dva nemocniční pokoje. Areál uzavírala zděná brána nacházející se mezi kostelem a konventem, která byla zbořena při adaptaci na zdravotnické účely. Nádvoří kláštera bylo rovněž druhotně upravováno a přestavováno. Okolí kláštera směrem k jihu a východu obklopoval honosný park, ze kterého se dodnes dochovala torza výsadby a parkových úprav.

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
2012	opravy			3 000
2013	opravy			6 000
2014	opravy			10 000
2015-	opravy střech			5 200
2019	opravy fasád			4 500
	repase a výroba nových oken dle původního vzoru			4 400

A ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Husova 142/44

vlastník: Statutární město Liberec

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015-2019	zateplení			30 000
	rekonstrukce střechy s půdní vestavbou			40 000
	přístavba tělocvičny			30 000
	školní hřiště			3 000
	hygienické zařízení, inženýrské sítě			21 000
	opravy vnitřních povrchů			9 000
	vnitřní vybavení			2 000

B ZÁKLADNÍ ŠKOLA

5. května

vlastník: Statutární město Liberec

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015-2019	zateplení			35 000
	rekonstrukce střech			12 000
	okna			9 000
	půdní vestavby			15 000
	izolace sklepů, úprava na dílny			13 000
	nové školní hřiště			4 000
	hygienické zařízení			9 000
	opravy vnitřních povrchů, dveře			4 000
	topení, vodovod			8 000
	rekonstrukce tělocvičny			8 000
	vnitřní vybavení			2 000

C ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Oblačná 101/15

vlastník: Statutární město Liberec

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015-2019	vestavba proluky			30 000
	okna			6 000
	rekonstrukce inženýrských sítí			19 000
	fasáda			9 000
	rekonstrukce střechy			4 000
	hygienické zařízení			4 000
	opravy vnitřních povrchů, dveře			4 000
	vnitřní vybavení			1000

D MATEŘSKÁ ŠKOLA SEDMIKRÁSKA

Vzdušná 509/20

vlastník: Statutární město Liberec

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015-2019	fasáda, klempířské prvky			1 000
	okna			500
	oprava přístupového chodníku a brány, oprava venkovního přístřešku			500
	rekonstrukce - izolace sklepů, šatny, drenáže a odvodnění objektu			1 000
	rekonstrukce kuchyně			1 000
	topení a regulace			1 000
	zabezpečení objektu			500
	hygienické zařízení			1 000
	vnitřní vybavení			500

E MATEŘSKÁ ŠKOLA KLÁŠTERNÍ

Husova 991/35

vlastník: Statutární město Liberec

rok	předmět úprav	náklady (v tis. Kč)		
		město	stát	celkem
-	-	-	-	-
2015-2019	repase oken a okenic			500
	fasáda			1 000
	rekonstrukce střechy, klempířské prvky			1 000
	rekonstrukce a regulace topného systému			1 000
	rekonstrukce - izolace sklepů, šatny, drenáže a odvodnění objektu			1 000
	oprava brány a oplocení			500
	vnitřní vybavení			500

SOKOLOVSKÉ NÁMĚSTÍ

délka:	98 m																																																
max. šířka:	58 m																																																
min. šířka:	-																																																
plocha:	5690 m ²																																																
významová (provozní) klasifikace:	prostor hlavní																																																
prostorová (morfologická) klasifikace:	prostor založený/regulovaný																																																
funkční klasifikace:	prostor reprezentační																																																
klasifikace dle role v MPZ:	prostor určující charakter zóny																																																
klasifikace míry stavebních zásahů:	určeno k zachování																																																
převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Z</td> <td>A</td> <td>U</td> <td>m</td> <td></td> <td>SK</td> <td>T</td> <td></td> </tr> <tr> <td>M</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>T</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>ž</td> <td></td> <td>L,VO</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>N</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>dk</td> <td>K</td> <td>F</td> <td></td> </tr> </table>	0								Z	A	U	m		SK	T		M								T					ž		L,VO	D								N				dk	K	F	
0																																																	
Z	A	U	m		SK	T																																											
M																																																	
T					ž		L,VO																																										
D																																																	
N				dk	K	F																																											
příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu																																																	
zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání																																																	
povrchy chodníků																																																	
povrchy vozovek																																																	
stromová zeleň																																																	
ostatní zeleň																																																	
mobiliář																																																	

Legenda k pasportu městských prostorů

Převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů

O - určeno k ochraně
Z - určeno k zachování
M - k (možné) modifikaci
T - k (možné) transformaci
D - demolice
N - k nové úpravě

A - diferencované, členění povrchu s výškovým rozdílem
N - v jedné úrovni, členění povrchu bez výškového rozdílu
K - kombinované, členění povrchu kombinované

U - úplné
V - významné
P - podružné
N - žádné

ž - živice
dk - dlažba kamenná
m - dlažba mozaiková, drobná
k - ostatní použití kamene pro úpravu povrchu
bd - betonová dlažba
ml - mlat. štěrk
dř - dřevo

SO - solitérní
SK - skupiny
AS - aleje, stromořadí

K - keře
T - travnaté plochy
P - popínává zelen
M - mobilní zelen

L - lavičky
VO - osvětlení
Z - zábradlí
P - plastiky
F - fontány - vodní prvky

Příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu

Zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání

Povrchy chodníků, povrchy vozovek

Stromová zeleň

Ostatní zeleň

Mobiliář

PAPÍROVÉ NÁMĚSTÍ_ULICE BEDNÁŘSKÁ, NA POŘÍČÍ, PAPÍROVÁ

délka:	76 m
max. šířka:	54 m
min. šířka:	12 m
plocha:	2397 m ²
významová (provozní) klasifikace:	prostor doplňující
prostorová (morfologická) klasifikace:	prostor organický/rostlý
funkční klasifikace:	prostor městský komerční
klasifikace dle role v MPZ:	prostor doplňující charakter zóny
klasifikace míry stavebních zásahů:	určeno k nové úpravě

převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů	příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu	zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání	povrchy chodníků	povrchy vozovek	stromová zeleň	ostatní zeleň	mobiliář
O							
Z	A	U		dk			
M							
T				ž			
D							
N			m	SO	T, M	L, VO, F	

Legenda k pasportu městských prostorů

Převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů

O - určeno k ochraně
Z - určeno k zachování
M - k (možné) modifikaci
T - k (možné) transformaci
D - demolice
N - k nové úpravě

A - diferencované, členění povrchu s výškovým rozdílem
N - v jedné úrovni, členění povrchu bez výškového rozdílu
K - kombinované, členění povrchu kombinované

U - úplné
V - významné
P - podružné
N - žádné

ž - živice
dk - dlažba kamenná
m - dlažba mozaiková, drobná
k - ostatní použití kamene pro úpravu povrchu
bd - betonová dlažba
ml - mlat. štěrk
dř - dřevo

SO - solitérní
SK - skupiny
AS - aleje, stromořadí

K - keře
T - travnaté plochy
P - popínává zelen
M - mobilní zelen

L - lavičky
VO - osvětlení
Z - zábradlí
P - plastiky
F - fontány - vodní prvky

Příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu

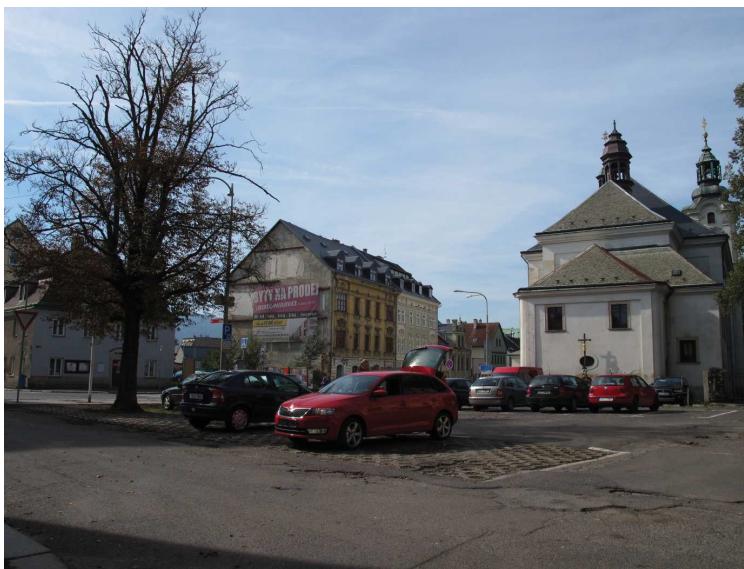
Zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání

Povrchy chodníků, povrchy vozovek

Stromová zeleň

Ostatní zeleň

Mobiliář

MALÉ NÁMĚSTÍ

délka:	32 m
max. šířka:	28 m
min. šířka:	
plocha:	896 m ²
významová (provozní) klasifikace:	prostor hlavní
prostorová (morfologická) klasifikace:	prostor založený/regulovaný
funkční klasifikace:	prostor městský komerční
klasifikace dle role v MPZ:	prostor doplňující charakter zóny
klasifikace míry stavebních zásahů:	určeno k transformaci

převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů	příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu	zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání	povrchy chodníků	povrchy vozovek	stromová zeleň	ostatní zeleň	mobiliář
O							
Z						SO	
M							
T	A	N	ž	ž			VO
D							
N			m	dk			L

Legenda k pasportu městských prostorů

Převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů

O - určeno k ochraně
Z - určeno k zachování
M - k (možné) modifikaci
T - k (možné) transformaci
D - demolice
N - k nové úpravě

A - diferencované, členění povrchu s výškovým rozdílem
N - v jedné úrovni, členění povrchu bez výškového rozdílu
K - kombinované, členění povrchu kombinované

U - úplné
V - významné
P - podružné
N - žádné

ž - živice
dk - dlažba kamenná
m - dlažba mozaiková, drobná
k - ostatní použití kamene pro úpravu povrchu
bd - betonová dlažba
ml - mlat. štěrk
dř - dřevo

SO - solitérní
SK - skupiny
AS - aleje, stromořadí

K - keře
T - travnaté plochy
P - popínává zelen
M - mobilní zelen

L - lavičky
VO - osvětlení
Z - zábradlí
P - plastiky
F - fontány - vodní prvky

Příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu

Zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání

Povrchy chodníků, povrchy vozovek

Stromová zeleň

Ostatní zeleň

Mobiliář

PARK_NÁMĚSTÍ ČESKÝCH BRATŘÍ

délka:	70 m												
max. šířka:	70 m												
min. šířka:	-												
plocha:	4900 m ²												
významová (provozní) klasifikace:	prostor doplňkový												
prostorová (morfologická) klasifikace:	prostor založený/regulovaný												
funkční klasifikace:	prostor residenční												
klasifikace dle role v MPZ:	prostor určující charakter zóny												
klasifikace míry stavebních zásahů:	určeno k transformaci												
převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Z</td> <td></td> </tr> <tr> <td>M</td> <td>bd</td> </tr> <tr> <td>T</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td></td> </tr> <tr> <td>N</td> <td>k,ml</td> </tr> </table>	0		Z		M	bd	T	ž	D		N	k,ml
0													
Z													
M	bd												
T	ž												
D													
N	k,ml												
příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu													
zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání													
povrchy chodníků													
povrchy vozovek													
stromová zeleň													
ostatní zeleň													
mobilář													

Legenda k pasportu městských prostorů

Převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů

O - určeno k ochraně
Z - určeno k zachování
M - k (možné) modifikaci
T - k (možné) transformaci
D - demolice
N - k nové úpravě

A - diferencované, členění povrchu s výškovým rozdílem
N - v jedné úrovni, členění povrchu bez výškového rozdílu
K - kombinované, členění povrchu kombinované

U - úplné
V - významné
P - podružné
N - žádné

ž - živice
dk - dlažba kamenná
m - dlažba mozaiková, drobná
k - ostatní použití kamene pro úpravu povrchu
bd - betonová dlažba
ml - mlat. štěrk
dř - dřevo

SO - solitérní
SK - skupiny
AS - aleje, stromořadí

K - keře
T - travnaté plochy
P - popínává zelen
M - mobilní zelen

L - lavičky
VO - osvětlení
Z - zábradlí
P - plastiky
F - fontány - vodní prvky

Příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu

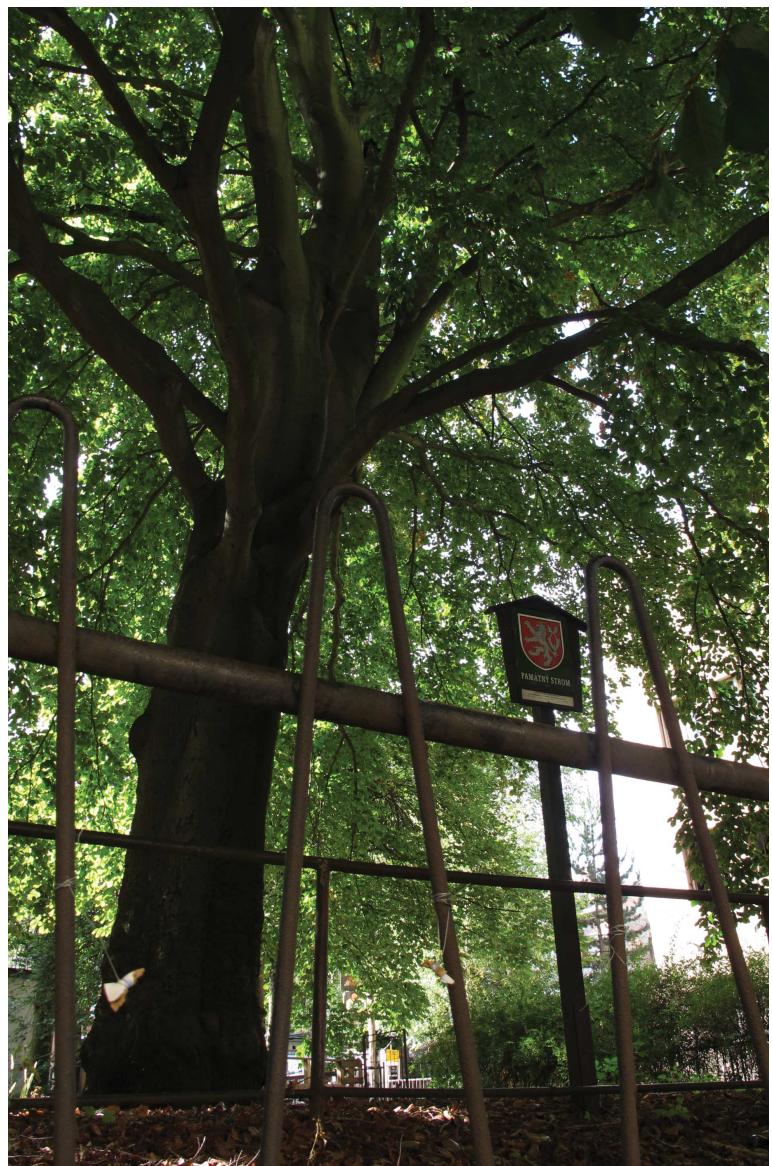
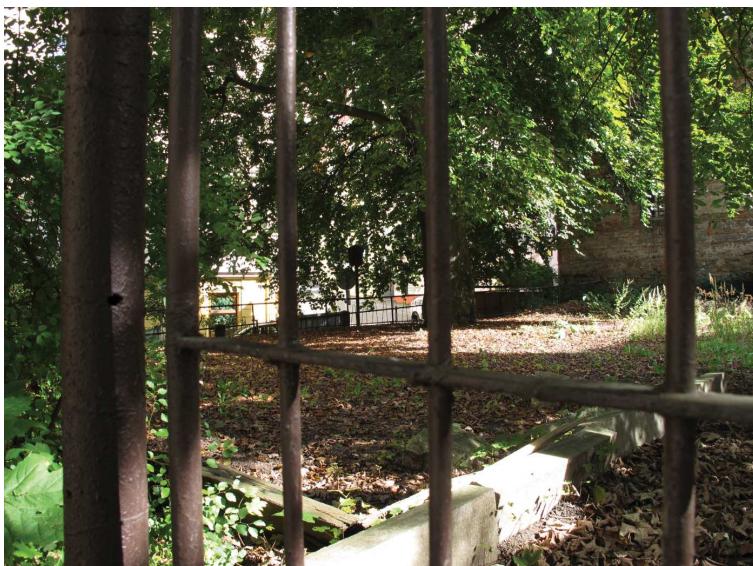
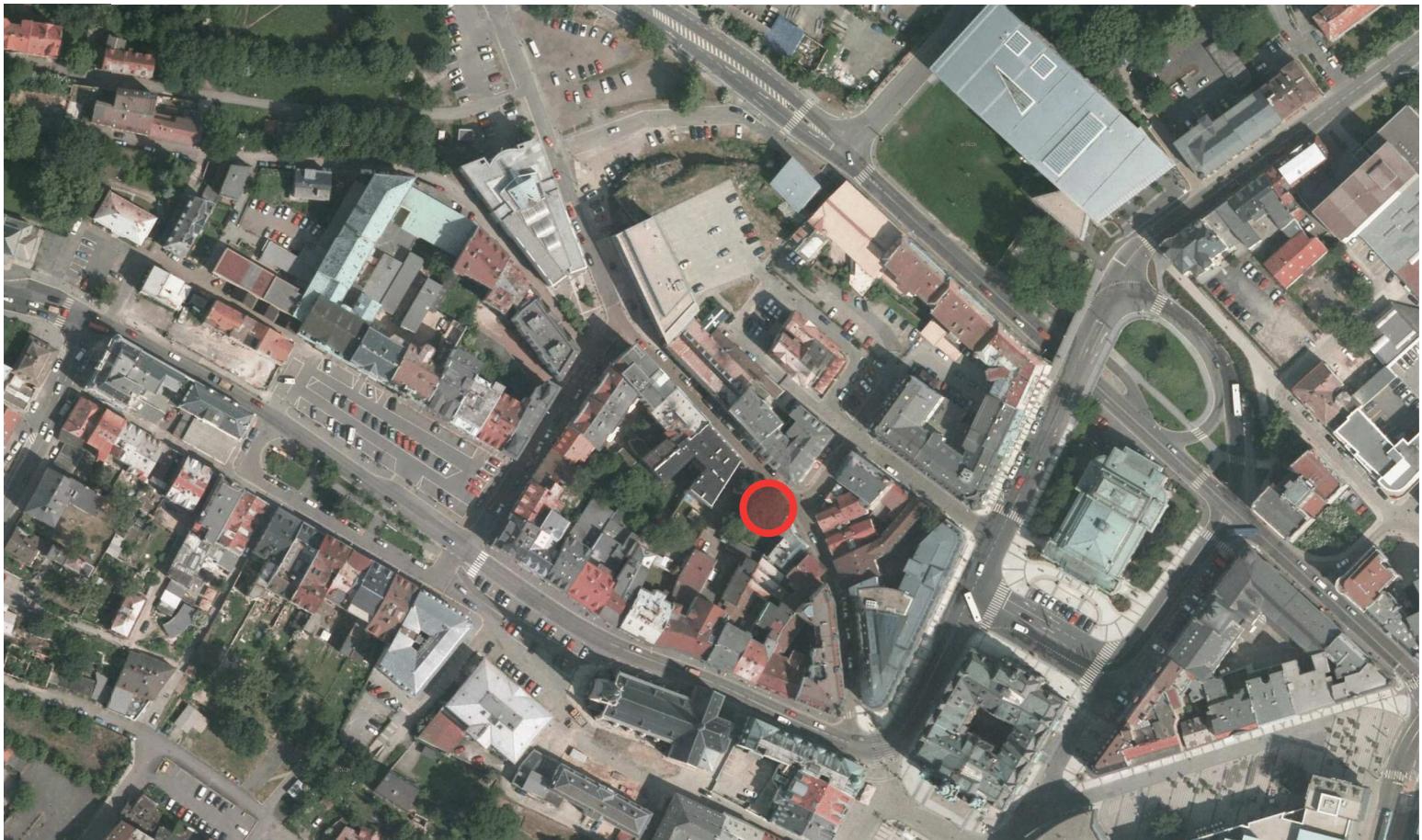
Zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání

Povrchy chodníků, povrchy vozovek

Stromová zeleň

Ostatní zeleň

Mobilář

ZAHRADA_ULICE FRÝDLANTSKÁ

délka:	-
max. šířka:	-
min. šířka:	356 m ²
plocha:	prostor intimní
významová (provozní) klasifikace:	prostorová (morfologická) klasifikace:
funkční klasifikace:	prostor rezidenční
klasifikace dle role v MPZ:	prostor doplňující charakter zóny
klasifikace míry stavebních zásahů:	určeno z nové úpravě
převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů	příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu v podélném uspořádání
O	zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání
Z	povrchy chodníků
M	povrchy vozovek
T	stromová zeleň
D	ostatní zeleň
N	mobiliář
	SO
	K
	L,Z
	T,P
	VO,F

Legenda k pasportu městských prostorů

Převažující stupeň památkové ochrany a míra stavebních zásahů

O - určeno k ochraně
Z - určeno k zachování
M - k (možné) modifikaci
T - k (možné) transformaci
D - demolice
N - k nové úpravě

A - diferencované, členění povrchu s výškovým rozdílem
N - v jedné úrovni, členění povrchu bez výškového rozdílu
K - kombinované, členění povrchu kombinované

U - úplné
V - významné
P - podružné
N - žádné

ž - živice
dk - dlažba kamenná
m - dlažba mozaiková, drobná
k - ostatní použití kamene pro úpravu povrchu
bd - betonová dlažba
ml - mlat. štěrk
dř - dřevo

SO - solitérní
SK - skupiny
AS - aleje, stromořadí

K - keře
T - travnaté plochy
P - popínává zelen
M - mobilní zelen

L - lavičky
VO - osvětlení
Z - zábradlí
P - plastiky
F - fontány - vodní prvky

Příčné (výškově diferencované) uspořádání profilu

Zastoupení určeného typu příčného profilu v podélném uspořádání

Povrchy chodníků, povrchy vozovek

Stromová zeleň

Ostatní zeleň

Mobiliář

17. Prohloubení analýzy stavu, analytcko-regulativní přístup a regenerační procesy - analytcko-regulativní plány

V rámci práce byly provedeny doplňující analýzy směřující k vymezení charakterů svébytných částí území a jeho veřejných prostorů. Byly provedeny na úrovni analýzy urbánní struktury, typologie veřejného prostoru a veřejných prostorů. Výsledkem byla věcná a lokální diferenciace území promítnutá do členění na určité územní, sourodé celky a do klasifikace prostorů dle určených kategorií. K nim byly přidány základní charakteristiky hodnot jako výchozích principů pro způsob jejich ochrany, resp. regenerace.

Výsledky analýz jsou zaznamenány na přiložených schématech (viz také schémata dále):

- » Sourodé celky dle charakteru zástavby
- » Sourodé celky dle charakteru veřejných prostorů
- » Sourodé celky dle potřebných regeneračních procesů
- » Klasifikace veřejných prostorů dle role v MPZ
- » Klasifikace veřejných prostorů dle významu
- » Klasifikace veřejných prostorů dle morfologie
- » Klasifikace veřejných prostorů dle provozně funkčního charakteru

V analýzách byla sledována různá měřítka rozlišení. Krom globálního posouzení (celek území MPZ) se jedná o vymezení zmíněných územních celků, jednotlivých veřejných prostorů a elementů spoluvytvářejících veřejné prostory. V detailu jsou pro vybrané veřejné prostory vyžadující prioritně regeneraci zhotoveny analytcko-regulační listy (pasporty) kde je hodnocen stav jednotlivých detailních prvků a rámcově určen charakter potřebných regeneračních procesů.

Proměna podrobnosti pohledu je provedena selektivně podle považované míry významnosti nebo zanedbanosti z pohledu celku MPZ.

Akcentována je problematika veřejných prostorů, co by uživatelsky nejvýznamnější složky prostředí. Přestože nejsou primárně předmětem žádostí o zařazení do programu, je zřejmé, že jejich dopad na vnímání staveb i celku je zásadní a investice zde vynaložené se formou povýšení kvality celého prostředí významně zhodnocují.

Pozn.: Analytcko-regulativním přístupem je zde chápán popis existujících charakteristik jako základu, cíle a směrování ochrany a regenerace.

17.1 Analýza stavu území

Doplňující analýza území MPZ podle:

Charakteru zástavby (schéma sourodé celky dle charakteru zástavby)

Území není z pohledu charakteru zástavby homogenní. Je proto možno jej členit na sourodé celky s obdobnými typologickými formami urbánní struktury, resp. staveb, parcelace. Pro tyto celky platí, že by se zde neměla objevovat jiná, nesourodé formy zástavby a úprav jejich okolí oproti stávajícímu (popsanému) charakteru.

Členění dle míry potřebné obnovy (schéma sourodé celky dle potřebných regeneračních procesů)

Z pohledu potřebných regeneračních procesů je možno území členit na celky s obdobnými charakteristikami. Toto členění vychází z vizuálního posouzení zástavby a posouzení fyzického i provozního stavu veřejných prostorů.

Oblast 1, území vyžadující soustředěnou obnovu objektů i veřejných prostorů

Oblast vymezená přibližně linií Západní část MPZ, oblast v okolí Papírového náměstí, přibližně vymezenou ulicemi Široká, Papírová, U Lomu, Heliova, Frýdlantská, Papírová (včetně zástavby západně)

Oblast vyžaduje:

- Zásadní regeneraci jako celek.
- Obnovu vybraných objektů ve špatném stavebně technickém stavu
- Dostavbu objektů na nezastavěných pozemcích
- Zásadní obnovu prakticky celé uliční sítě, resp. veřejných prostorů

Nástrojem této obnovy by měl být komplexní plán obsahující regulaci (územní studie, regulační plán).

Oblast 2, území vyžadující soustředěnou obnovu objektů i veřejných prostorů

Oblast je vymezená přibližně linií Gutenbergova, 8. Března, Oblačná, Komenského, Jablonecká

Oblast vyžaduje:

- Regeneraci jako celek
- Obnovu vybraných objektů ve špatném stavebně technickém stavu
- Odstranění zanedbané údržby a obnovu zeleně Náměstí Českých bratří
- Rehabilitaci jižní části ulice U Tiskárny
- Zásadní obnovu prakticky celé uliční sítě, resp. veřejných prostorů

Nástrojem této obnovy by měl být komplexní plán obsahující regulaci.

Oblast 3, Území vyžadující soustředěnou obnovu (jednotlivých) objektů

Oblast vymezená přibližně linií Šamánkova, U Náspu, Řeznická Sokolská, Husova, Baarova, Vzdušná

Oblast vyžaduje:

- Regeneraci jednotlivých objektů
- Úpravu veřejných prostorů (především v jižní a východní části)

Oblast 4, území vyžadující průběžnou údržbu

Oblast vymezená přibližně linií Sokolská, Rumjancevova, Pražská, Soukenné náměstí, Fugnerova, Lipová, 8. Března, Gutenbergova, Kristiánova, Husova

Oblast vyžaduje:

- Odstranění zanedbané údržby, především vnitrobloků
- Regeneraci jednotlivých objektů

Oblast 5, území vyžadující rozptýlenou obnovu objektů

Oblast vymezená přibližně linií Šamánkova, Husova, Hálkova, jižní okraj zástavby podél Masarykovy, severní okraj Parku kultury a oddechu a Lidových sadů, Lesní, Mozartova, Zborovská, Generála Píky, Gorkého, severní bývalého výstaviště

Oblast vyžaduje:

- Regeneraci jednotlivých objektů
- Regeneraci areálů výstaviště
- Dokončení úprav veřejných prostorů v severovýchodní části

17.2 Analýza stavu veřejných prostorů

V rámci aktualizace byly provedeny doplňující analýzy veřejných prostorů. Jejich cílem, krom zjištění aktuálního stavu byla klasifikace forem veřejných prostorů z pohledu morfologie, a provozně funkčních aktivit. Výsledně pak stanovení priority potřebných regeneračních procesů popsaných formou analyticko-regulativních listů, pasportů.

Klasifikace veřejných prostorů dle jejich morfologie (viz schémata dále)

Celkový pohled

Z pohledu prostorového utváření i typologie veřejného prostoru je území MPZ různorodé. Důvodem je odlišná doba vzniku urbánních struktur, funkčního charakteru prostorů i vlastní zástavby i odlišná topografická situace. V zásadě možno stanovit dva základní typy utváření uličního prostoru.

Západní část MPZ je kombinací obou typu, avšak s dominancí prostorů utvářených organicky, rostlých, část východní pak je charakteristická naplněním pevného a jasného konceptu. Lze tedy z tohoto pohledu také mluvit o dvou výrazně odlišných, svébytných prostředích. Při jejich obnově, regeneraci je třeba dbát na udržení této svébytnosti a používat specifických postupů a prostředků, tak aby nedocházelo k nežádoucí nivelizaci podoby.

Jednotlivé prostory

Analogicky k charakteru částí území MPZ je z pohledu jednotlivých veřejných prostorů možno hovořit také o dvou základních typech, vytvářejících svébytné prostorové situace.

Charakteristiky, zásady

Popisy prostorů jsou koncipovány především pro obecné případy. Konkrétní řešení úprav by mělo sledovat základní charakteristiku a přístup k úpravám, resp. údržbě s přiměřeným ohledem na specifika jednotlivých prostorů.

Charakter prostorů - organických, „rostlých“

Obecná charakteristika

Charakterem rostlých prostorů tohoto typu jsou míněny městské interiéry, uliční prostory s nepravidelným, někdy zakřiveným půdorysem, resp. průběhem, často vznikající na základě historického půdorysu, resp. utvářených postupně v průběhu času. Charakteristický je nepravidelný půdorysný průběh a proměnlivý šířkový profil vymezený často i objemově a stylově různorodou okolní zástavbou.

- Jedná se o prostory vymezené nejčastěji nejstarší parcelací, resp. trasami.
- Uliční čáry jsou často nepravidelného půdorysného průběhu, zakřivené, někdy i nesouvislé v návaznosti na vlastní uliční profil.
- Vymezení chodníků vůči vozovce je nepravidelné, vytvářející často svébytnou dynamiku a rytmizaci prostoru.
- Povrchy jsou (původně nebo dosud) dlážděné.
- Výška ani podlažnost okolních domů nejsou jednotné.
- Časté jsou velké měřítkové kontrasty v rámci architektonického řešení i jednotlivých domů, nevyrovnaná výška zástavby.
- 1.n.p. umožňují ve většině případů využívání pro nebytové, resp. komerční účely.
- Prostorové poměry, úzký profil ulic znemožňuje často úplně parkování vozidel.
- V těchto prostorech se prakticky nevyskytuje stromová vegetace s výjimkou solitérů.

Charakter pravidelných prostorů - „regulovaných“

Obecná charakteristika

Charakterem pravidelných, regulovaných prostorů jsou míněny městské interiéry, uliční prostory vzniklé zpravidla na základě regulace (plánu), často v krátkém časovém období a tudíž i určité architektonické jednoty. Nezřídka se také jedná o zástavbu jednotné typologické formy, výšky i funkce.

- Jedná se o prostory, které vznikly podle jednotného prostorového konceptu stanovujícího stavební resp. regulační linie, zpravidla na základě lokačního nebo regulačního plánu. Obvykle nebyly v průběhu času výrazně modifikovány.
- Rytmizace zástavby objekty je obvykle pravidelná a výšky korunních říms v podstatě vyrovnané. Spíše výjimečně zde možno nalézt stopy starší minulosti.
- Vztah 1.n.p. k úrovni chodníku závisí na funkčním charakteru prostoru resp. forem zástavby. V uličních prostorech vyššího významu se nejčastěji úroveň 1.n.p. rovná úrovni chodníku, v prostorech residenčního typu bývá častý model zvýšeného mezaninu s dílčím komerčním využitím snížené úrovně, která mívala vlastní vstup z chodníku se schodištěm již uvnitř vlastního objektu.
- U prostorů nejvyššího významu se ojediněle objevuje komerční využití i na úrovni 2.n.p.
- Pokud to profil a prostorové podmínky dovolí, je součástí prostorů stromová zeleň v podobě stromořadí umístěného na rozhraní chodníku a vozovky.

Klasifikace veřejných prostorů dle jejich role a významové charakteristiky v rámci MPZ (viz schémata dále)

Celkový pohled

Veřejné prostory, jejich podoba i význam jsou určeny jejich vývojem, pozicí v urbánní struktuře a s tím spojeným vnímáním konkrétního místa. Každý z prostorů zastává určitou roli v rámci prostorového kontinua (jímž veřejný prostor je) a nese specifické významy v rámci celku MPZ, resp. celého města. Utváření v čase vtisklo prostorům také význam symbolický, který je součástí identity daného místa. Tato symbolika je tvořena jednak historickými hodnotami (v nejširším slova smyslu) i všedními aktivitami vytvářejícími jejich každodenní kvalitu.

Způsob ochrany nebo dalšího utváření tedy souvisí s témito faktory. Cílem klasifikace prostorů doplněné o základní charakteristiky a zásady je, aby nedocházelo k nevhodným posunům významu a uspořádání městských prostorů v rozporu s jejich chráněnou hodnotou. A to především pod tlakem ponejvíce pouze utilitárních potřeb (tlak zatížení dopravou a z toho plynoucí formování prostoru, podléhání silnému tlaku určitých uživatelských skupin, např. v souvislosti s turismem anebo nevhodné nebo přílišné komerční exploataci prostorů).

V nejvíce hodnocených, resp. ohrožených prostorech by bylo vhodné zvážit vytváření zvláštních režimů a to nejen jejich ochrany a úprav, ale i režimu provozního, jenž by zamezoval jejich degradaci.

Role a význam veřejných prostorů

Z pohledu role a významu veřejného prostoru je možno v rámci území MPZ odlišit několik charakterů. Smyslem takové klasifikace je směřování ke specifickému, diferencovanému způsobu ochrany, resp. obnovy.

Z pohledu role, resp. historické kvality prostorů v rámci MPZ jsou jednotlivé prostory členěny na **prostory určující, doplňující a narušující charakter zóny** jako celku (schéma Klasifikace veřejných prostorů dle role v MPZ).

Klasifikace veřejných prostorů dle jejich role

Prostory určující charakter zóny

Prostory, které vytvářejí základ urbanistické hodnoty jsou nositeli identity území obsažené v základním popisu jeho charakteru (viz základní popisy území). Jako celek musí být chráněny.

Prostory dotvářející charakter zóny

Prostory, které vykazují odlišnosti charakteru, které však ve své podstatě nenarušují základní charakter a identitu území. V těchto částech lze uvažovat o dílčích modifikacích sledujících základní charakteristiku území.

Prostory narušující charakter zóny

Prostory, které svým charakterem neodpovídají základním charakteristikám území a narušují jeho kvalitu. V těchto částech by mělo dojít k zásadnější rehabilitaci nebo spíše transformaci ve smyslu popsaných hodnot určujících hodnotu území.

Z pohledu významu (provozně funkčního), jenž s pohledem na roli prostorů souvisí, byly prostory klasifikovány do čtyř kategorií, jako **prostory hlavní, významné, doplňující a intimní**.

Klasifikace veřejných prostorů dle jejich významu (viz schéma)

Hlavní městské prostory (veřejné prostory celoměstského významu)

Obecná charakteristika

- Tvoří základní prostorový skelet města, resp. MPZ a základ její kompozice.
- Jsou významnou nebo stěžejní součástí obecně vnímaného obrazu MPZ.
- Obvykle přesahují rámec MPZ, propojují ji s okolními částmi města a jsou součástí celoměstského prostorového konceptu.
- Jsou zde přítomny architektonicky významné a reprezentativní budovy veřejného a obchodního charakteru orientovaného na přímý styk s veřejností, reprezentativně upravený parter a místy i v 2. n.p. domů, navazující pasáže a obchodní galerie.

Obecné zásady ochrany a utváření

- Úpravy mají individuální cestou sledovat udržení významu a charakteru prostorů dle jejich specifické povahy, budou respektovat stávající urbanistické a architektonické hodnoty
- Při úpravách je kladena vysoká náročnost na architektonický výraz odpovídající prioritně charakteru prostoru.
- Je vhodné zde povolovat jen krátkodobé parkování nebo jej plně vyloučit.
- Možné je ponechat přístup a stanoviště taxi.
- Vysoký prostorový standart pro pěší - „promenádní chodníky“.
- Bezbariérové úpravy přechodů, pokud možno i vstupů do objektů.
- Vysoký standart architektonických úprav umožňující i individuální řešení odpovídající charakteru prostoru (design, materiály, povrchy).
- Doporučeno je použití tradičních forem dlažeb.
- Použití živičných povrchů na pojízdných částech a je vhodné v případě zvýšeného dopravního zatížení pro eliminaci negativního hlukového zatížení.
- Úplné vybavení uličním mobiliářem (kandelábry osvětlení, ve vhodných místech lavičky, telefonní budky a další)
- Možnost teras a předzahrádek k restauracím a kavárnám (v závislosti na šířce chodníků).
- Stromořadí (dovolí-li to prostorové poměry).

Významné prostory a třídy města (veřejné prostory čtvrtového významu)

Obecná charakteristika

- Dotvářejí základní prostorový skelet města.
- Spoluvtvářejí obecně vnímaný obraz města.
- Obvykle tvoří prostorový skelet částí města vymezených prostory hlavními a jsou jejich přirozeným pokračováním.
- Propojují jednotlivé vnitřní části území (MPZ) a jsou součástí jejího základního prostorového konceptu.
- Obvyklé je zastoupení obchodních aktivit orientovaných na přístup veřejnosti.

Obecné zásady ochrany a utváření

- Úpravy budou individuální cestou sledovat udržení stávajícího významu a charakteru prostorů dle jejich specifické povahy.
- Tradiční symetrická úprava uličního profilu s chodníky a vozovkou.
- Vhodné je zde povolovat spíše jen krátkodobé parkování nebo je kombinovat s residenčním.
- Zajištění standardu zásobování pro komerční aktivity.
- Vysoký standart pro pěší.
- Bezbariérové úpravy přechodů a prostorů pokud možno i vstupů do objektů.
- Doporučeno je použití tradičních forem dlažeb.
- Vybavení uličním mobiliářem (litinové kandelábry osvětlení, telefonní budky, atd.).
- V místech, kde to prostorové podmínky umožňují možnost teras a předzahrádek k restauracím a kavárnám.
- Stromořadí (dovolí-li to prostorové poměry).

Doplňující prostory města (veřejné prostory lokálního významu)

Obecná charakteristika

- Tvoří standard obrazu obecného městského prostoru.
- Okolní budovy umožňují spíše jen ojedinělé využití parteru pro komerční účely.
- Jsou ideálními nositeli základních obchodních funkcí sloužících dané lokalitě.
- Často vytvářejí paralelní komunikační systém k „hlavním“ a „významným“ prostorům města.
- Soustředí se zde lokální život a měly by zajišťovat určitou intimitu hlavně v oblastech preferovaných pro bydlení.
- Dovolí-li to prostorové poměry, vybavení uličním mobiliářem sloužícím krátkodobé rekreaci.

Obecné zásady ochrany a utváření

- Ve standardním uličním profilu tradiční symetrická úprava uličního profilu s chodníky a vozovkou.
- Půdorysné anomálie profilu uličního prostoru jsou vhodné ke zlepšení plošného standardu pro pěší.
- Přístup vozidel převážně pro obsluhu a residenty.
- Možnost parkování residentů s vyhrazením míst pro nezbytnou obsluhu.
- Zaručení pěší a obytné pohody nezbytným uličním mobiliářem.
- Možnost vytváření dopravně zklidněných ulic.
- Podle povahy prostoru (morphologické klasifikace) umístění stromořadí nebo solitérní stromové zeleně, resp. skupin stromů.

Intimní prostory města (Veřejné obytné prostory)

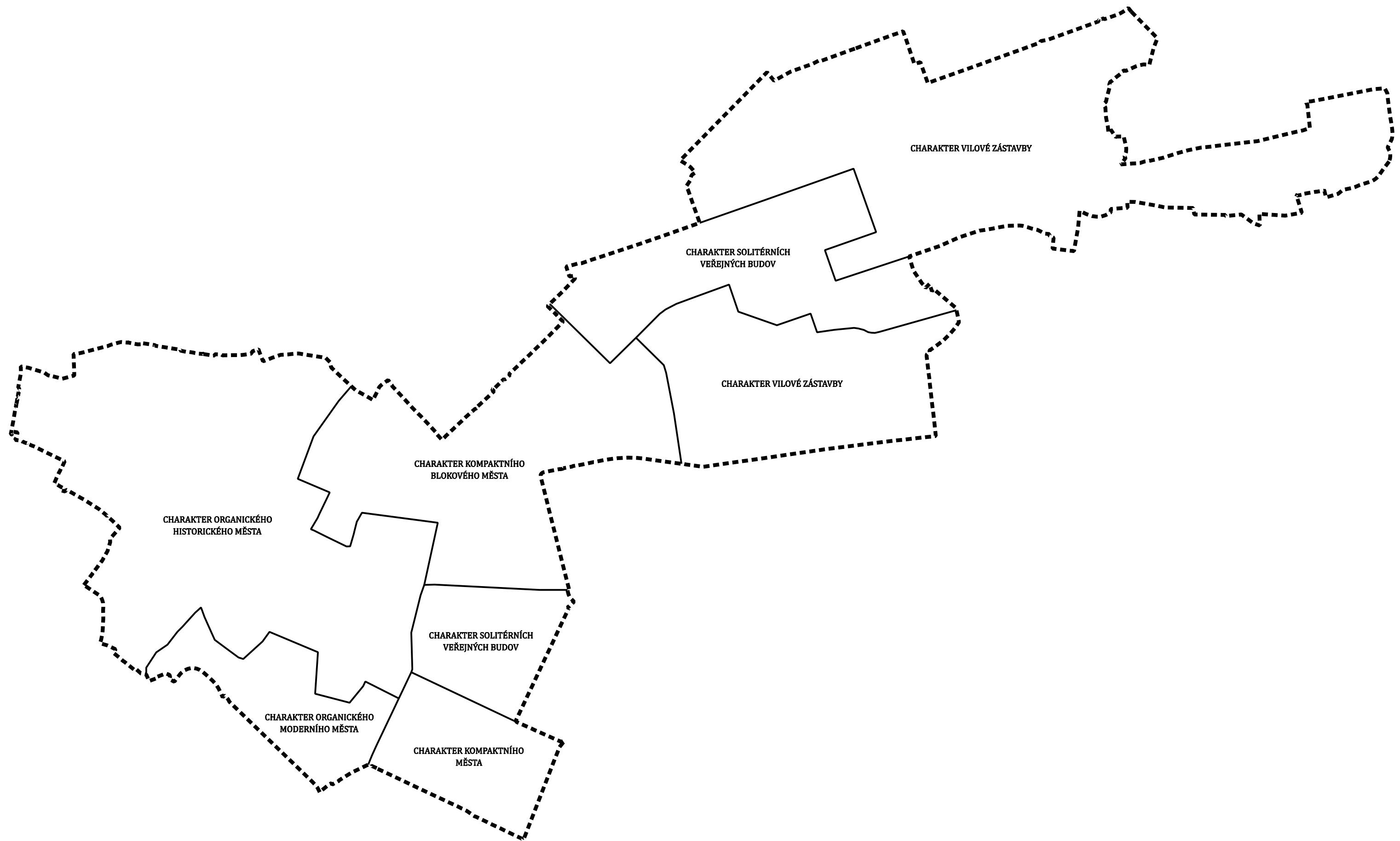
Obecná charakteristika

- Nejfrequentovanější typ prostoru, často s individuálním vyjádřením obrazu konkrétní lokality.
- Jsou nejčastěji prostředím zajišťujícím obytnou funkci v rámci jednotlivých obytných zón

Obecné zásady ochrany a utváření

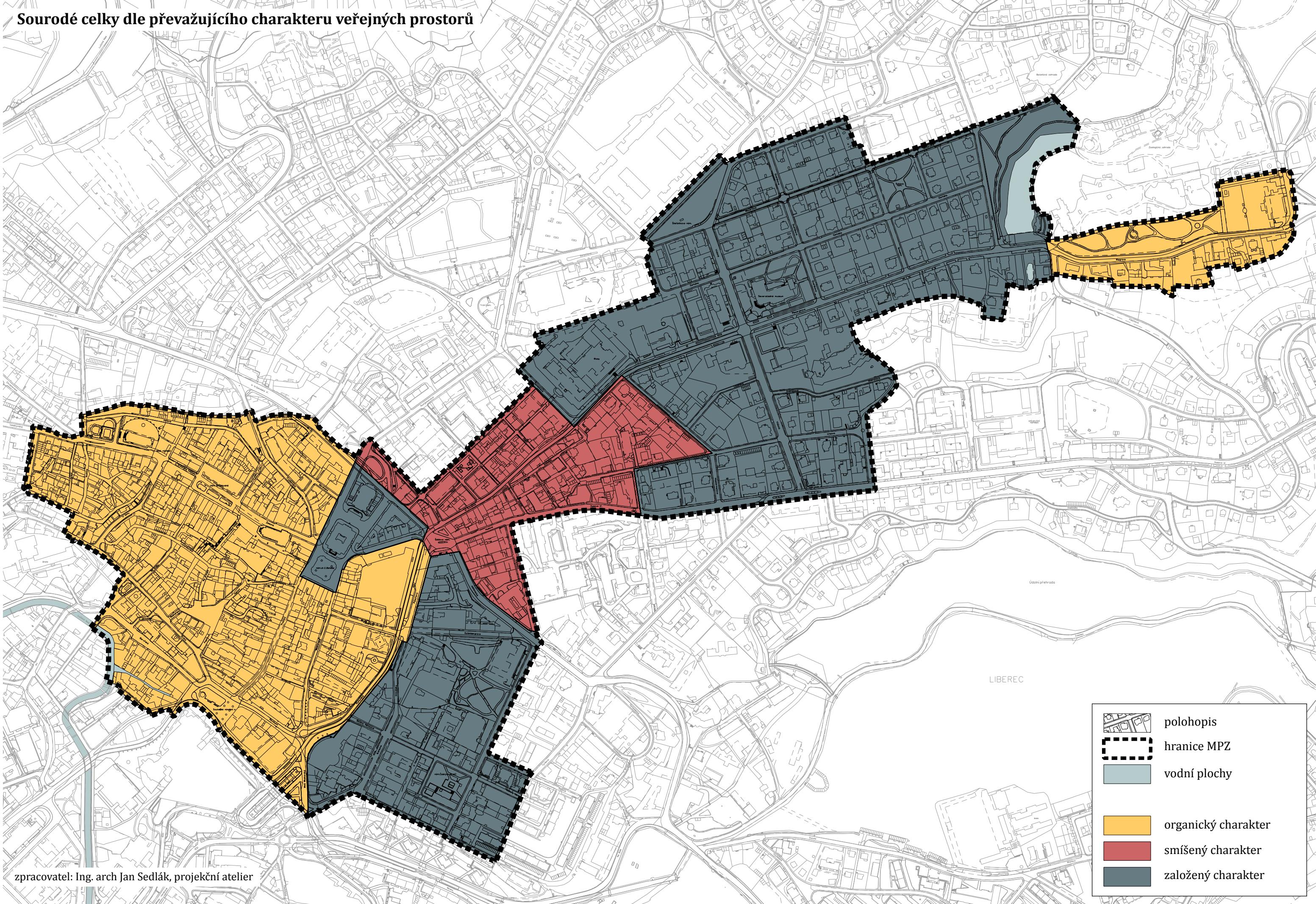
- Tradiční symetrická úprava uličního profilu s chodníky a vozovkou, ve velmi úzkých ulicích a prostorech bez významnější dopravní zátěže možno nahradit vozovku (pojízdným) chodníkem, resp. zamezit přístupu vozidel.
- Tradiční kandelábry či nástěnná svítidla.
- Vstup vozidel a především parkování je vhodné omezit pouze pro residenty.
- Zajištění obytné pohody vhodným mobiliářem.
- Vhodné pro vytváření dopravně zklidněných a obytných ulic.
- Podle povahy prostoru (morphologické klasifikace) umístění solitérní stromové zeleně.

Sourodé celky dle převažujícího charakteru zástavby

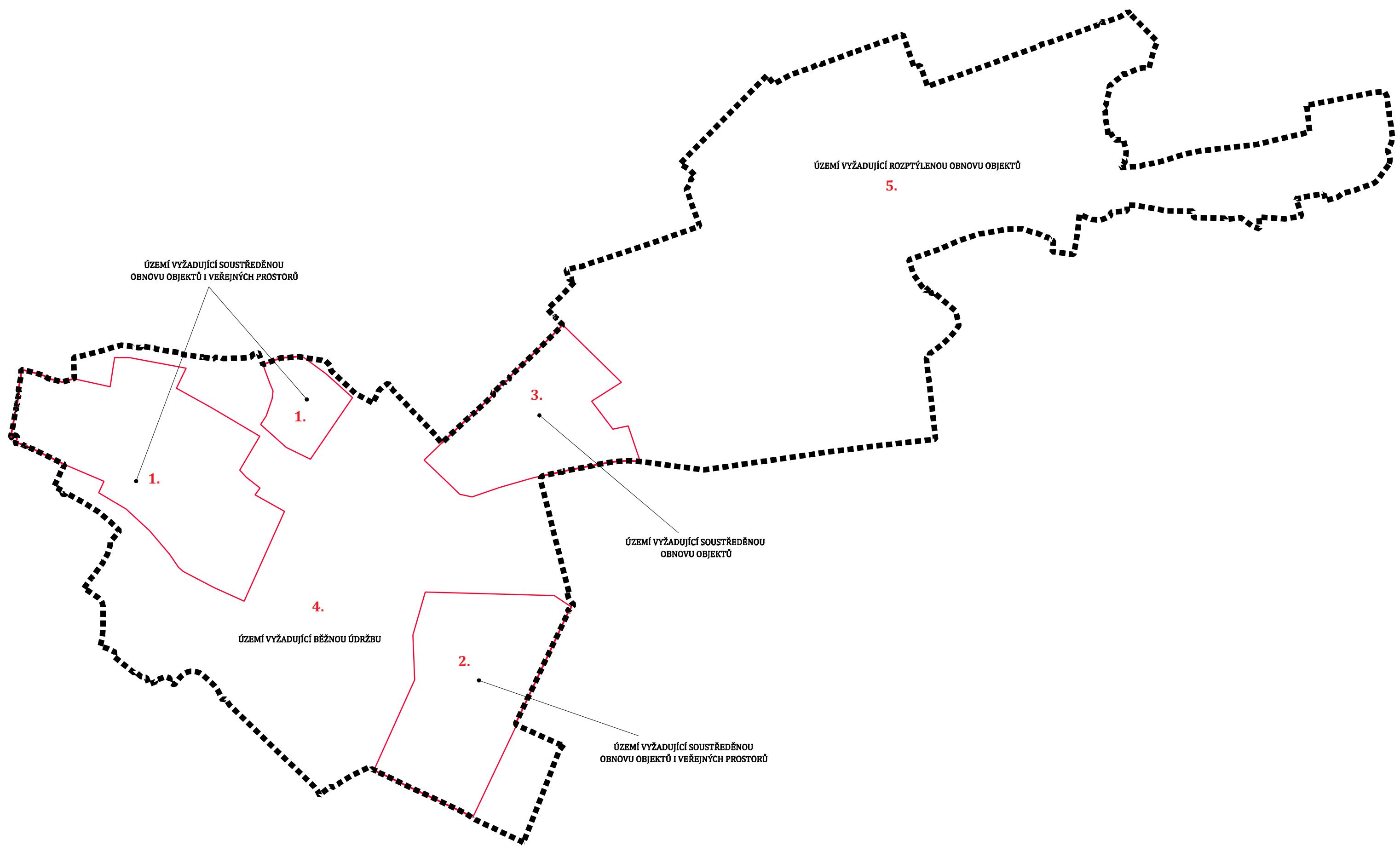

zpracovatel: Ing. arch Jan Sedlák, projekční atelier

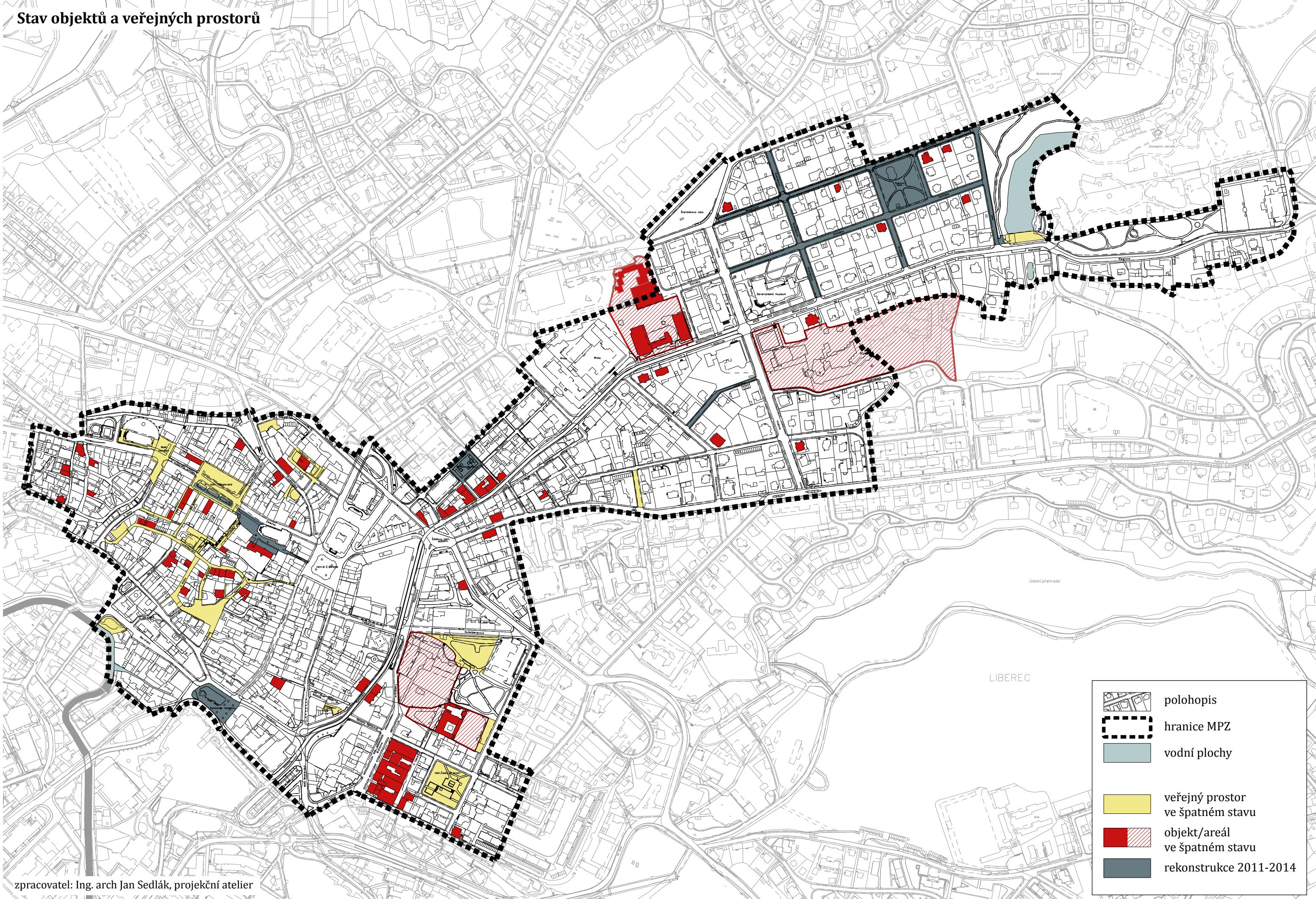
Sourodé celky dle převažujícího charakteru veřejných prostorů

Sourodé celky dle regeneračních procesů

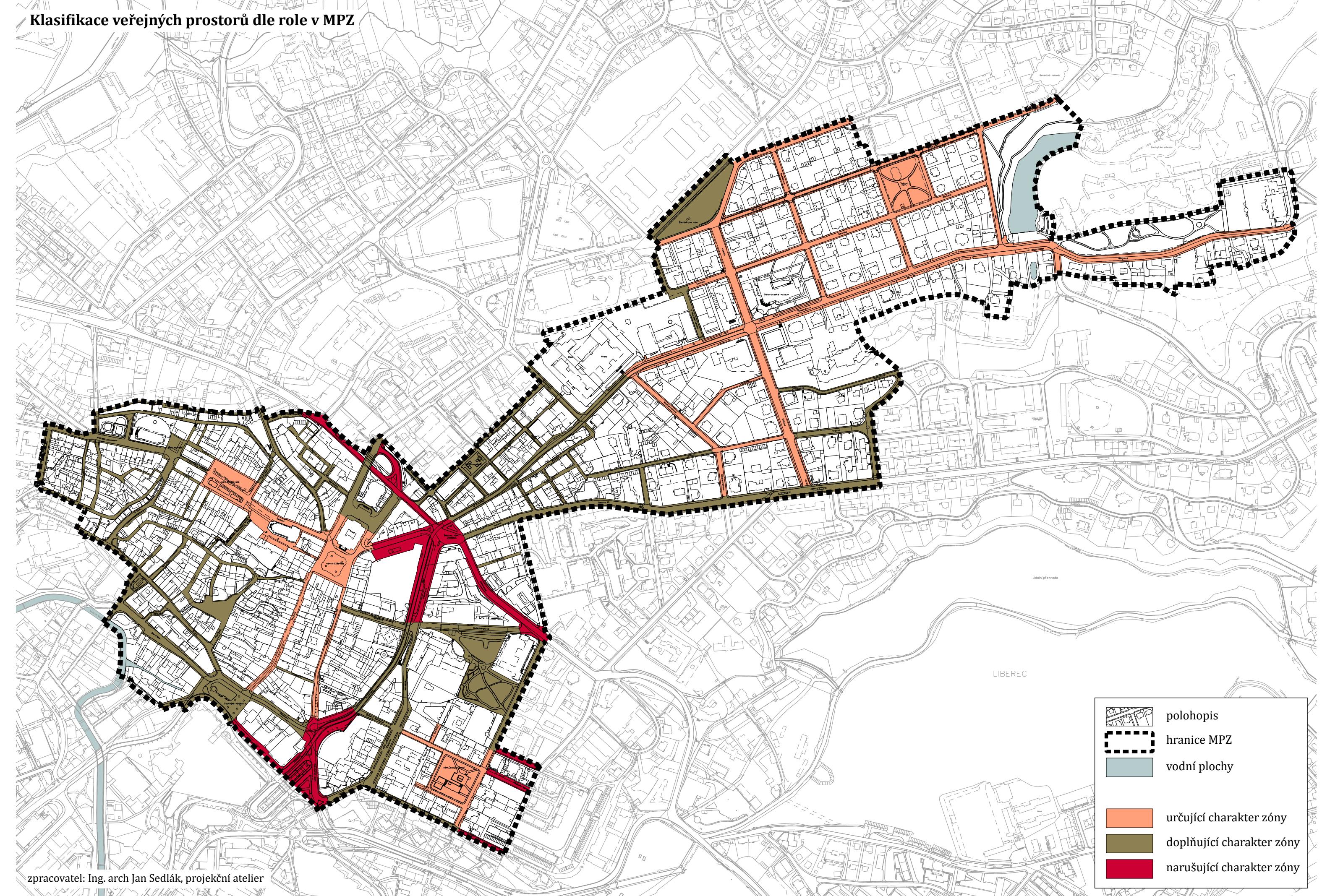
Stav objektů a veřejných prostorů

zpracovatel: Ing. arch Jan Sedlák, projekční atelier

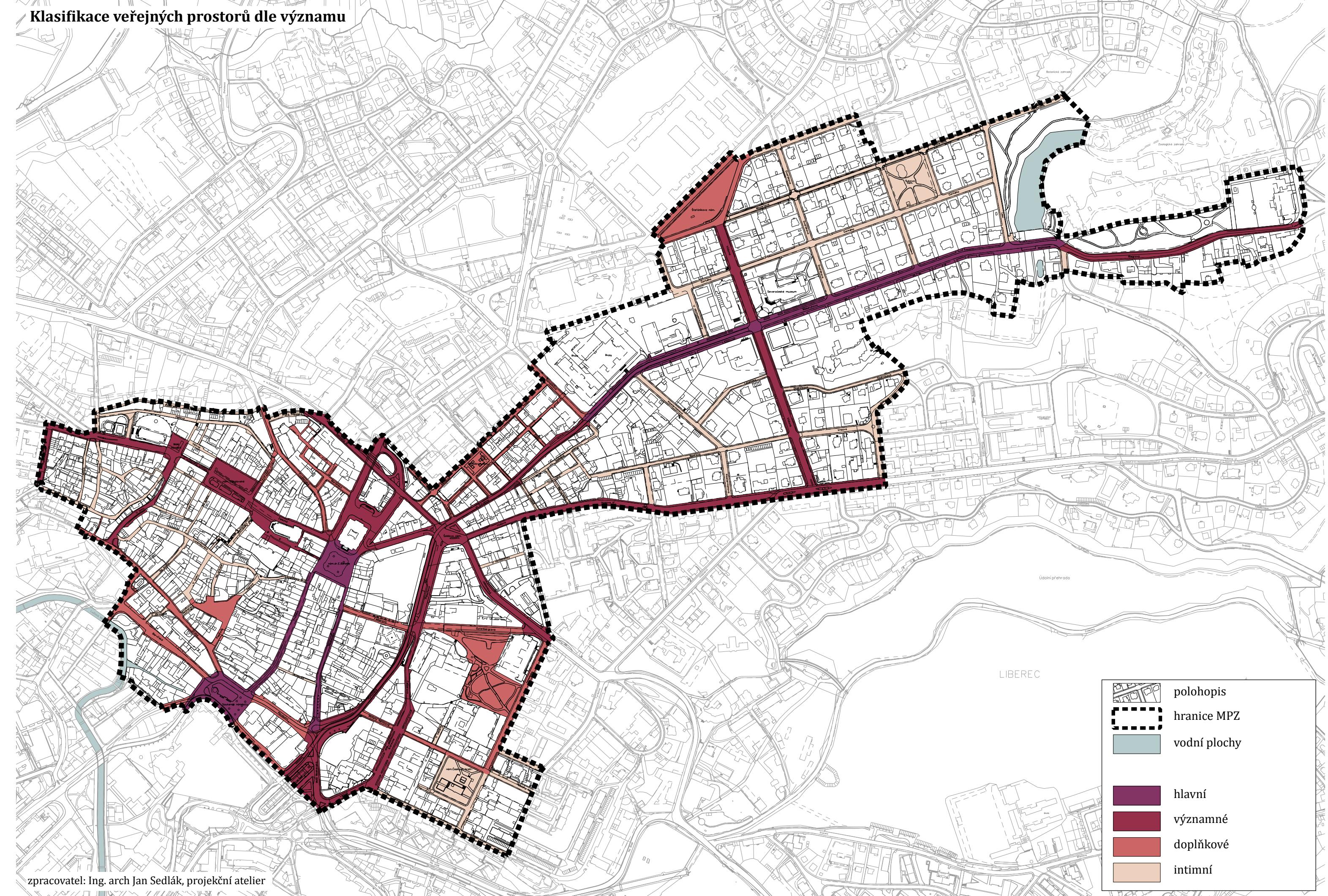
- polohopis
- hranice MPZ
- vodní plochy
- veřejný prostor ve špatném stavu
- objekt/areál ve špatném stavu
- rekonstrukce 2011-2014

Klasifikace veřejných prostorů dle role v MPZ

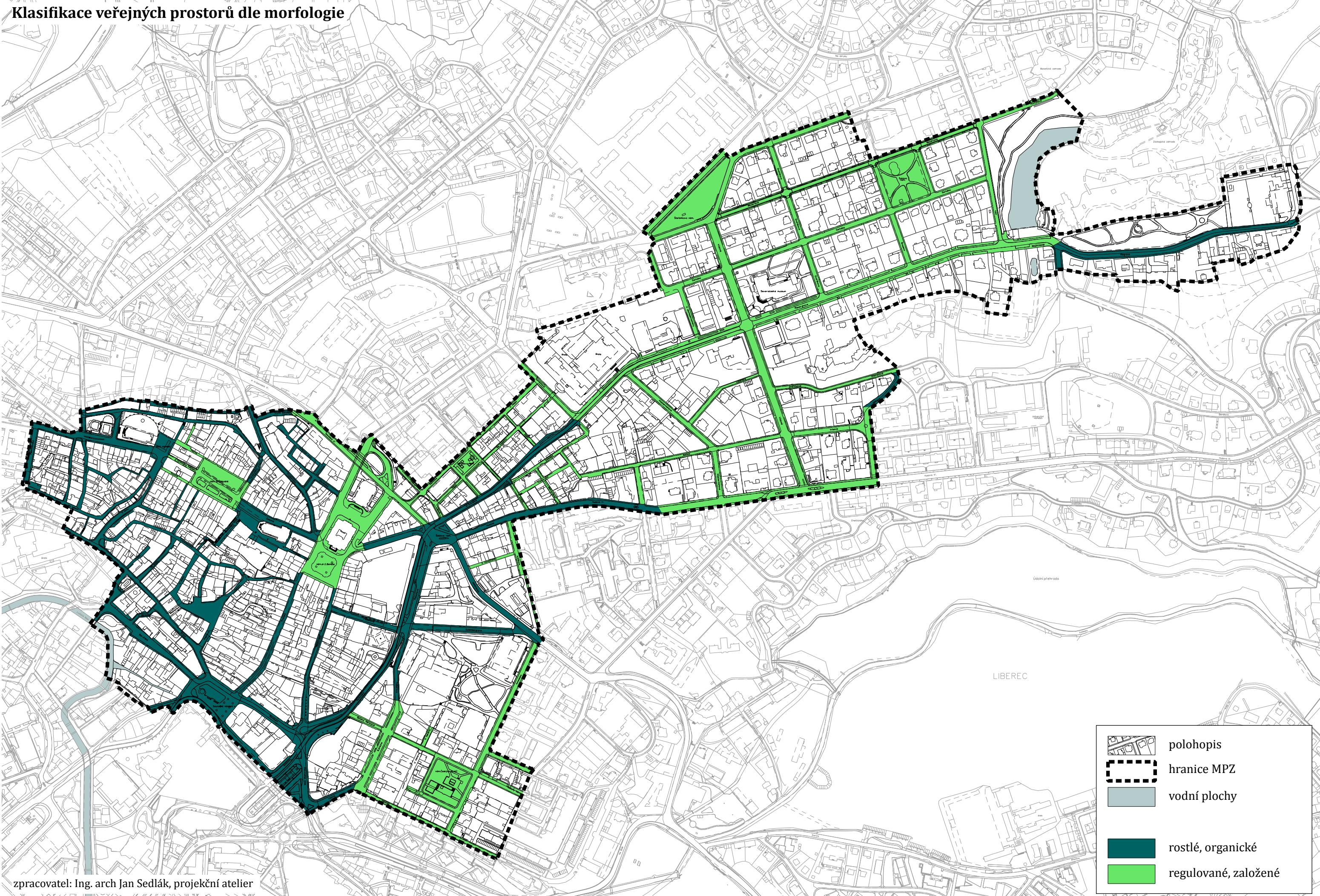

zpracovatel: Ing. arch Jan Sedlák, projekční atelier

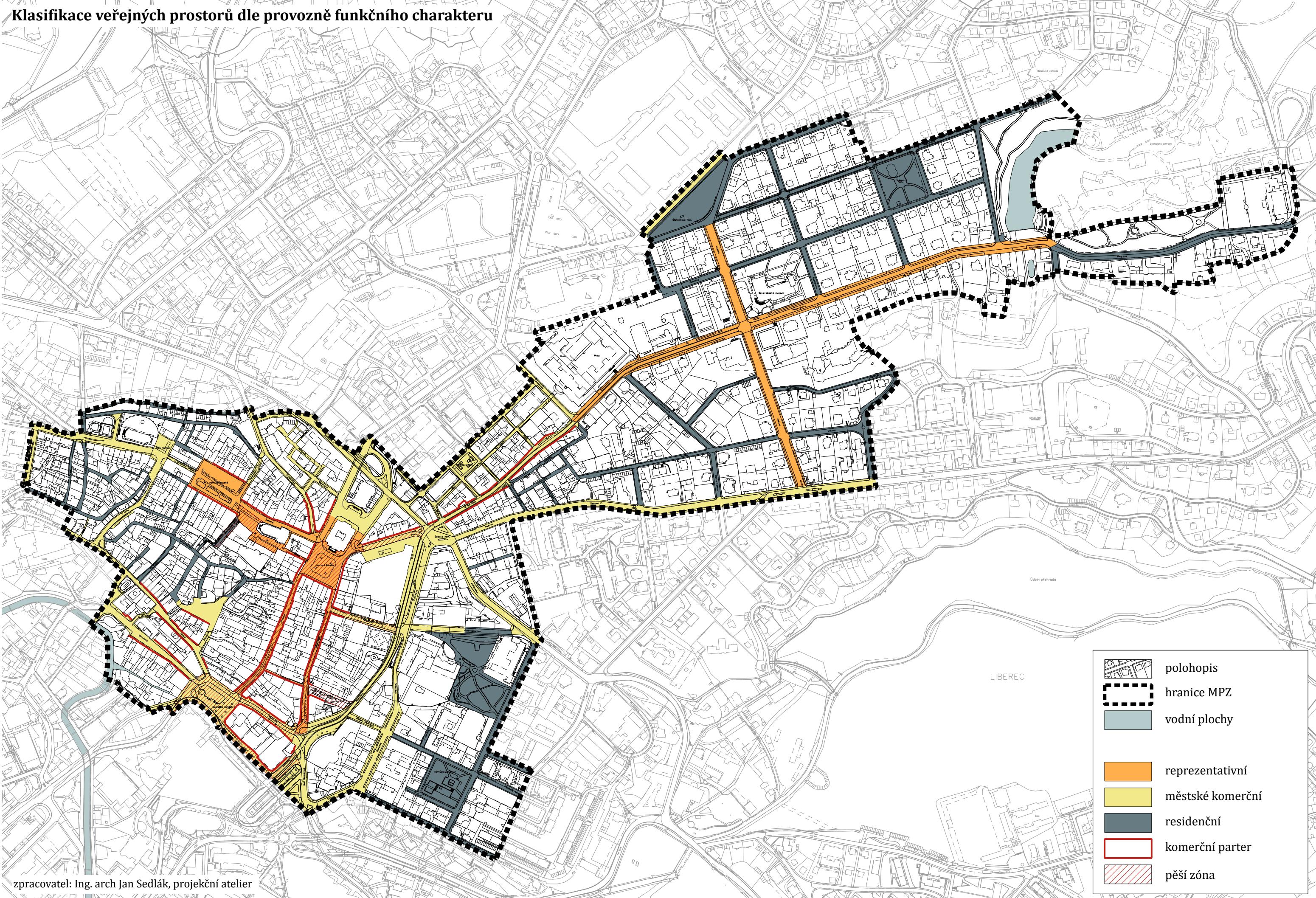
Klasifikace veřejných prostorů dle významu

Klasifikace veřejných prostorů dle morfologie

Klasifikace veřejných prostorů dle provozně funkčního charakteru

18. Příloha - Zásady ochrany vyplývající z vybraných souvisejících závazných dokumentů

18.1 Stručná informace o poskytování finančních prostředků z Programu regenerace městských památkových rezervací a zón (dále jen Program)

Program byl vyhlášen Ministerstvem kultury ČR a schválen usnesením vlády ČR č.209/1992.

Poskytování státních dotací a příspěvků se řídí „Zásadami MK ČR pro užití a alokaci finančních prostředků v Programu. Ty jsou pravidelně doplňovány (pro roky 2014 a 2015 platí Zásady z 12. 5. 2011)

Každoročně, na počátku roku, oslovuje Ministerstvo kultury ČR města a obce, zapojené do Programu. Stanovuje Metodické pokyny pro žádosti o státní finanční prostředky .

Metodické pokyny pro roky 2014 a 2015

Aktuální informace: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>

Finanční prostředky budou poskytovány pouze na obnovu kulturních památek nacházejících se na území MPR a MPZ

Kulturní památka, pro kterou bude město žádat o státní finanční prostředky musí být zařazena v dlouhodobém Programu. Lze ji operativně zařadit do nově aktualizovaného Programu, ten ale musí být schválen zastupitelstvem.

Zdroje	Města, kraje	FO, PO, církve
Prostředky vlastníka nebo uživatele, případně jiné neveřejné zdroje	min. 50 %	min. 40 %
Rozpočet města	0	min. 10 %
Prostředky z Programu	max. 50 %	max. 50 %

PŘISPĚVEK (v případě, že město žádá o finanční prostředky na obnovu jedné kulturní památky, nacházející se ve vlastnictví města). Finanční prostředky se zpravidla vyplácejí na základě faktur za kompletně provedené práce a po proplaceném finančním spolu podílu města.

DOTACE pro kulturní památky (v případě, že město žádá o finanční prostředky na obnovu více kulturních památek anebo na obnovu jedné kulturní památky, v jiném vlastnictví než města)

DOTACE pro nepamátkový objekt

- objekt je na území MPZ ve vlastnictví města
- dotace se poskytuje v případě záchrany významných památkových hodnot nebo na obnovu architektonických nebo uměleckořemeslných prvků
- finanční spoluúčast vlastníka min. 50%
- žádost musí být podána do 15. 6. příslušného kalendářního roku

REZERVA PROGRAMU REGENERACE

- řešení nečekaných havárií a dokončení obnov kulturních památek v MPZ,
- „oprava nepamátkových objektů“: finanční prostředky na záchrannu významných památkových hodnot nebo obnovu významných architektonických nebo uměleckořemeslných prvků, pokud jde o stavby, jež nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se v MPZ
- příspěvky na obnovu kulturních památek v MPZ v souvislosti s udělením Ceny za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón podle usnesení vlády č. 209/1992 (1 mil. Kč celorepublikovému vítězi soutěže a 1,400 mil. Kč krajským vítězům).
- rezerva Programu se zpravidla rozděluje ve dvou etapách, první etapa v průběhu července, druhá etapa na podzim.

Pozn.:

Finanční prostředky mohou být použity jen na úhradu prací zabezpečujících uchování souhrnné památkové hodnoty (v roce 2014 a 2015 nikoliv např. vytápění, půdní vestavby, úpravy veřejných prostranství, projektové práce atd.).

V Metodických pokynech je dále zdůrazněn soulad mezi položkovým rozpočtem a podmínkami závazných stanovisek památkové péče, vydaných k obnově památky (např. materiály, tvary atd.).

18.2 Zásady vyplývající z vyhlášky Ministerstva kultury ČR č. 476 / 1992 o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny:

Cílem vyhlášení centra města za památkovou zónu je zabezpečení ochrany a péče o památkovou hodnotu zóny, tu tvoří zejména:

- význam daného území pro historii, kulturu a jinou osobitost sídla
- historické vazby nemovitostí a prostorů
- vnější a vnitřní obraz sídla

Podmínky ochrany:

- při pořizování ÚPD a programů rozvoje je třeba respektovat památkovou hodnotu zóny, k tomu slouží mj. stavebně-historické průzkumy území a objektů
- využití jednotlivých objektů a prostorů musí odpovídat jejich kapacitě a technickým možnostem a musí být v souladu s památkovou hodnotou zóny
- programy rozvoje území, obnova a restaurování nemovitostí se musí provádět na základě historického a restaurátorského průzkumu
- pro ochranu technického stavu nemovitostí na území zóny je nutné, před celkovou rehabilitací, neodkladně provádět udržovací práce

18.3 Zásady vyplývající z usnesení vlády č. 209 ze dne 25.3.1992 - Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón České republiky (stručný výběr)

Obecné

Městské programy regenerace jsou souborem účelově zaměřených, veřejně prospěšných opatření, směřujících k záchraně historicky nejcennějších částí měst v souladu s Programem regenerace MPZ a k zahájení a rozvinutí jejich cílevědomé komplexní a kontinuální regenerace. Cílem je - na základě komplexního pohledu na rozvoj území - respektovat zvláštní a jedinečné podmínky jednotlivých měst.

Smyslem regenerace je nejen rehabilitace kulturních hodnot a ozdravění životního prostředí měst, ale také vytvoření atraktivních ohnisek rozvoje vhodných podnikatelských aktivit.

Program se zaměřuje na realizaci vybraných akcí pro určité období. Na konci daného období či po skončení realizace, nebo v případě změny podmínek se připraví program nový / aktualizovaný a proces se opakuje.

Nástroje a postupy

Péče o urbanistickou a architektonickou úroveň prostředí, včetně vzhledu města a jeho charakteru

Stanovení a dodržování nepodkročitelné hranice plochy bytů v obytných budovách jako zábrana vylidňování MPZ

Provádění neodkladných prací na záchrannu ohrožených objektů a souborů, které se podílejí na památkové podstatě MPZ

Zachování památkových hodnot a využití objektů a souborů ke vhodným účelům v souladu se zásadami státní památkové péče

Iniciace a provádění oprav, modernizace, rekonstrukce a pravidelné údržby domovního a bytového fondu jednotlivých objektů i jejich souborů.

Zajištění opravy a obnovy systémů technické infrastruktury (vodohospodářské, energetické, spojové a dopravní)

Provádění rekonstrukcí a úprav vnějších prostranství (ulic, náměstí, parků)

Oživení MPZ ekologicky nezávadnými podnikatelskými i veřejnými provozy, které vytvářejí pracovní příležitosti pro obyvatele města a jeho okolí, které uspokojují potřeby obyvatel i návštěvníků a přiměřeně využívají vhodné objekty obnovovaných památek.

Péče o kvalitu přírodních složek životního prostředí a jeho ekologickou stabilitu, dodržování limitů pro zdroje škodlivin, realizace opatření k šetření energií, materiály a vodou, zabezpečování sběru a zneškodňování odpadu.

Podpora kulturní a osvětové činnosti, podněcující zájem a ochotu obyvatel města podílet se na regeneraci; příprava informačního systému o území

Zajistit účast obyvatel města, vlastníků a uživatelů jednotlivých nemovitostí při přípravě, zpracování a realizaci Programu.

18.4 Zásady vyplývající z „Aktualizace strategie rozvoje Statutárního města Liberce 2014 - 2020“ (stručný výběr pro MPZ)

Vize:

Liberec – srdce severu Čech

Vstřícné a otevřené město nabízí vzdělání, nabízí bohatý kulturní a společenský život. Sounáležitost obyvatel s městem je dána kvalitními podmínkami pro život, kvalitním životním prostředím atd.

Globální cíl:

Atraktivní město pro obyvatele i turisty s funkčním žijícím centrem

Vysoká kvalita života obyvatel

Strategický cíl:

Kvalita života, kvalitní životní prostředí, atraktivní veřejná prostranství a městská zeleň, podpora cestovního ruchu

Priority:

Zlepšování podmínek pro zdravý život a životní styl, revitalizace města, revitalizace „brownfield“

Z dokumentu vyplynuly slabé a silné stránky sídla, které se týkají i MPZ

Slabé stránky:

Vylidňování městského centra (výstavba domů v blízkém okolí)

Nedostatečná ochrana hodnotných urbanistických a architektonických souborů

Existence „brownfields“ v centru města

Nedostatečná čistota veřejných prostranství

Zhoršená kvalita ovzduší následkem nárůstu dopravy

Velké množství heren

Silné stránky:

Liberec je nejvýznamnější krajské město

Městská památková zóna s dochovanou historickou architekturou

Zázemí pro kulturní a společenský život

Atraktivní cíle (radnice, liberecké podzemí, sakrální památky, muzeum, galerie, divadla)